

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Jaarrapport 2019

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Postbus 90170

5000 LM Tilburg

E-mail: pensioenfonds.verloskundigen@achmea.nl

Telefoon: 013 - 462 35 19

Internetsite: www.pensioenfondsverloskundigen.nl

INHOUDSOPGAVE

Pagina

A	Voorwoord	4
B	Bestuursverslag	7
	Kerncijfers	8
	Karakteristieken van SPV	11
	Bestuursparagraaf	22
	Pensioenparagraaf	37
	Beleggingsparagraaf	42
	Financiële paragraaf	51
	Risicoparagraaf	61
	Toekomstparagraaf	71
C	Verslag van het verantwoordingsorgaan	76
D	Verslag visitatiecommissie	82
E	JAARREKENING	
1	Balans per 31 december	86
2	Staat van baten en lasten	87
3	Kasstroomoverzicht	88
4	Toelichting behorende bij de jaarrekening	89
5	Toelichting op de balans	96
6	Toelichting op de staat van baten en lasten	113
F	OVERIGE GEGEVENS	
7	Actuariële verklaring	119
8	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	121
	BIJLAGEN	
1	Verloopstaat deelnemers	127
2	Pensioenregeling	128

A VOORWOORD

VOORWOORD

Beste lezer,

De financiële situatie van het fonds was in 2019 zonder twijfel het belangrijkste aandachtspunt voor het bestuur van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen (SPV). Andere belangrijke onderwerpen op de bestuurstafel in 2019 waren de pensioenplannen van het kabinet (pensioenakkoord), kostenbeheersing, het verder verbeteren van het risicomanagement en de overstap naar digitale communicatie.

In al onze beslissingen klinkt de stem van onze deelnemers door. SPV is van, voor en door verloskundigen. Niet alleen hebben onze bestuursleden een verloskundige achtergrond, ook via onze deelnemersvereniging (DPV) hebben verloskundigen rechtstreeks invloed op de belangrijkste beslissingen van SPV. Verder is de verenigingsraad, die het SPV-bestuur adviseert, een goede afspiegeling van onze achterban.

Specifiek aan onze achterban is onder meer dat onze deelnemers relatief jong zijn. De financiële opzet (beleggingsbeleid, indexatiebeleid, kortingsbeleid, inkooptarieven) van SPV is -nog meer dan bij een gemiddeld pensioenfonds- gericht op de lange termijn. Ook zijn we een fonds met veel vrouwen. Die leven gemiddeld langer. Ook daar spelen we met ons financiële beleid op in.

Omgaan met lage renteomgeving

Om te beoordelen of we voor onze deelnemers en gepensioneerden nu en straks over voldoende geld beschikken om de pensioenen uit te betalen, gebruiken we de dekkingsgraad. Hoe hoger die staat hoe financieel gezonder we zijn. De laatste 5 jaar is onze beleidsdekkingsgraad in een golfbeweging afgezakt van 95% naar 82%. Meer nog dan andere pensioenfonds hebben wij veel last van de lage rente. Die is de afgelopen jaren gedaald naar een historisch laag niveau. In 2019 zette die trend door.

Het is onze plicht om voor een toekomstbestendig pensioen te zorgen. Ook onze jongste deelnemers moeten straks van hun welverdiende pensioen kunnen genieten. Als het financieel minder gaat, moeten we maatregelen nemen om weer aan te sterken. Dat vinden we zelf nodig maar ook verplicht De Nederlandsche Bank (DNB) pensioenfonds om actie te ondernemen. Die acties staan beschreven in het zogeheten herstelplan. Elk jaar maakt SPV hiervan een update. Werken de maatregelen? Zijn er extra stappen nodig? Zo nodig wordt het herstelplan aangescherpt, met als doel om de dekkingsgraad weer op het vereiste niveau te krijgen. Dit resulteerde in 2016 tot en met 2018 in een relatieve verlaging van de pensioenen en van de pensioenopbouw. Helaas stond de dekkingsgraad eind 2019 nog steeds te laag. Dat betekent dat er opnieuw maatregelen nodig zijn.

Op basis van de situatie op 31-12 2019 is het herstelplan opnieuw geactualiseerd. Daarbij ontkomen we er niet aan om opnieuw een verlaging van de pensioenen, met 2,2%, door te voeren. Ook zijn de inkooptarieven voor pensioen aangepast aan de nieuwe realiteit.

Jaarlijks 2% extra pensioen

De maatregelen zijn geen indicatie dat SPV een zwak pensioenfonds is. Weinig andere pensioenfonds in Nederland kunnen hun pensioenen jaarlijks standaard met 2% verhogen. Dat is bij ons een onvoorwaardelijk recht. De koopkracht van het pensioen van verloskundigen blijft daarmee behouden. Door deze jaarlijkse toeslag namen de pensioenen tot en met 2019 per saldo steeds toe ondanks de verlagingen in de voorbije jaren. Voor 2020 is er helaas voor het eerst sprake van een effectieve verlaging van 0,2%.

Het Verantwoordingsorgaan was steeds nauw betrokken bij het opstellen van de herstelmaatregelen en werd door het bestuur voortdurend op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Het Verantwoordingsorgaan heeft positief geadviseerd over de geactualiseerde herstelplannen voordat ze bij DNB werden ingediend.

Pensioenakkoord

In 2019 is er door de politiek met de sociale partners een pensioenakkoord op hoofdlijnen afgesproken. Dat pensioenakkoord wordt nog nader uitgewerkt. SPV volgt die ontwikkelingen op de voet. Nieuwe politieke beslissingen kunnen ertoe leiden dat de pensioenregeling van SPV aangepast moet worden. DPV en SPV zullen daarbij gezamenlijk optrekken.

Hoe moeilijk pensioenfondsen het hebben door onder andere de aanhoudend lage rente, is in Den Haag alom bekend. Eind 2019 nam minister Koolmees daarom verzachtende maatregelen om te voorkomen dat veel pensioenfondsen de pensioenen moesten verlagen.

Coronacrisis

Begin 2020 belandde de hele wereld in een bijzondere situatie, de coronacrisis stak de kop op. Deze crisis raakt ook de verloskundigen in Nederland én het pensioenfonds. Welke impact de crisis op het pensioenfonds heeft, zal in 2020 blijken. Maar dat we er last van zullen hebben, is een feit. Mede door de coronacrisis is het niet uitgesloten dat de minister opnieuw met maatregelen komt. Als het zover komt nemen we dat natuurlijk mee in onze afwegingen. Via onze vaste communicatiekanalen houden we onze achterban hiervan op de hoogte.

Risico's beheersen

In 2019 heeft SPV veel aandacht besteed aan risicobeheersing. Het risicomanagementbeleid is vernieuwd en ook is voor 2020 een jaarplan gemaakt. Dit nieuwe beleid en plan stellen ons in staat het risicomanagement verder te optimaliseren en ons te focussen op de belangrijkste risico's.

Digitale communicatie

In 2019 besloot SPV om vanaf 2020 zoveel mogelijk digitaal te gaan communiceren. De deelnemers zijn daarover geïnformeerd. Digitale communicatie maakt het mogelijk om gericht informatie te verstrekken. Zo hebben jonge deelnemers andere informatiebehoeften dan verloskundigen die vlak voor hun pensioen staan. We kunnen beter meten of onze communicatie effectief is. Met digitale communicatie zijn ook de kosten beter in de hand te houden.

Oplopende kosten

Pensioenfondsen krijgen voortdurend te maken met nieuwe wettelijke eisen. Om daaraan te voldoen lopen de kosten op. Door de schaalgrootte wegen die kosten bij grote pensioenfondsen minder zwaar dan bij kleine fondsen zoals SPV. Vandaar dat het bestuur in 2019 een diepgaande toekomstverkenning is gestart over de positie van het fonds en vooral over het pensioen van onze deelnemers. Een werkgroep kreeg als opdracht te onderzoeken of de huidige wijze van uitvoering van de pensioenregeling van SPV nog steeds de meest optimale is. Dit onderzoek zal in 2020 verder worden voortgezet.

In dit jaarverslag leest u meer over de belangrijkste onderwerpen die aan de bestuurstafel zijn besproken. SPV blijft hard werken aan herstel. Dank aan iedereen die zich inzet voor een gezond pensioen voor alle verloskundigen.

Tilburg, 18 juni 2020

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Namens het bestuur
Marlies Bartels
Voorzitter

B BESTUURSVERSLAG

KERNCIJFERS

Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

	2019		2018		2017		2016		2015	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	2.559	58,2	2.454	58,5	2.369	58,5	2.291	59,0	2.248	60,3
Gewezen deelnemers	1.317	30,0	1.243	29,6	1.192	29,5	1.119	28,8	1.010	27,1
Pensioengerechtigden	518	11,8	497	11,9	486	12,0	475	12,2	473	12,6
	<u>4.394</u>	<u>100,0</u>	<u>4.194</u>	<u>100,0</u>	<u>4.047</u>	<u>100,0</u>	<u>3.885</u>	<u>100,0</u>	<u>3.731</u>	<u>100,0</u>

Premiebijdragen, saldo overdrachten van rechten, pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (x € 1.000)

	2019	2018	2017	2016	2015
Bijdragen van deelnemers	13.152	12.796	12.375	11.702	13.682
Saldo overdracht van rechten voor risico pensioenfonds	22	-	-	3	-367
Pensioenuitkeringen	-5.001	-4.787	-4.672	-4.627	-4.505
Pensioenuitvoeringskosten	-1.939	-1.738	-1.648	-1.760	-1.642

Technische voorzieningen, stichtingskapitaal en reserves, totaal vermogen (x € 1.000) en dekkingsgraad (%)

	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Technische voorzieningen					
- voor risico pensioenfonds	535.339	433.453	408.281	409.393	344.044
Stichtingskapitaal en reserves	-88.771	-72.844	-47.231	-67.751	-43.534
Beleggingen					
- voor risico pensioenfonds	445.664	360.286	359.945	356.134	328.768
Overige activa	1.324	1.272	1.353	1.166	2.273
Saldo overige activa en passiva*	-420	-949	-248	-15.658	-30.531
Totaal vermogen	<u>446.568</u>	<u>360.609</u>	<u>361.050</u>	<u>341.642</u>	<u>300.510</u>
Actuele dekkingsgraad	83,4	83,2	88,4	83,5	87,3
Beleidsdekkingsgraad	83,0	87,5	87,0	82,1	94,1
Reële dekkingsgraad	114,6	120,2	118,6	113,4	124,7
Vereiste dekkingsgraad	118,0	119,3	120,2	119,9	121,3
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,5	104,5	104,5	104,5	104,7

*inclusief derivaten met een negatieve waarde

De financiële positie wordt bepaald op basis van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden.

De reële dekkingsgraad van het fonds bedraagt ultimo 2019 114,6%. Deze dekkingsgraad is berekend als het quotiënt van de beleidsdekkingsgraad als hiervoor beschreven en de benodigde dekkingsgraad voor het kunnen verlenen van voorwaardelijke toeslagverlening ter hoogte van de wettelijk vastgelegde minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer. In afwijking van de letterlijke tekst van de wet is wegens de specifieke vormgeving van de pensioenregeling van SPV met een onvoorwaardelijke toeslag, bij de berekening van deze laatste dekkingsgraad de 2% onvoorwaardelijke toeslag buiten beschouwing gebleven. Hierdoor komt de reële dekkingsgraad van SPV aanmerkelijk hoger uit dan de beleidsdekkingsgraad.

Verdeling beleggingsportefeuille voor risico pensioenfonds (x € 1.000)

	31-12-2019		31-12-2018		31-12-2017		31-12-2016		31-12-2015	
		%		%		%		%		%
Vastgoedbeleggingen	27.772	6,2	25.780	7,2	13.935	3,9	5.391	1,6	5.256	1,8
Aandelen	129.727	29,1	97.197	27,0	112.549	31,3	107.072	31,4	86.247	29,0
Vastrentende waarden	202.320	45,4	143.874	40,0	137.081	38,1	188.072	55,2	189.993	63,8
Derivaten	62.950	14,1	76.364	21,2	76.299	21,2	20.156	5,9	3.616	1,2
Overige beleggingen	22.808	5,2	16.499	4,6	20.067	5,5	20.250	5,9	12.599	4,2
Totale beleggingen	445.577	100,0	359.714	100,0	359.931	100,0	340.941	100,0	297.711	100,0
Derivaten met een negatieve waarde	87		573		14		15.193		31.057	
Beleggingen opgenomen op de balans onder activa	445.664		360.286		359.945		356.134		328.768	

Volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 610.206) dienen derivaten met een negatieve waarde verantwoord te worden onder overige schulden.

Beleggingsopbrengsten en kosten vermogensbeheer risico pensioenfonds (x € 1.000)

	2019	2018	2017	2016	2015
Directe beleggingsopbrengsten	2.588	795	1.089	741	1.057
Indirecte beleggingsopbrengsten	77.492	-6.443	12.936	36.148	-13.561
Kosten van vermogensbeheer	-355	-1.064	-672	-1.075	-1.065
	79.725	-6.712	13.353	35.814	-13.569

Beleggingsrendement voor risico pensioenfonds

	2019	2018	2017	2016	2015
	%	%	%	%	%
Gemiddeld rendement exclusief rente- en valuta-afdekking	13,0	-3,2	6,1	8,7	0,4
Rendement benchmark exclusief rente- en valuta-afdekking	14,1	-2,2	5,4	8,1	0,2
Gemiddeld rendement inclusief rente- en valuta-afdekking	22,1	-1,5	4,1	12,3	-3,2

Het beleggingsrendement is berekend volgens de VBA-Performance Presentatie Standaarden waarbij waardering van de portefeuille op dagbasis plaatsvindt en de perioderendementen meetkundig berekend worden.

Pensioengegevens

	2019	2018	2017	2016	2015
	%	%	%	%	%
Toeslagverlening 1 januari volgend boekjaar					
-onvoorwaardelijke toeslag opgebouwde aanspraken tot en met 31 december 2003	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
-onvoorwaardelijke toeslag opgebouwde aanspraken vanaf 1 januari 2004	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
- korting opgebouwde aanspraken ultimo boekjaar en verwerkt ultimo boekjaar	-1,80	-0,75	-1,40	-0,40	-

In de jaren 2015 tot en met 2019 is er geen voorwaardelijke toeslag toegekend.

KARAKTERISTIEKEN VAN SPV

Profiel

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen (SPV), statutair gevestigd te Tilburg, is opgericht op 10 september 1973. SPV voert sindsdien de pensioenregeling uit. De laatste wijziging van de statuten dateert van 21 augustus 2019. SPV is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41095601. SPV is een beroepspensioenfonds en is aangesloten bij de Pensioenfederatie. SPV voert de pensioenregeling uit die, op verzoek van de beroepspensioenvereniging "Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen (DPV)", door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verplicht is gesteld voor eenieder die als verloskundige is ingeschreven in het register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, alsmede eenieder die in vorenbedoeld register als verloskundige is ingeschreven geweest, dan wel heeft voldaan aan alle eisen die aan inschrijving als verloskundige zijn gesteld en eenieder die in Nederland werkzaam is binnen de geboortezorg of uit hoofde van zijn of haar verloskundige titel bestuurlijke functies bekleedt en de pensioendatum nog niet heeft bereikt. Er is een uitzondering voor (het deel van de pensioenopbouw voor) verloskundigen die onder de verplichtstelling van PfZW of ABP vallen.

SPV ontwikkelt uitsluitend activiteiten die het in staat stelt zijn opdracht - het verzorgen van een inkomen bij pensionering en voor nabestaanden bij overlijden, op basis van solidariteit en collectiviteit van (gewezen) deelnemers - zo goed mogelijk te verzorgen en uit te voeren. Deze opdracht behoort tot de verantwoordelijkheid van de beroepspensioenvereniging DPV, welke op 1 januari 2007 is gestart met haar werkzaamheden. In haar missie beschrijft SPV haar bestaansgrond. Deze missie luidt als volgt: "De zorg voor later is onze tweede natuur".

In haar visie beschrijft SPV de zienswijze en het toekomstbeeld die ten grondslag liggen aan het handelen van SPV. De visie van SPV luidt als volgt: "De deelnemers staan centraal in het denken en doen van SPV. Middels het nemen van weloverwogen risico's streven wij naar een solide, integer en maatschappelijk verantwoord beheer van ons pensioen en doen dit op transparante wijze."

In de strategie beschrijft SPV de wijze waarop zij de visie vormgeeft:

1. versterken van de binding met de beroepsgroep;
2. inspelen op consolidatie in de pensioenmarkt;
3. transparantie over keuzes en maatschappelijke rol vergroten;
4. inspelen op ontwikkelingen in de beroepsgroep.

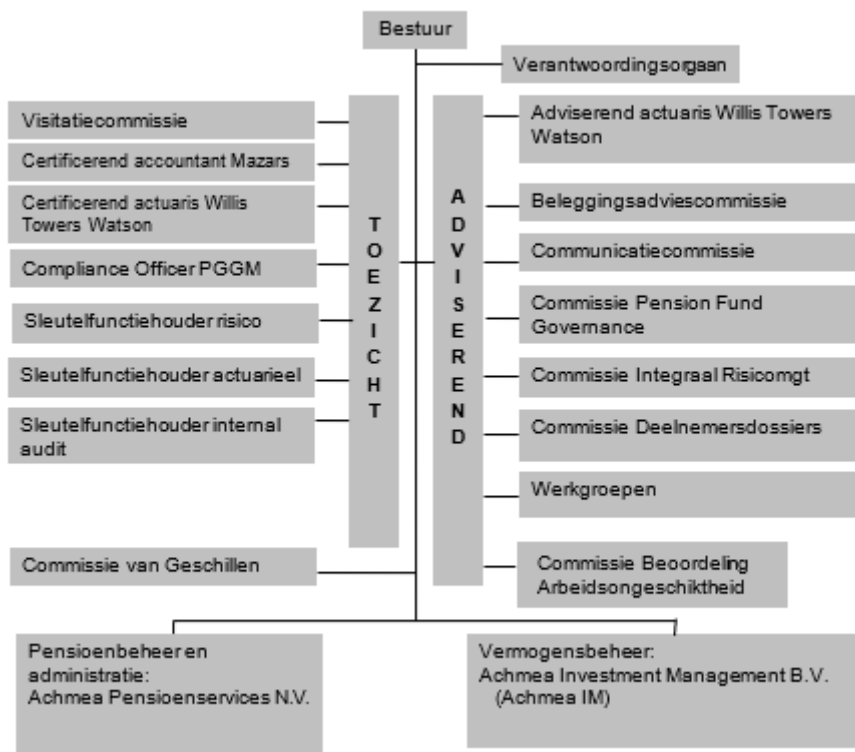
SPV ontwikkelt géén activiteiten die niet behoren tot de kerntaken van een pensioenfonds en heeft dus geen nevenactiviteiten. SPV streeft naar een goede pensioenvoorziening binnen zowel de huidige als de komende wettelijke kaders. SPV tracht dit te bereiken door de waarde van het pensioen van de deelnemers, zowel nu als in de toekomst, op peil te houden.

Om het draagvlak van de verplicht gestelde pensioenregeling te kunnen toetsen is sinds 2007 de beroepspensioenvereniging "Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen" actief. De deelnemersvereniging bepaalt de opzet van de regeling, doet de voordracht van bestuursleden van SPV en heeft een adviserende rol bij reglementswijzigingen (statutair vastgelegd). Het bestuur van SPV overlegt minimaal tweemaal per jaar met het bestuur van de deelnemersvereniging.

Het bestuur van de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen (DPV) wordt ondersteund door een verenigingsraad. De verenigingsraad vormt een klankbord voor het bestuur en vertegenwoordigt de leden van DPV.

Organisatie

Hoe zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen SPV verdeeld? Het volgende schema toont de organisatie van SPV naar de stand van 31 december 2019. Onder het schema lichten we de rol van de betrokken partijen nader toe.

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van SPV en het uitvoeren van de pensioenregeling, waaronder het doen van pensioenuitkeringen aan pensioengerechtigden en rechthebbenden. Onderdeel van deze verantwoordelijkheid is het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van SPV.

Het bestuur heeft, krachtens de statuten en reglementen, bevoegdheden tot het verrichten van betalingen en het aangaan van contractuele verplichtingen met derden.

Het bestuur van SPV heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een pensioenbeheerder (Achmea Pensioenservices (APS)) en vermogensbeheerder (Achmea Investment Management (Achmea IM)). Deze werkzaamheden betreffen pensioenadministratie, bestuur ondersteuning, financiële administratie, vermogensbeheer en het verzorgen van de pensioencommunicatie. Het bestuur is en blijft verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken conform de eisen van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb).

Samenstelling van het bestuur

Het bestuur heeft minimaal vijf en maximaal zeven zetels. Bestuursleden zijn (gewezen) deelnemers, die aanspraken hebben op ouderdomspensioen van SPV, of gepensioneerde deelnemers in de pensioenregeling. De leden van het bestuur treden om de vier jaar af en kunnen zich tweemaal herkiesbaar stellen.

Per 31 december 2019 is het bestuur als volgt samengesteld:

Bestuurslid	Geboortejaar	Benoemd per	Einde termijn	Herkiesbaar
Mevrouw M.E.A. Bartels MSc (voorzitter)	1959	16-06-2006	31-12-2020	Nee (3 ^e termijn)
Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings (penningmeester)	1962	11-05-2007	31-12-2021	Nee (3 ^e termijn)
De heer J. Toet (secretaris)	1966	07-03-2013	31-12-2021	Ja (2 ^e termijn)
Mevrouw C.M. van der Haar MSc	1963	16-10-2009	31-12-2023	Nee (3 ^e termijn)
Mevrouw drs. M. M. van der Berg	1967	07-03-2013	31-12-2021	Ja (2 ^e termijn)
Mevrouw A.M. Kaan	1967	01-07-2015	31-12-2023	Ja (2 ^e termijn)

Mevrouw Kaan en mevrouw Van der Haar zijn in 2019 door DPV voorgedragen voor een nieuwe termijn en in 2019 herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode van 4 jaar. DNB is akkoord met hun herbenoeming.

De bestuursleden vervullen per einde verslagjaar de volgende nevenfuncties:		
Naam	Functie	Organisatie
M.E.A. Bartels	Voorzitter Bestuur	Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
	Eerstelijns verloskundige	Roosendaal
	Manager	Centrum voor Verloskunde ROOS
	Manager	Echocentrum Roosendaal
	Arbiter	Scheidsgerecht Gezondheidszorg (namens de KNOV)
	Bestuurslid	Kring voor Beroepspensioenfondsen
	Bestuurslid	Coöperatie Qocon U.A.
	Plaatsvervangend lid-beroepsgenoot	Centrale Tuchtcollege te Den Haag (namens KNOV)
	Lid Raad van Toezicht	STBN
M.M. van der Berg	Lid Bestuur	Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
	Lid Ledenraad	CZ
	Lid Ledenraad	Rabobank Gooi en Vechtstreek
	(Waarnemend) Verloskundige	Naarden
	Lid kascommissie	Vrouwen in Institutioneel Pensioen (VIIP)
	Penningmeester	Borstkanker Vereniging Nederland
	Lid Raad van Toezicht	SGGZ Hoflanden B.V.
	Lid Bestuur/Penningmeester	Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
M.G.P.G. Elings	SCEN-arts	regio zuidoost Brabant
	Lid Raad van Toezicht	PAMM
	Eigenaar	Praktijk voor medische keuringen in Oisterwijk en Veldhoven
	Voorzitter Raad van Commissarissen (tevens lid remuneratiecommissie en auditcommissie en Vaste vertegenwoordiger in Algemene Ledenraad en Kring Oost Brabant)	Rabobank Regio Eindhoven
C.M. van der Haar	Lid Bestuur	Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
	Eigenaar	Coravie (bureau voor consultancy-management-mediation)
	Vice-voorzitter bestuur (Q1)	KNOV
	Bestuurslid (Q1)	Landelijke Borstvoeding Raad (LBR)
A.M. Kaan	Lid Bestuur	Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
	Maatschapslid (werkzaam als verloskundige)	Verloskundigenpraktijk Leerdam
J. Toet	Lid Bestuur/Secretaris	Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
	Maatschapslid (werkzaam als verloskundige & echoscopist)	Verloskundigenpraktijk Sliedrecht
	Coördinator & Administrateur	Echocentrum Rivierenland
	Penningmeester	Catharina Schrader Stichting
	Voorzitter Werkgroep "Eenheid van Taal"	Stichting Perined
	Arbiter	Scheidsgerecht Gezondheidszorg
	Erelid	Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV)
	Bestuurder	Stichting Perined
	Directeur-bestuurder	Stichting Prenatale Screening Regio Utrecht (SPSRU)
Lid Bestuur/ Secretaris	Coöperatie Landelijk Beheer Prenatale Screening (CLBPS)	

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van SPV wordt gevormd door de voorzitter, secretaris en penningmeester van SPV. Zij vertegenwoordigen gezamenlijk SPV in en buiten rechte. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van SPV. Het dagelijks bestuur neemt onder andere deel in overlegplatforms met DPV en KNOV, waarin van gedachten wordt gewisseld over alles wat de pensioensituatie van deelnemers raakt.

Gedurende het boekjaar is het dagelijks bestuur als volgt samengesteld:

Mevrouw M.E.A. Bartels, voorzitter

Mevrouw M.G.P.G. Elings, penningmeester

De heer J. Toet, secretaris

Commissies

Op basis van actualiteit wordt gewerkt met werkgroepen (tijdelijke aard) en voor langdurige aandachtsgebieden met commissies (permanent karakter). Commissies en werkgroepen hebben onder meer tot taak bestuursbesluiten voor te bereiden en genomen besluiten op verzoek van het bestuur uit te voeren. Zij kunnen ook toezien op de uitvoering van door het bestuur genomen besluiten. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen en niet-bestuursleden deel uit maken van een commissie of een werkgroep. In 2019 kent het bestuur twee onafhankelijke externe commissies; sinds halverwege 2019 zijn er vijf interne commissies werkzaam, doordat de Commissie Integraal risicomanagement van start is gegaan.

Externe commissies

Het bestuur van SPV heeft twee commissies die uitsluitend bestaan uit externe deskundigen, te weten de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid en de Commissie van Geschillen.

Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid

SPV draagt zelf het risico van vrijstelling van premiebetaling bij algehele blijvende beroepsarbeidsongeschiktheid van deelnemers. Verzoeken tot premievrijstelling worden beoordeeld door de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid. Het bestuur besluit tot het wel of niet verlenen van premievrije pensioenopbouw na advies van de Commissie. In geval er een bezwaarschrift wordt ingediend volgt een herbeoordeling waarbij de Commissie wordt aangevuld met een door het bestuur aan te wijzen bestuurslid. Dit bestuurslid van SPV evalueert tevens ten minste één maal per jaar de door de commissie verrichte werkzaamheden. Jaarlijks informeert de Commissie het bestuur over de behandelde aanvragen. De leden van de Commissie worden (her-)benoemd en ontslagen door het bestuur van SPV. Aftredende leden van de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid kunnen, aansluitend op hun zittingsperiode van 4 jaar, opnieuw worden gekozen.

De heer Van Rhee was per 31 december 2019 aftredend en stelde zich voor een termijn van twee jaar opnieuw beschikbaar. Het bestuur heeft op 10 oktober 2019 besloten hem tot 31 december 2021 her te benoemen.

Samenstelling:

Naam	Aftredend per
Mevrouw dr. I van Ham, arts te Nieuwegein	31-12-2020
De heer H.N.M. van Rhee, arbeidsdeskundige	31-12-2021

Bestuurslid mevrouw Elings is aanspreekpunt voor de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid. Zij wordt periodiek op de hoogte gehouden van lopende aanvragen en eventuele probleemdossiers bij de aanvragen van premievrijstelling wegens algehele blijvende arbeidsongeschiktheid.

In 2019 heeft de commissie vijf aanvragen afgehandeld. Er zijn eind 2019 drie aanvragen bij de commissie in behandeling. Het bestuur heeft in het verslagjaar één aanvraag tot premievrijstelling toegewezen.

Commissie van Geschillen

SPV kent een klachten- en geschillenprocedure en een geschillenregeling. Beide stukken zijn via de website beschikbaar zodat het voor alle belanghebbenden eenvoudig te vinden is hoe en waar men een klacht of geschil kan indienen. Een belanghebbende kan bij een geschil met SPV in beroep gaan bij de Commissie van Geschillen, conform de bepalingen in het pensioenreglement. Onder 'geschil' wordt verstaan een welomlijnd en voor beslissing vatbaar verschil van inzicht tussen het bestuur en een deelnemer of andere belanghebbende over een door het bestuur genomen besluit. De Commissie van Geschillen bestaat uit een jurist, een actuaaris en een verloskundige. Zo nodig kan de Commissie, per individueel geschil, een deskundige benoemen. Aan de Commissie is een griffier verbonden, die geen deel uitmaakt van de Commissie.

De leden van de Commissie worden benoemd en ontslagen door het bestuur van SPV. De leden van de Commissie treden eens in de vier jaar af volgens een rooster van aftreden. De aftredende leden van de Commissie zijn terstond herbenoembaar bij bestuursbesluit. Met inachtneming van de bepalingen in de statuten, de reglementen en de betreffende geschillenregeling is de Commissie bevoegd tot het doen van uitspraak in geschillen tussen SPV en een bezwaarmaker. De Commissie oordeelt in volstrekte onafhankelijkheid.

Samenstelling per 31 december 2019:

Mevrouw mr. A.J. van Wulfften Palthe, advocaat te Amsterdam, (voorzitter)
Mevrouw drs. M.C.M. Slabbers, actuaaris te Den Haag
Mevrouw S. Zuidhof-van Arkel, verloskundige te Hoorn

Aftredend per:

januari 2021
januari 2023
januari 2020

Op 14 mei 2018 is door het bestuur een nieuw rooster van aftreden van de leden van de Commissie van Geschillen vastgesteld. Volgens dat nieuwe rooster van aftreden was mevrouw Slabbers per januari 2019 en mevrouw Zuidhof-van Arkel per januari 2020 aftredend. Het bestuur heeft in haar vergadering van 10 april 2019 besloten mevrouw Slabbers voor een nieuwe termijn van vier jaar te benoemen. Mevrouw Zuidhof heeft te kennen gegeven geen nieuwe zittingsperiode te ambiëren. In 2020 is daarom een oproep gedaan aan verloskundigen om zich bij interesse kandidaat te stellen voor een lidmaatschap van de Commissie van Geschillen. Het bestuur heeft op 5 maart 2020 een keuze gemaakt uit de kandidaten en mevrouw R. de Ruijter benoemd als nieuw lid van de Commissie.

Interne commissies

SPV kende bij aanvang van het verslagjaar vier interne commissies. Sinds juli 2019 is de Commissie Integraal Risicomanagement haar werkzaamheden voor SPV begonnen. Deze commissies werken op basis van een reglement met daarin een vastgestelde taakopdracht. De commissies bestaan uit bestuursleden van SPV en worden eventueel ondersteund door adviseurs.

De vijf interne commissies zijn de Beleggingsadviescommissie, de Communicatiecommissie, de Commissie Pension Fund Governance, de Commissie Deelnemersdossiers en de Commissie Integraal Risicomanagement.

Beleggingsadviescommissie

Het bestuur heeft een beleggingsadviescommissie ingericht met als mandaat het namens het bestuur monitoren van de vermogensbeheerder en het formuleren van beleidsvoorstellen op het gebied van beleggingen voor het bestuur, in samenspraak met de vermogensbeheerder. Daarnaast kan de commissie het bestuur gevraagd en ongevraagd advies geven over beleggingszaken.

Samenstelling

De commissie was gedurende het verslagjaar samengesteld uit twee bestuursleden, te weten mevrouw M.E.A. Bartels en mevrouw M.G.P.G. Elings. De commissie wordt ondersteund door de fiduciair manager van Achmea Investment Management (Achmea IM). Daarnaast wordt de commissie geadviseerd door een onafhankelijke externe deskundige van Montae.

Mevrouw M.M. van der Berg is begin 2019 als lid van de beleggingsadviescommissie terug getreden; het combineren van die rol is namelijk niet mogelijk met de rol van waarnemend sleutelfunctiehouder risicobeheer, welke laatste rol zij met ingang van 2019 bekleedt. Mevrouw Van der Berg is daarom vanaf 2019 als toehoorder aanwezig bij de beleggingsadviescommissie.

Communicatiecommissie

De communicatiecommissie bewaakt de uitvoering van het communicatieplan en onderzoekt volgens een vaststaand schema onder de deelnemers of de communicatie effectief is geweest en aansluit bij de deelnemers. De commissieleden zijn het eerste aanspreekpunt voor communicatieonderwerpen.

Samenstelling

Deze commissie is samengesteld uit twee leden van het bestuur, mevrouw C.M. van der Haar en de heer J. Toet. Daarnaast neemt mevrouw P.T.M. Höcker, als afgevaardigde van DPV, als toehoorder deel aan de commissievergaderingen. De commissie wordt ondersteund door een communicatieadviseur van APS.

Commissie Pension Fund Governance

De commissie treft voorbereidingen voor de invulling van wetsvoorschriften met betrekking tot zorgvuldig pensioenfondsbestuur. Verder houdt deze commissie zich bezig met het volgen van ontwikkelingen met betrekking tot wettelijk toezicht en wetgeving en het voorbereiden van wijziging van statuten en (pensioen-)reglement(en) die het gevolg zijn van die ontwikkelingen of van bestuursbeleid. Daarnaast vallen het monitoren van het compliancebeleid en het integriteitsbeleid onder de taken van de commissie.

Samenstelling

De commissie is samengesteld uit twee leden van het bestuur: mevrouw M.M. van der Berg en mevrouw A.M. Kaan. De commissie wordt ondersteund door een adviseur van APS.

Commissie Deelnemersdossiers

De commissie is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de behandeling van deelnemersverzoeken. In 2019 heeft SPV enkele verzoeken en bezwaren van deelnemers ontvangen. De commissie deelnemersdossiers bereidde de dossiers voor en adviseerde het bestuur hierover.

Samenstelling

De commissie bestaat uit mevrouw C.M. van der Haar en de heer J. Toet.

Commissie Integraal Risicomanagement

De commissie adviseert het bestuur over risicobeheersing en integraal risicobeheer en vervult een onafhankelijke tweedelijns rol binnen SPV. De Commissie bereidt ter ondersteuning van de bestuurscommissies de risicobeleidskaders voor, bewaakt, rapporteert en escaleert indien nodig.

Samenstelling

De commissie bestaat uit mevrouw A.M. Kaan en mevrouw M.M. van der Berg.

Werkgroepen

De werkgroepen hebben, in tegenstelling tot de hierboven genoemde commissies, een meer tijdelijk karakter of vormen meer een overlegorgaan. De werkgroepen voeren een door het bestuur geformuleerde opdracht uit. Naast bestuursleden maken eventueel (externe) adviseurs deel uit van de werkgroepen.

In 2019 was er één werkgroep actief, de Werkgroep Toekomst SPV. Deze werkgroep heeft als opdracht om te bezien of de huidige uitvoeringsvorm voor de uitvoering van de beroepspensioenregeling nog steeds het meest passend is. Vanuit SPV nemen deel mevrouw M.E.A. Bartels, mevrouw M.G.P.G. Elings en de heer J. Toet. Vanuit DPV nemen deel mevrouw E. van Weerdenburg en mevrouw P.T.M. Höcker. De werkgroep wordt ondersteund door adviseurs van WTW en Montae.

Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen (DPV)

Om het draagvlak van de verplicht gestelde pensioenregeling te kunnen toetsen is de beroepspensioenvereniging "Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen" actief. De deelnemersvereniging bepaalt de opzet van de regeling, doet de voordracht van bestuursleden van SPV en heeft een adviserende rol bij reglementswijzigingen (statutair vastgelegd). Het bestuur van SPV overlegt minimaal tweemaal per jaar met het bestuur van de deelnemersvereniging.

Samenstelling

Het bestuur van DPV is als volgt samengesteld:

Bestuurslid	Benoemd per	Einde termijn	Herkiesbaar
Mevrouw E. van Weerdenburg-van Lagemaat (voorzitter)	07-11-2014	31-12-2022	Ja (2e termijn)
Mevrouw P.T.M. Höcker (secretaris)	20-09-2006	31-12-2021	Ja (4e termijn)
Mevr. M. Veen-Piers (penningmeester)	31-12-2016	31-12-2020	Ja (1e termijn)

Bestuursleden van DPV treden om de vier jaar af. Een aftredende kan terstond worden herkozen of benoemd.

Het bestuur van DPV wordt geholpen door een verenigingsraad. De verenigingsraad vormt een klankbord voor het bestuur en vertegenwoordigt de leden van DPV.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt jaarlijks aan het Verantwoordingsorgaan verantwoording af over het gevoerde beleid. In dat orgaan zijn de actieve deelnemers en de pensioengerechtigden vertegenwoordigd. Het bestuur heeft de inrichting (onder meer samenstelling en stemverhouding) en de bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan vastgelegd in het reglement van het Verantwoordingsorgaan.

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit minimaal vier en maximaal zes leden. Het Verantwoordingsorgaan kent twee geledingen, namelijk vertegenwoordigers van deelnemers en pensioengerechtigden. In het Verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. Deze leden vormen een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding. De leden van het Verantwoordingsorgaan treden eens in de vier jaar volgens een rooster van aftreden af. Een lid van het Verantwoordingsorgaan kan maximaal tweemaal worden herbenoemd.

Samenstelling

In 2019 bestond het Verantwoordingsorgaan uit:

Lid	Namens	Geboortejaar	Benoemd	Einde termijn	Herkiesbaar
G.E.M. Haanraads*	Gepensioneerden	1955	01-07-2014	31-12-2020	Ja (2e termijn)
S.R. de Korte (voorzitter)	Deelnemers	1953	01-07-2014	31-12-2021	Ja (2e termijn)
E. van Weerdenburg	Deelnemers	1974	01-07-2014	31-12-2023***	Nee(3e termijn)
A.J. de Jong**	Deelnemers	1981	07-03-2019	31-12-2022	Ja (1 ^e termijn)
S. van Bussel**	Deelnemers	1978	07-03-2019	31-12-2022	Ja (1e termijn)

**Mevrouw Haanraads is gedurende haar tweede zittingstermijn gepensioneerd. Mevrouw Haanraads vertegenwoordigt met ingang van 2019 de gepensioneerden.*

***Op 7 maart 2019 benoemde het bestuur mevrouw S. van Bussel en de heer A.J. de Jong als nieuwe leden van het Verantwoordingsorgaan.*

****Mevrouw E. van Weerdenburg was per 31 december 2019 aftredend; zij is op 10 oktober 2019 herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode van vier jaar.*

Jaarlijks beoordeelt het Verantwoordingsorgaan de werkwijze, het beleid en de keuzes van het bestuur van SPV. Het Verantwoordingsorgaan geeft een schriftelijk en beargumenteerd oordeel over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere relevante informatie.

Vervolgens geeft het bestuur van SPV een schriftelijke en beargumenteerde reactie hierop. Zowel het oordeel van het Verantwoordingsorgaan als de reactie van het bestuur worden opgenomen in het jaarverslag van SPV.

Daarnaast heeft het Verantwoordingsorgaan een aantal adviesrechten. Het Verantwoordingsorgaan heeft adviesrecht over elk voorgenomen besluit over onder andere het communicatiebeleid, het beleid inzake beloningen, de vorm en inrichting van het Intern Toezicht en de vermindering van de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten in het kader van het herstelplan.

Intern toezicht

Het intern toezicht wordt uitgevoerd door een externe Visitatiecommissie. Deze Visitatiecommissie, die bestaat uit drie leden, bezoekt jaarlijks het bestuur van SPV. Het bestuur van SPV heeft voor de uitvoering van de visitatie een overeenkomst afgesloten met Pf Support. Pf Support oefent in het kader van goed pensioenfondsbestuur intern toezicht uit op de besturen van pensioenfondsen, waaronder ook beroepspensioenfondsen.

In april 2020 heeft de laatste visitatie plaatsgevonden. In de bestuursparagraaf wordt verslag gedaan van de bevindingen van de Visitatiecommissie over het boekjaar 2019.

Het intern toezicht richt zich met name op het beoordelen van de beleids- en bestuursprocedures en -processen, op de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en op de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de korte en langere termijn voor SPV.

Uitvoeringsorganisatie

Het bestuur heeft met inachtneming van de Beleidsregel uitbesteding pensioenfondsen ervoor gekozen om de uitvoering van het pensioenbeheer, de beleidsvoorbereiding hiervoor, de ondersteuning van het bestuur, alsmede het vermogensbeheer uit te besteden.

Het pensioenbeheer, inclusief pensioenadministratie, en de bestuursondersteuning zijn uitbesteed aan Achmea Pensioenservices N.V. (APS). Het vermogensbeheer en de vermogensadministratie zijn uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. te Zeist (Achmea IM). Zowel APS als Achmea IM zijn voor de uitvoering van het merendeel van de werkzaamheden van SPV in het bezit van een ISAE3402-verklaring, type II. De verklaringen zijn rapportages van de uitvoeringsorganisatie, gecontroleerd door haar accountant, waarin wordt geconcludeerd dat de opzet van de in rapportage beschreven interne controle procedures voldoet, de procedures bestaan en gewerkt hebben gedurende de verslagperiode. Voorts geeft APS jaarlijks door middel van een ISAE3000 type II verklaring (op basis van SOCII) externe assurance af over de werking van de IT-beveiligingsmaatregelen. Ook Achmea IM stelt het Standaard 3000A rapport over opzet, bestaan en werking van de geselecteerde interne beheersingsmaatregelen van het Achmea Investment Management control framework beschikbaar; dat laatste is voor het eerst gebeurd over de periode 1 juni tot en met 31 december 2018.

SPV heeft met alle uitvoeringsorganisaties overeenkomsten in Service Level Agreements (SLA) vastgelegd. De afzonderlijke SLA's zijn zodanig ingericht dat het bestuur inzicht heeft in de wijze van inrichting en uitvoering van de uitbestede bedrijfsprocessen en de daarin door de uitvoeringsorganisatie verankerde maatregelen van interne controle en risicobeheersing. Handhaving van de getroffen maatregelen gericht op een beheerste en integere bedrijfsvoering vindt plaats via interne en/of externe audits bij de uitvoeringsorganisaties. Over de uitkomsten van deze audits wordt het bestuur geïnformeerd. De pensioenbeheerder en vermogensbeheerder verstrekken ook een 'Risicorapportage Niet-financiële risico's'. Deze rapportage geeft inzicht in de wijze waarop niet-financiële risico's beheerst worden die samenhangen met de uitvoering van het pensioenbeheer en vermogensbeheer. Daarnaast heeft de certificerende accountant van SPV toegang tot alle gegevens en informatie betreffende de aan de pensioen- en vermogensbeheerders uitbestede werkzaamheden. De overeenkomst met APS geldt tot en met 31 december 2022. De overeenkomst met Achmea IM is met ingang van 1 oktober 2013 voor onbepaalde tijd aangegaan.

Compliance officer

PGGM Pensioenbeheer B.V. (PGGM) is aangewezen als externe compliance officer; mevrouw J. Spreen vervulde die rol in 2019 in persoon. Wegens het uit dienst treden van mevrouw Spreen bij PGGM zijn haar werkzaamheden met ingang van 2020 overgenomen door de heer C. Nijland. Het bestuur heeft een gedragscode opgesteld en jaarlijks ondertekenen de bestuursleden en andere verbonden personen een verklaring van naleving. De gedragscode bevat regels en richtlijnen die belangenconflicten tussen zakelijke belangen en privébelangen en het misbruik van vertrouwelijke gegevens moeten voorkomen en regels op welke wijze zorgvuldig om te gaan met computer-, tablet- en smartphonegebruik. Het bestuur heeft met PGGM een overeenkomst, waarbij PGGM het bestuur ondersteunt met betrekking tot Compliance activiteiten; onderdeel hiervan is een review op nevenfuncties van het bestuur van SPV. Verder ziet de compliance officer er op toe dat de verklaring van naleving van de gedragscode ook jaarlijks door het bestuur en andere verbonden personen wordt ondertekend. Het bestuur besloot, na uitvoerige bestudering van de regels en definitie hierover, dat de bestuursleden met ingang van 2019 geen insider meer zijn; daarom voert PGGM Compliance met ingang van 2019 geen toetsing meer uit van de privé effectentransacties.

Sleutelfunctiehouders

De invoering van IORP II met ingang van 13 januari 2019 bracht met zich mee dat het pensioenfonds een drietal sleutelfunctiehouders diende aan te stellen: terzake de risicobeheerfunctie, terzake de internal audit functie en terzake de actuariële functie. Een pensioenfonds mag bij de inrichting van de sleutelfuncties rekening houden met de omvang en interne organisatie van het pensioenfonds, alsmede met de omvang, de aard, de schaal en de complexiteit van de werkzaamheden van het pensioenfonds. SPV heeft bij het aanstellen van de sleutelfunctiehouders proportionaliteit als uitgangspunt gebruikt. Het sleutelfunctiehouderschap van de actuariële functie is belegd bij de certificerende actuaire, de heer C. Kroon. Op zijn benoeming is in het verslagjaar een goedkeuring van de toezichthouder ontvangen. Voor de risicobeheerfunctie en de internal audit functie is besloten deze bij twee bestuursleden onder te brengen, te weten mevrouw M.M. van der Berg respectievelijk mevrouw C.M. van der Haar. Beiden zijn in deze rol nog waarnemend sleutelfunctiehouder aangezien zij nog niet ter toetsing bij DNB zijn gemeld; deze melding zal vóór 1 september 2020 gaan plaatsvinden.

Externe deskundigen

Het bestuur laat zich bijstaan door externe adviseurs op actuariële, juridisch, fiscaal, financieel en organisatorisch terrein. Het bestuur blijft evenwel te allen tijde eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van SPV.

Voor de certificering heeft SPV overeenkomsten met zowel de actuaris als de accountant.

- Certificerend Accountant: mevrouw drs. J. van Muijlwijk RA, Mazars te Rotterdam
- Certificerend Actuaris: de heer drs. C.G.M. Kroon AAG, Willis Towers Watson te Purmerend
- Adviserend Actuaris: de heer L.V. van Andel MSc AAG, Willis Towers Watson te Amstelveen*

* Met ingang van 1 februari 2020 is de heer W. Hoekert van Willis Towers Watson te Amstelveen de adviserend actuaris van SPV

De certificerend actuaris rapporteert jaarlijks over de financiële positie van SPV en geeft een actuariële verklaring af. De certificerend accountant controleert de jaarrekening en de verslagstaten ten behoeve van DNB en doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een controleverklaring en een verslag aan het bestuur. Hierin zijn onder andere opmerkingen en aanbevelingen over de administratieve organisatie en interne controle van SPV opgenomen. Het bestuur wint op incidentele basis advies in op het gebied van accountancy. Met de certificerend accountant is afgesproken dat deze het bestuur op de hoogte houdt van ontwikkelingen en een signaal geeft als besluiten van het bestuur aanleiding geven tot het maken van opmerkingen.

Volgens de wet dient er een scheiding te zijn tussen de organisaties van de certificerend actuaris en de adviserend actuaris. Indien een organisatie beschikt over een gedragscode die door DNB goedgekeurd is, mogen de certificerend en adviserend actuaris van dezelfde organisatie komen. Er moet echter altijd sprake zijn van twee verschillende personen. De actuaris van SPV is Willis Towers Watson. Dit geldt voor zowel de certificerend actuaris als voor de adviserend actuaris. De werkzaamheden worden goed gescheiden en SPV is in het bezit van een heldere taakverdeling tussen beide actuarissen. Het werken met één kantoor is voor SPV kostenbesparend. Willis Towers Watson beschikt over een goedgekeurde gedragscode.

BESTUURSPARAGRAAF

In deze paragraaf vertellen we meer over de ontwikkelingen op pensioengebied waarmee het bestuur in 2019 te maken kreeg en hoe het bestuur van SPV hierop inspeelde.

Hoofdpijnen

Het bestuur is het afgelopen jaar 11 keer in een bestuursvergadering bij elkaar gekomen. Naast de bestuursvergaderingen hebben er diverse commissievergaderingen plaatsgevonden en vergaderingen van het dagelijks bestuur met onder andere het Verantwoordingsorgaan en het bestuur van de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen en de KNOV. Met alle externe adviseurs zijn evaluatiegesprekken gevoerd. Naast de reguliere beleidscyclus stonden de volgende onderwerpen op de agenda:

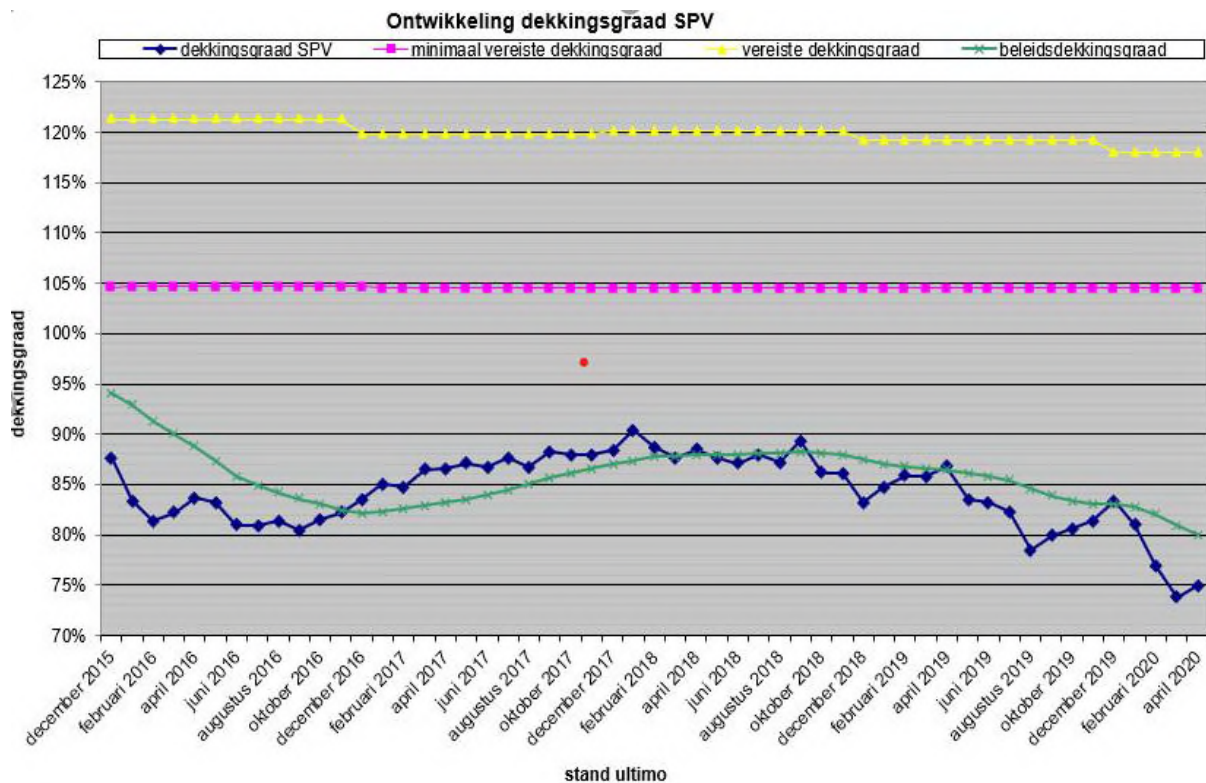
- De voorgenomen herstelmaatregelen (uitkomst herstelplan 2019);
- ALM-studie light betreffende onderzoek naar de renteafdekking;
- Het beleggingsbeleid (het vaststellen van de investment case vastgoed, het aangaan van een commitment in het Dutch Healthcare Property Fund van SAREF, een uitbreiding van het Dutch Residential Fund van CBRE, de verlaging van de afdekking van de Amerikaanse dollar van 75% naar 50% voor aandelen wereld en aandelen opkomende markten, vaststelling beleggingsplan, beleggingsrichtlijnen en mandaatrichtlijnen);
- Wijzigingen in het pensioenreglement per 1 januari 2019;
- Benoeming van twee nieuwe leden in het verantwoordingsorgaan;
- Vaststelling van herziene versies van de fondsdocumenten;
- Besluitvorming over de kleine pensioenen;
- Het in functie geraken van de sleutelfunctiehouders;
- Besluitvorming voortzetting huidige wijze van verzekering bestuurdersaansprakelijkheidsrisico's en voortzetting situatie van het niet her verzekeren van overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's;
- Overgang naar digitaal communiceren;
- Herziening van het inkoopariefenbeleid waarbij rekening gehouden is met gewijzigde economische vooruitzichten met ingang van 1 januari 2020;
- Vaststelling van enige nieuwe documenten zoals een diversiteitsbeleid en een noodprocedure;
- Risicomanagement;
- De realisatie van de vermelding van de scenario's via het nationaal pensioenregister (NPR);
- Het bespreken en afstemmen met het bestuur van de werkzaamheden en vorderingen van de Werkgroep Toekomst.

In het kader van de reguliere beleidscyclus heeft het bestuur onder meer vergaderd over de jaarrekening, de governance, de risico's en de adviezen van diverse commissies.

Financiële positie en herstelplan

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad, de nominale dekkingsgraad, het vereist eigen vermogen en het minimaal vereist eigen vermogen hebben zich als volgt ontwikkeld:

In bovenstaande grafiek is de ontwikkeling van de diverse dekkinggraden van de afgelopen 4 jaar opgenomen. In het algemeen is de dekkinggraad van SPV erg gevoelig voor de rentestand omdat SPV een fonds is met veel jonge deelnemers en daarmee langlopende verplichtingen.

De actuele dekkinggraad einde 2019 (83,4%) was nagenoeg gelijk aan die op het einde van 2018 (83,2%). De beleidsdekkinggraad is in die periode echter met 4,5%-punt gedaald (van 87,5% naar 83,0%); die beleidsdekkinggraad weerspiegelt de onderliggende dalende trend van de actuele dekkinggraad in het afgelopen jaar.

Herstelplan

Omdat bij SPV sprake was van een dekkingstekort per 31 december 2018 -de beleidsdekkinggraad was toen 87,5% en daarmee lager dan het bij SPV van toepassing zijnde vereist eigen vermogen- moest SPV voor 1 april 2019 een (geactualiseerd) herstelplan indienen bij DNB. Uit deze ingediende actualisatie bleek dat de financiële positie van SPV, zonder aanvullende maatregelen, binnen de wettelijke hersteltermijn van 10 jaar niet zou herstellen. De vereiste dekkinggraad was gelijk aan 119,3%, terwijl de beleidsdekkinggraad ultimo 2028 in het herstelplan gelijk was aan 92,7%. Er waren dus aanvullende maatregelen benodigd om herstel binnen de wettelijke hersteltermijn te realiseren.

Eén van de maatregelen in dat ingediende herstelplan is een korting van 1,80% op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten per 31 december 2019. Deze korting op de opgebouwde aanspraken was dus inclusief de pensioenopbouw over het jaar 2019.

Een andere maatregel in het bij DNB ingediende herstelplan is een korting van de pensioenopbouw van 30% gedurende 2019 voor de actieve deelnemers (deze korting vindt plaats gedurende de herstelperiode zolang korting op de opgebouwde aanspraken en rechten nodig is; deze korting op de pensioenopbouw in 2019 vloeide voort uit een bestuursbesluit omtrent de inkoopstarieven in november 2018). Deze korting vindt plaats doordat de tarieven zijn aangepast waarmee voor de deelnemer voor iedere euro aan premie een pensioen wordt ingekocht bij SPV: het in te kopen pensioen voor iedere euro aan premie is dus verlaagd. Laatste maatregel in het ingediende herstelplan is het niet toekennen van een voorwaardelijke toeslag (extra toeslag boven de onvoorwaardelijke toeslag) op de opgebouwde pensioenaanspraken per 31 december 2019.

De maatregelen in dit herstelplan waren eerst definitief toen DNB melding deed aan het fonds hier geen opmerkingen over te hebben.

Overigens diende genoemde korting van 1,80%, na het bestuursbesluit tot de korting in maart 2019, volgens regelgeving (Q&A) van DNB meteen in de dekkingsgraad van de maand waarin tot deze korting is besloten te worden verwerkt: omdat het besluit in maart 2019 werd genomen werd deze dus in de dekkingsgraad van 31 maart 2019 verwerkt.

De financiële opzet van SPV (beleggingsbeleid, indexatiebeleid, kortingsbeleid, inkoopstarieven) is gericht op de lange termijn, mede gezien de relatief lage leeftijd van de deelnemers. Het onverkort voortzetten van dit beleid op basis van lange termijn veronderstellingen zou op korte termijn door de lage rente echter leiden tot relatief grote waardeverschuivingen van inactieven naar actieven. Om die reden is in het fondsbeleid opgenomen dat de pensioenopbouw wordt verlaagd als er sprake is van een lage premiedekkingsgraad en een herstelplanprojectie die leidt tot een korting op de opgebouwde en ingegane pensioenen. Het herstelvermogen van SPV neemt hierdoor toe en de benodigde korting neemt af. Voortbordurend op de conclusies uit het onderzoek in 2018 is ook in 2019 besloten om de (maximale) verlaging van de pensioenopbouw te bepalen op 30%. Naar de mening van het bestuur wordt met dit beleid de bijdrage aan het herstel van de financiële positie van SPV evenwichtig verdeeld over actieven, gewezen deelnemers en gepensioneerden. Voor het herstelplan 2019 heeft het bestuur vastgesteld dat het beleid nog steeds passend is gegeven de huidige economie.

Met het beleid dat uitgaat van een prudente inschatting van het lange termijn verwacht rendement in combinatie met het doorvoeren van een verlaging van de pensioenopbouw als er verlaging van de opgebouwde rechten moet worden doorgevoerd, voert het bestuur een beleid dat gebaseerd is op een expliciete evenwichtigheidsafweging en dat daarbij zo goed mogelijk rekening houdt met de uitgangspunten van de pensioenregeling. Voor het uitgangspunt van zo stabiel mogelijke inkoopstarieven is het argument van belang dat men binnen de pensioenregeling wenst te voorkomen dat er verschillen ontstaan binnen generaties als gevolg van de grote invloed die de marktrente heeft op de kosten van de pensioeninkoop. Een verlaging van de pensioenaanspraken wordt bij toekomstige gunstige financiële ontwikkelingen gecompenseerd door indexaties; voor een verlaging van pensioenopbouw geldt dat niet. Het toepassen van een verlaging op de pensioenaanspraken en een opbouwvermindering wordt door het bestuur daarom als evenwichtig beoordeeld.

De maatregelen in het herstelplan, zoals dat op 26 maart 2019 bij DNB is ingediend, zijn vervolgens als volgt vastgesteld:

- 1 Een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 1,80% doorgevoerd per 31 december 2019 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2019);
- 2 Een korting op de pensioenopbouw gedurende 2019 voor de actieven van 30% doordat de pensioeninkoopstarieven zijn aangepast;
- 3 Geen voorwaardelijke toeslagverlening per 31 december 2019 op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten.

Het Verantwoordingsorgaan was betrokken bij het opstellen en vervolgens aanpassen van het herstelplan. Het Verantwoordingsorgaan is continue op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen ten aanzien van de te nemen herstelmaatregelen. De besluiten van het bestuur zijn in een overleg, met de adviseurs die betrokken waren bij dit proces, toegelicht aan het Verantwoordingsorgaan. Voordat het herstelplan is ingediend bij DNB heeft het Verantwoordingsorgaan aangegeven zich te kunnen vinden in het voorgenomen besluit van het bestuur om de pensioenen te verlagen conform bovenstaande herstelmaatregelen.

Het herstelplan is eind maart 2019 ingediend bij DNB. Het herstelplan met bovenstaande herstelmaatregelen is op 23 mei 2019 in een brief door DNB goedgekeurd. De herstelmaatregelen zijn vervolgens doorgevoerd per 31 december 2019. Eventuele verlagingen in latere jaren zullen alleen worden toegepast indien en voor zover dit noodzakelijk blijkt bij het in die latere jaren op te stellen herstelplan of wanneer de beleidsdekkingsgraad 5 jaar op een rij lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad ook lager is. Eind 2015 was de beleidsdekkingsgraad van SPV voor het eerst kleiner dan het minimaal vereiste eigen vermogen; een besluit tot onvoorwaardelijk korten zal, zoals het er nu uit ziet, begin 2021 nodig zijn en het bestuur is zich hiervan bewust.

In juni 2019 is de kortingsmaatregel aangekondigd bij de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Het herstelplan is op te vragen bij SPV via de website van SPV. De beleidsdekkingsgraad wordt maandelijks gepubliceerd op de website.

Minimaal vereist eigen vermogen 2019 en herstelplan 2020

Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt per 31 december 2019 104,5%.

Het vereist eigen vermogen bedraagt per 31 december 2019 118,0%. Het vereist eigen vermogen per 31 december 2018 bedroeg 119,3%. De daling van het vereist eigen vermogen wordt vrijwel volledig veroorzaakt door de renterisico en kredietrisico component zoals die onderdeel uitmaakt van de berekening van het vereist eigen vermogen; beiden zijn aan de beweging van de marktrente gerelateerd.

Per 31 december 2019 was de beleidsdekkingsgraad van SPV 83,0% en lag daarmee onder het minimaal vereist eigen vermogen. Omdat er sprake is van zowel een dekkings- als een reservetekort was SPV verplicht vóór 1 april 2020 een herstelplan in te dienen bij DNB. De uitkomst van het herstelplan 2020 wordt nader toegelicht in de toekomstparagraaf.

Toeslagbeleid

SPV verhoogt het pensioen jaarlijks met 2%. De 2% is de onvoorwaardelijke verhoging. SPV betaalt de onvoorwaardelijke verhoging uit de premies. Is de financiële positie goed genoeg dan wordt er gekeken of er ruimte is om de pensioenen extra te verhogen. Het bestuur neemt hier elk jaar een besluit over. SPV verhoogt de pensioenen alleen extra als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 120%. Er kan meer toeslag gegeven worden als de dekkingsgraad groter wordt dan 120%. Met het oog op de huidige beleidsdekkingsgraad is het de verwachting dat de komende jaren geen extra verhoging, naast de onvoorwaardelijke verhoging, kan plaatsvinden.

Per 1 januari 2020 zijn de pensioenen -exclusief de hiervoor beschreven korting van 1,80%- met 2% verhoogd (het onvoorwaardelijke deel van de toeslag). Voor deelnemers die voor 1 januari 2004 gewezen deelnemer of pensioengerechtigde zijn geworden, is het pensioen met 2,5% verhoogd (eveneens exclusief de korting van 1,80%). Gegeven de financiële positie van SPV is een extra toeslag niet mogelijk. Het toeslagbeleid wordt nader toegelicht in de pensioenparagraaf.

BTW-koepelvrijstelling is vervallen

In juli 2014 besloot staatssecretaris Wiebes van Financiën om de btw-koepelvrijstelling voor pensioenadministratie per 1 januari 2015 af te schaffen. In de toelichting bij het besluit gaf hij aan welke werkzaamheden niet meer onder de btw-koepelvrijstelling vallen. Tegen dit besluit is veel verzet. In verband met dit onderwerp liepen zaken bij het Hof van Justitie van de Europese Unie en bij de Hoge Raad. Ook werden er in Nederland kamervragen over gesteld. De staatssecretaris zag ook in november 2018 geen reden om pensioenfondsen vrij te stellen van het betalen van btw. De Pensioenfederatie en verschillende individuele fondsen besloten zich hier niet bij neer te leggen en procedeerden door. Ook SPV is het hier niet mee eens. Binnen de Kring van Beroepspensioenfondsen was hier ook in 2019 aandacht voor en SPV voerde via Achmea, omdat SPV geen eigen rechtsingang heeft, een procedure bij de rechtbank. Eind 2019 heeft SPV, na goede overweging, besloten om haar procedure te staken. Belangrijkste reden hiervoor was het gaan toenemen van de kosten voor SPV van het voeren van de procedure in relatie tot de opbrengsten die zeer ongewis zijn.

Pension fund governance

SPV volgt de ontwikkelingen met betrekking tot wettelijk toezicht en wetgeving en verwerkt deze ontwikkelingen waar nodig in de statuten, (pensioen-)reglement(en) en het bestuursbeleid (onder andere ABTN). De commissie Pension Fund Governance (commissie PFG) heeft tot taak deze ontwikkelingen te volgen en voor te bereiden. De ontwikkelingen met betrekking tot deze onderwerpen worden hieronder nader toegelicht.

Bestuursmodel

Naar aanleiding van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen (2013) heeft SPV er in 2014 voor gekozen het huidige bestuursmodel voort te zetten dat bestaat uit bestuursleden uit de beroepsgroep en voortzetting van het intern toezicht in de vorm van een Visitatiecommissie. De procedures rondom benoeming, ontslag en schorsing van bestuursleden of leden van het Verantwoordingsorgaan en Visitatiecommissie zijn vastgelegd in de statuten en de reglementen van het betreffende orgaan. De reglementen en statuten zijn opgenomen op de website van SPV. In het boekjaar hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in het bestuursmodel.

Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen (de Code) heeft tot doel het functioneren van de besturen van pensioenfondsen te verbeteren en inzichtelijker te maken. Hiertoe zijn 65 normen voor 'goed pensioenfondsbestuur' geformuleerd en deze zijn gecategoriseerd onder een achttal thema's. De Code is gebaseerd op het 'pas toe of leg uit' beginsel. Bepalend voor de werking van de Code is hoe de pensioenfondsen met de intenties van de Code omgaan, niet de mate waarin ze die naar de letter naleven. Dit betekent dus dat er ruimte is om af te wijken van de Code, mits dit weloverwogen gebeurt. De Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen ziet toe op de naleving van de Code.

Op 3 oktober 2018 is de Code Pensioenfondsen door de Stichting van de Arbeid en de Pensioenfederatie gewijzigd. De Code is bondiger geworden en anders gestructureerd. Inhoudelijk is de Code, op een paar nieuwe normen na, nagenoeg hetzelfde gebleven. De Code Pensioenfondsen bevat veel normen die gaan over gedrag en cultuur. Een beperkter aantal normen gaat over de manier van rapporteren.

Nieuwe onderdelen zijn:

- Norm 39 waarin de benoeming en ontslag van de leden van het verantwoordingsorgaan specifiek is gemaakt.
- Norm 33 waarin een stappenplan wordt gevraagd waar het gaat om het bevorderen van diversiteit in het pensioenfondsbestuur.
- Norm 47 waar het gaat om de rapportage van het intern toezicht over de naleving en toepassing van de Code Pensioenfondsen.

Ook is de bepaling over de tweejaarlijkse zelfevaluatie van het bestuur onder begeleiding van een derde partij veranderd in een driejaarlijkse (norm 28). En voor het verantwoordingsorgaan is een zelfevaluatie voorgeschreven die met enige regelmaat zal plaatsvinden (norm 30).

Het verantwoordingsorgaan heeft in 2019 een zelfevaluatie uitgevoerd.

Het bestuur stelt periodiek vast of zij de principes van de Code afdoende naleeft. Ook in 2019 en het voorjaar van 2020 heeft die inventarisatie plaatsgevonden. Het bestuur stelde vast dat SPV vrijwel volledig voldoet aan de normen uit de Code. Aan de diversiteitsnorm wordt door SPV echter niet volledig voldaan, al zijn daar in 2019 wel verdere stappen toe gezet. Zo is bij de vervulling van de vacature in het Verantwoordingsorgaan, die op het einde van 2018 ontstond, een meer diverse samenstelling nagestreefd. Dat is gelukt, ook qua leeftijd en geslacht. Binnen het bestuur is er ook een diverse samenstelling, alleen wordt niet voldaan aan de norm dat er ook bestuursleden zijn onder de 40 jaar. SPV kende in 2019 een tweetal bestuursleden die aftredend waren en heeft de procedure gevolgd om die bestuurszetels ingevuld te houden. Het verantwoordingsorgaan is daarbij gehoord over de te volgen procedure. Het bestuur heeft er in afstemming met DPV, die de bestuursleden verkiest, bewust voor gekozen om de zittende bestuursleden te herbenoemen. Belangrijke argumenten om de zittende bestuursleden te herbenoemen waren dat zij passend zijn voor de rol, passen binnen het profiel en dat, last but not least, gebruik gemaakt kan blijven worden van hun geschiktheid, zeker met het oog op de toekomstdiscussie en de mogelijke herziening van de pensioenregeling in navolging van het pensioenakkoord. Omdat diversiteit permanente aandacht verdient heeft het bestuur hiertoe in het voorjaar van 2019 stappen gezet in de vorm van het ontwikkelen van een diversiteitsbeleid.

Net als voorgaande jaren wijkt SPV bewust af ten aanzien van het benoemen van leden van het intern toezicht. Volgens de Code wordt door het Verantwoordingsorgaan een bindende voordracht gedaan waarna benoeming door het bestuur plaatsvindt. Het Verantwoordingsorgaan heeft er echter voor gekozen geen bindende voordracht te doen maar advies te geven aan het bestuur over de voorgedragen leden van de visitatiecommissie.

In navolging van de aanbeveling van de Pensioenfederatie rapporteert SPV via de volgende tabel met daarin verwijzingen naar de vindplaatsen van enige normen:

Rapportagenorm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
<p>Norm 5 Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.</p>	Ja	Het bestuur rapporteert in het hoofdstuk 'Bestuursparagraaf' over het beleid dat het in 2019 voerde, de gerealiseerde uitkomsten van dat beleid en de beleidskeuzes die het bestuur maakte.
<p>Norm 31 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.</p>	Ja	Het bestuur rapporteert in het hoofdstuk 'Karakteristieken van SPV' onder 'Samenstelling van het bestuur' en 'Verantwoordingsorgaan' en in het hoofdstuk 'Bestuursparagraaf' onder 'Geschiktheid' over de samenstelling van fondsorganen en de geschiktheid van de leden.
<p>Norm 33 In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.</p>	Ja	In het hoofdstuk 'Bestuursparagraaf' onder 'Code Pensioenfonds' rapporteert het bestuur over de diverse samenstelling van fondsorganen en de wijze waarop zij omgaat met het onderwerp diversiteit.
<p>Norm 47 Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.</p>	Ja	De visitatiecommissie betreft de Code bij de uitoefening van zijn taak en rapporteert hierover in zijn rapportage intern toezicht.
<p>Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.</p>	Ja	In het hoofdstuk 'Karakteristieken van SPV' onder 'Profiel' beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie van het fonds.
<p>Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.</p>	Ja	Het bestuur licht in het hoofdstuk 'Beleggingsparagraaf' toe hoe zij omgaat met het maatschappelijk verantwoord beleggen.
<p>Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.</p>	Ja	In het hoofdstuk 'Bestuursparagraaf' onder 'Naleving wet- en regelgeving' rapporteert het bestuur over de naleving van de gedragscode en onder 'Geschiktheid' over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.
<p>Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.</p>	Ja	In het hoofdstuk 'Bestuursparagraaf' wordt in de uitvoering van beleid gerapporteerd over de behandeling van klachten en geschillen. Verder is melding gemaakt van veranderingen in de procedure.

De normen die betrekking hebben op het Belanghebbendenorgaan en de Raad van Toezicht zijn voor SPV niet van toepassing.

Beloningsbeleid

Onderdeel van IORP II is dat het pensioenfonds het beloningsbeleid ten minste driejaarlijks zal evalueren en actualiseren. De algemene beginselen van het beloningsbeleid van een pensioenfonds zijn ook van toepassing bij de uitbestedingspartners. De bedoeling hiervan is te voorkomen dat het beloningsbeleid van de uitbestedingspartner aanspoort tot het nemen van buitensporige risico's. De algemene beginselen van het beloningsbeleid van het fonds hoeven niet te worden toegepast bij uitbestedingspartners die onder een EU-richtlijn voor de financiële sector vallen. Het pensioenfonds moet dan wel zicht hebben op het beloningsbeleid bij de uitbestedingspartner en het beloningsbeleid betrekken bij de keuze voor de uitbestedingspartner. SPV gaat jaarlijks na of het beloningsbeleid bij de partijen aan wie zij dienstverlening heeft uitbesteed passend is.

Geschiktheid

Het bestuur zorgt voor geschiktheid, complementariteit en continuïteit binnen het bestuur. Daarbij houdt het zoveel mogelijk rekening met achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. Het bestuur toetst de geschiktheid van de bestuursleden bij het aantreden, hiertoe zijn ook diverse profielschetsen opgesteld. Ook gedurende het bestuurslidmaatschap wordt de geschiktheid van de bestuurders jaarlijks geëvalueerd. Het programma voor permanente educatie van bestuursleden waarborgt dat de geschiktheid op peil blijft en waar nodig wordt verbreed of ontwikkeld.

Het bestuur heeft een geschiktheidsplan opgesteld op basis van de wettelijk gestelde geschiktheidseisen. Het geschiktheidsplan is erop gericht op gestructureerde wijze het niveau van deskundigheid van het bestuur te laten aansluiten bij wat nodig is aan deskundigheid voor het goed besturen van SPV. Ook wordt jaarlijks een bestuursevaluatie georganiseerd waarin het bestuur het functioneren van zowel de individuele bestuursleden als het bestuur als geheel aan de orde stelt; ten minste eens in de drie jaar gebeurt deze evaluatie onder leiding van een externe gespreksleider. Tevens worden de diverse commissies geëvalueerd. De uitvoering van het programma voor permanente educatie wordt gemonitord door de commissie PFG. Op 11 november 2019 heeft het bestuur aan de hand van een zelfevaluatie de effectiviteit van zijn functioneren onderzocht.

In het bestuur zijn er op individueel niveau verschillen in specifieke deskundigheden, maar het bestuur als geheel beschikt over voldoende deskundigheid. Het bestuur laat zich door voldoende specifieke externe deskundigheid ondersteunen om onder alle omstandigheden in control te zijn.

Het behouden van de vereiste deskundigheid blijft een punt van aandacht. Daarom wordt jaarlijks een opleidingsplan gemaakt voor het komende jaar. In 2019 zijn op basis van dit opleidingsplan door individuele bestuursleden diverse opleidingen/cursussen/themabijeenkomsten gevolgd.

De uitkomsten van de zelfevaluatie zijn meegenomen in het aangepaste geschiktheidsplan. In het verslagjaar is het geschiktheidsplan door het bestuur vastgesteld op 7 maart 2019. In dat geschiktheidsplan is rekening gehouden met in het najaar van 2018 geactualiseerde Code Pensioenfondsen.

Naleving wet- en regelgeving

Naleving gedragscode

De verklaring van naleving van de gedragscode van SPV is in 2019 weer door alle bestuursleden getekend. De gedragscode is beschikbaar via de website van SPV. De ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden door het bestuur nauwgezet gevolgd. Voor SPV relevante wijzigingen worden geanalyseerd en de opvolging wordt besproken in de bestuursvergaderingen. SPV heeft in 2016 vastgesteld dat alle dienstverleners beschikken over een vergelijkbare gedragscode, aanverwante documenten en procedures en hiermee voldoen aan de eisen die SPV zelf intern stelt. Het bestuur heeft voorts de omgang met privérelaties uitgewerkt. Het gaat hier bijvoorbeeld om het in kaart brengen welke privérelaties betrokkenen van SPV hebben met bestaande en beoogde contractspartijen. Het overzicht van deze privérelaties is in februari 2020 door het bestuur geactualiseerd.

Er zijn in 2019 door de bestuursleden geen meldingen gedaan van incidenten en meldingen met betrekking tot elk (potentieel) tegenstrijdig belang of integriteitsrisico.

Compliance officer

De Compliance Officer heeft op 26 maart 2020 aan de PFG-Commissie zijn bevindingen over 2019 gerapporteerd en de rapportage werd in de bestuursvergadering van 15 april 2020 door het bestuur besproken. In deze rapportage constateert de Compliance Officer dat:

- "De compliance-activiteiten zich op grond van de contractuele afspraken beperken tot het bestuur van SPV. De privé effectentransacties en de nevenfuncties van de leden van het verantwoordingsorgaan alsmede overige betrokkenen bij SPV worden niet door PGGM Compliance getoetst;
- Op basis van de verstrekte informatie is geconstateerd dat er geen belangenverstremming bestaat tussen de zakelijke relaties van SPV en een nevenfunctie van de bestuursleden van SPV;
- het is vanuit de externe compliance functie nauwelijks of niet mogelijk een inschatting te maken van de individuele agenda's van de verschillende bestuursleden van SPV. Daarmee is een gefundeerd antwoord op de vraag of er ten opzichte van de verantwoordelijkheden als bestuurder van SPV, onevenredig veel tijd wordt besteed aan een nevenfunctie, niet mogelijk. Geconstateerd kan worden dat er op basis van de informatie zoals deze ter beschikking is gesteld, geen conflict is met hetgeen is bepaald in de Gedragscode;
- naar voren komt dat verschillende bestuursleden en/of privé relaties een vorm van een zakelijke relatie hebben met een lokale Rabobank (Bestuurslid, lid Ledenraad). Deze relaties leiden ons inziens niet tot een vorm van belangenverstremming. Deze conclusie alsmede de deelconclusies zoals hierboven beschreven leiden tot de conclusie dat er geen belangenverstremming bestaat tussen de nevenfuncties van de bestuursleden en de belangen van SPV."

De compliance officer heeft over 2019 geen toetsing verricht op de privé beleggingstransacties van de bestuursleden aangezien het bestuur in 2019 besloten heeft zichzelf met ingang van 2019 niet meer als insider te beschouwen.

Meldingen in het kader van artikel 104 Wvb

Overeenkomstig artikel 104 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) wordt vermeld dat SPV:

- in het boekjaar 2019 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd;
- in het boekjaar 2019 geen aanwijzing als bedoeld in artikel 166 van de Wvb is gegeven;
- in het boekjaar 2019 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 168 van de Wvb is aangesteld.

Voor zover bekend bij het bestuur zijn geen overtredingen van wet- en regelgeving die het pensioenfonds betreffen, voorgekomen; met uitzondering van de in de volgende alinea's beschreven situatie ten aanzien van het communiceren in scenario's en het communiceren over het verlagen van de pensioenen.

Het presenteren van pensioenuitkomsten in scenario's via het pensioenregister

Vanaf september 2019 dient het te bereiken pensioen op AOW-datum in drie bedragen in het pensioenregister te staan. De bedragen zijn gebaseerd op een verwacht, een optimistisch en een pessimistisch economisch scenario. De bedragen staan in een navigatiemetafoor. De boodschap is dat pensioen onzeker is én dat de koopkracht kan dalen door inflatie. Het gaat om netto bedragen inclusief de AOW.

Het pensioenfonds heeft de toezichthouder AFM op 28 september 2019 en 29 oktober 2019 voor de tweede maal geïnformeerd dat de aanlevering van de scenariobedragen (URM scenario's) aan Mijnpensioenoverzicht.nl na de wettelijke datum van 30 september 2019 zou worden gerealiseerd. AFM heeft SPV op 14 februari 2020 geïnformeerd dat AFM op basis van de melding tot de conclusie kwam dat SPV artikel 51 van de Pensioenwet in samenhang met artikel 9e Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling heeft overtreden per 30 september 2019.

Het communiceren over het verlagen van pensioenen

Toezichthouder AFM heeft in het najaar van 2019 een onderzoek uitgevoerd hoe pensioenfondsen communiceren over het verlagen van pensioenen. SPV diende informatie te overleggen op welke wijze zij het afgelopen jaar over de verlaging van de pensioenen communiceerde met haar (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden (hierna: deelnemers). De AFM kwam tot het oordeel dat SPV daarbij niet heeft voldaan aan artikel 59 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De AFM miste persoonlijke informatie voor de deelnemers over de gevolgen van de verlaging, vond dat de beschrijving van de oorzaak van de financiële situatie onvoldoende evenwichtig is geweest en gaf aan dat de communicatie onvoldoende duidelijk is geweest door het gebruik van jargon en abstract taalgebruik. Ten slotte miste de AFM in de verlagingsbrieven een aanzet tot actie of verwijzing daarnaar. De bevindingen van de AFM waren voor het bestuur wat opmerkelijk aangezien de AFM ook in 2017 een onderzoek naar de kortingsinformatie deed. SPV heeft toen naar de bevindingen van de AFM gehandeld.

Toezichthouders

In het verslagjaar ontving SPV een tweetal verzoeken tot het meewerken aan een sectorbreed onderzoek van de toezichthouders DNB en AFM; naast het hiervoor genoemde onderzoek van AFM betreffende het communiceren over verlagen van pensioen betrof dat het onderzoek naar de niet financiële risico's door DNB. Op 9 december 2019 had het bestuur verder haar jaarlijkse gesprek met de toezichthouder van DNB.

Het sectorbrede onderzoek van DNB betrof een uitvraag van DNB in juni betreffende de beheersing van de niet financiële risico's van het pensioenfonds; het was voor de derde keer dat dit onderzoek werd gehouden. SPV heeft vragen beantwoord over onder meer de (beheersing van) operationele en IT-risico's en de integriteitsrisico's bij SPV.

Het toezichtgesprek met DNB betrof een zogenaamd periodiek overleg waarin de actuele ontwikkelingen op en om SPV aan de orde komen. In dit periodiek overleg werd in het bijzonder stil gestaan bij de door SPV ondernomen activiteiten in het kader van het gaan beantwoorden aan de vereisten vanuit IORP II, zoals het gaan aanstellen van sleutelfunctiehouders. Ook werd aandacht besteed aan de strategiedocumentatie van SPV en werd gesproken over de strategische risico's van SPV.

Klachten, geschillen en onregelmatigheden

In 2019 is de klachtenprocedure van SPV herzien. Deze is veranderd in een klachten- en geschillenprocedure. Via deze nieuwe procedure is voor de deelnemer eenvoudig inzichtelijk waar hij met zijn uiting van ongenoegen terecht kan en hoe deze uiting vervolgens wordt afgehandeld. Mocht de uiting van ongenoegen uiteindelijk het karakter dragen van een geschil dan is voor de deelnemer eveneens goed inzichtelijk hoe hij dat geschil kan laten behandelen. Op de website van SPV treft de deelnemer de actuele klachten- en geschillenprocedure, de geschillenregeling en een overzichtelijke flowchart betreffende de behandeling van een uiting van ongenoegen aan. Uitingen van ongenoegen kunnen door belanghebbenden in eerste instantie worden gemeld bij de pensioenadministratie. In 2019 zijn 15 klachten geregistreerd. De klachten waren divers van aard. Uiteindelijk werden twee klachten gegrond verklaard. Alle uitingen van ongenoegen zijn voor de deelnemer duidelijk afgehandeld.

Onregelmatigheden die binnen SPV, zijn organen of bij partijen aan wie taken zijn uitbesteed worden gesignaleerd kunnen in eerste instantie worden gerapporteerd bij het dagelijks bestuur conform de incidentenregeling en klokkenluidersregeling van SPV. Ook bij de uitvoerder en de vermogensbeheerder zijn klokkenluidersregelingen van toepassing.

In 2019 zijn er via de Commissie van geschillen geen zaken aanhangig gemaakt.

Uitbesteding

Het bestuur ontvangt jaarlijks een ISAE3402 rapportage van APS en in 2019 werd voor het eerst een ISAE3000 rapportage van APS ontvangen (betreffende het jaar 2018). Deze rapportages worden door het bestuur bestudeerd en in het bestuur besproken. Voorts ontvangt het bestuur ieder kwartaal een uitgebreide SLA rapportage, klachtenrapportage en rapportage niet financiële risico's; ook deze komen in de bestuursvergaderingen aan de orde.

Periodiek heeft het bestuur overleg met de vermogensbeheerder. In deze overleggen is uitvoerig stilgestaan bij de resultaten van de vermogensbeheerder. Hierop wordt later in dit verslag verder ingegaan. Daarnaast heeft het bestuur kennisgenomen van het ISAE 3402 rapport van AIM; ook werd kennis genomen van een eerste ISAE3000 rapportage die betrekking had op de periode 1 juni 2018 tot en met 31 december 2018. Het analyseren en terugkoppelen aan het bestuur van onder andere de rapportage (niet)financiële risico's en de SLA rapportage van AIM is een aan de beleggingsadviescommissie gemandateerde taak.

Standaard vindt er jaarlijks een evaluatie plaats over de dienstverlening van het afgelopen jaar, waarin nieuwe afspraken gemaakt worden voor het komende jaar. Onderdeel van de evaluatie zijn de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek. Dit geldt voor zowel de uitvoeringsorganisatie als de vermogensbeheerder.

Privacy

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing; deze verordening regelt de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) ziet toe op de 'meldplicht datalekken'. Deze meldplicht houdt in dat er direct een melding gedaan moet worden bij de AP zodra er sprake is van een ernstig datalek. Het kan daarbij al gaan om een brief die aan een verkeerd adres is gestuurd is. SPV heeft een procedure rond datalekken geregeld en APS heeft procedures die daarop aansluiten. De uitvoeringsorganisatie houdt een register bij waarin de gemelde incidenten worden geadmistreerd (voor drie jaar). Via de reguliere communicatiekanalen en de rapportage "Niet-financiële risico's" wordt SPV op de hoogte gehouden van datalekken. Omdat SPV de pensioenadministratie heeft uitbesteed, is de uitvoeringsorganisatie "bewerker van gegevens" in de zin van de Wbp. Afspraken over hoe er omgegaan dient te worden met persoonsgegevens zijn vastgelegd in een verwerkersovereenkomst. Hierin zijn ook afspraken opgenomen over de manier waarop omgegaan moet worden met (mogelijke) datalekken. In 2019 heeft SPV geen melding hoeven doen van een datalek. Wel was er sprake van een beveiligingsincident omdat er een e-mail van SPV doorgestuurd was aan een deelnemer van een ander pensioenfonds. Omdat de verkeerd bezorgde e-mail was verwijderd en hiervan een bevestiging aan het fonds is gezonden was de inschatting van de kans op nadelige gevolgen 'laag'. Dit beveiligingsincident is zodoende een datalek welke is beoordeeld als niet meldingsplichtig.

SPV heeft ingevolge de AVG met al haar betrokken partijen een verwerkersovereenkomst afgesloten. Ander gevolg van de AVG was dat SPV tijdig een privacybeleid heeft opgesteld en een privacyverklaring op de website heeft geplaatst. SPV heeft tevens een eigen verwerkingsregister in werking; het dagelijks bestuur vervult de rol van privacy officer bij SPV.

De Pensioenfederatie kwam op 1 juli met de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen. Naar aanleiding van de Gedragslijn heeft het bestuur het privacybeleid van het pensioenfonds aangepast. Het bestuur verklaart dat het pensioenfonds zich aan de Gedragslijn houdt.

Intern Toezicht

Het intern toezicht richt zich met name op het beoordelen van de beleids- en bestuursprocedures en -processen, op de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en op de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de korte en langere termijn voor SPV. Het intern toezicht wordt uitgevoerd door een externe visitatiecommissie. Met ingang van de visitatie over 2016 wordt deze uitgevoerd door PF support. De keuze voor deze partij is onder andere bepaald op basis van ervaringen van andere pensioenfondsen met PF support, de ervaring van PF support met beroepspensioenfondsen, de aanpak en de mogelijkheid tot een jaarlijkse opzegging van de overeenkomst. Daarnaast maakt PF support onderdeel uit van de DNB-visitatiegroep om de visitatie verder te ontwikkelen. De keuze voor PF support en de keuze voor de leden van de Visitatiecommissie heeft in overleg met het Verantwoordingsorgaan plaats gevonden. Het Verantwoordingsorgaan heeft hier een positief advies over gegeven.

Sleutelfunctiehouders

Op 29 mei 2019 ontving SPV bericht van DNB dat DNB akkoord ging met de benoeming van de heer C.G.M. Kroon tot sleutelfunctiehouder actuariële functie. De heer Kroon was sinds de aanvang van 2019 reeds als waarnemend sleutelfunctiehouder aan de slag en heeft over ieder kwartaal van 2019 een rapportage van zijn werkzaamheden en bevindingen opgeleverd.

Ook de sleutelfunctiehouders risicobeheerfunctie en internal audit functie zijn hun werkzaamheden in 2019 aangevangen. Die rollen worden ingevuld door de bestuursleden mevrouw M.M. van der Berg respectievelijk mevrouw C.M van der Haar. Zij vervullen hun houderschap nog als waarnemer. Zij hebben ervoor gekozen om aanvullende opleidingen te volgen alvorens zij door DNB getoetst worden op hun rol als sleutelfunctiehouder. Hun aanmelding zal plaatsvinden voor 1 september 2020. De sleutelfunctiehouders risicobeheerfunctie en internal audit functie hebben van hun werkzaamheden over 2019 aan het bestuur verslag gedaan. De werkzaamheden van de sleutelfunctiehouder internal audit functie zijn door het bestuur vastgelegd in een zogenaamd audit charter en het bestuur heeft deze sleutelfunctiehouder gemandateerd om in het kader van een audit onbeperkt informatie in te zien, om deze rol goed te kunnen vervullen.

De sleutelfunctiehouder risicobeheerfunctie verstrekt met ingang van 2019 een zogenaamde risicobeoordelingsnotitie bij van belang zijnde onderwerpen ter besluitvorming door het bestuur.

Fondsdocumenten

Actualisering van bestaande documenten

Ook in 2019 passeerden alle fondsreglementen en beleidsdocumenten de revue. Bezien werd of die documenten geactualiseerd dienden te worden of dat zij nog voldeden. Het bestuur stelde de volgende documenten opnieuw vast: het geschillenreglement, het uitbestedingsbeleid, het reglement verantwoordingsorgaan, het reglement visitatiecommissie, het geschiktheidsplan, de incidentenregeling, het integriteitsbeleid (inclusief gedragscode), de statuten, het IT-beleid, het reglement PFG Commissie, het reglement beleggingsadviescommissie, de procedures premievrijstelling bij beroepsarbeidsongeschiktheid, het reglement communicatiecommissie, het reglement dagelijks bestuur, het reglement commissie deelnemersdossiers, de compliancechart, de gedragscode, het beloningsbeleid en de declaratieafspraken en ten slotte de ABTN met bijlagen.

Nieuwe fondsdocumenten

Met de meeste uitbestedingsrelaties van SPV, die als verwerker gekenmerkt konden worden, was in 2018 een verwerkersovereenkomst tot stand gekomen. In 2019 werd die overeenkomst ook met PGGM, aangesteld als compliance officer voor het fonds, gesloten.

Voorts kwam in 2019 een diversiteitsbeleid voor SPV tot stand. In dat beleid is vastgelegd waarom SPV dient te voldoen aan diversiteitscriteria, is vastgelegd wat die diversiteitscriteria inhouden en op welke wijze SPV inhoud geeft aan diversiteit.

In 2019 werd een noodprocedure door SPV vastgesteld. Het doel van de noodprocedure is om gegeven de huidige organisatie, in geval van bijzondere marktomstandigheden of andere buitengewone omstandigheden, als bestuur snel te kunnen beslissen, handelen en communiceren, om altijd in control te zijn. In de noodprocedure is opgenomen wat onder een noodsituatie dient te worden verstaan, wat aanleidingen kunnen zijn voor een noodsituatie en een stappenplan om in een noodsituatie te handelen. Tevens is een lijst met contactgegevens opgenomen.

Communicatie

SPV volgt de ontwikkelingen met betrekking tot vereisten omtrent de communicatie aan de betrokkenen bij SPV en past het communicatiebeleid hier waar nodig op aan. Daarbij is het van belang dat de betrokkenen tijdig, concreet en duidelijk worden geïnformeerd over belangrijke zaken. De communicatiecommissie heeft onder andere de taak deze ontwikkelingen te volgen, voor te bereiden en tot uitvoering te brengen.

Met ingang van 30 september 2019 is het communiceren over onzekerheid betreffende het te bereiken pensioen op de AOW-datum verplicht via het pensioenregister; dat gebeurt aan de hand van de zogenaamde navigatiemetafoor. Met ingang van 2020 is het verplicht om op het UPO te gaan communiceren over de onzekerheid betreffende de pensioenuitkomsten op de reglementaire pensioenleeftijd. De informatie is daardoor net anders dan in het pensioenregister.

Communicatiedoelstelling

Met ingang van 2020 maakt SPV voor het vastleggen van haar communicatiedoelstellingen gebruik van een apart communicatiebeleidsplan en een jaarplan. Tot en met 2019 gebeurde dat aan de hand van een geïntegreerd communicatieplan.

SPV wil het pensioenbewustzijn verhogen en de pensioenbekwaamheid vergroten. Het doel is om de deelnemers te stimuleren zich te verdiepen in hun eigen pensioensituatie. Om ze inzicht te geven in hun inkomen en uitgaven nu en straks. En om duidelijk te maken wat ze daarvoor moeten en kunnen doen. Vertaald naar communicatie-activiteiten betekent dit: concreet, bondig en duidelijk de deelnemers informeren over de voor hen belangrijke zaken en ze handelingsperspectief geven. Waarbij de deelnemer, ook in de communicatie, centraal staat.

Deelnemers bepalen zelf via welk communicatiekanaal ze welke informatie willen opnemen, aansluitend op hun informatiebehoefte. Kennis alleen is niet voldoende om deelnemers pensioenbewust(er) te krijgen. Communicatie richt zich daarom niet alleen op het vergroten van (pensioen)kennis, maar stimuleert ook tot actie en helpt deelnemers bij het beter inzichtelijk maken van hun financiële pensioensituatie.

Begrijpelijkheid van de communicatie is van groot belang. SPV besteedt hierbij aandacht aan de informatiedrager, het taalniveau, de communicatievorm en verwijzingen naar web/mail/telefoon. SPV heeft een lezerspanel ingesteld. De panelleden ontvangen enkele keren per jaar een uitnodiging om een communicatie-uiting van SPV richting de deelnemers vooraf te toetsen. Deze toets op begrijpelijkheid en betrokkenheid helpt SPV om de communicatie meer aan te laten sluiten op de doelgroepen. Aan het bestuur is door de communicatiecommissie inzicht gegeven in de communicatieactiviteiten van SPV.

De persoonlijke pensioeninformatie van de deelnemers is beschikbaar via het deelnemersportaal Mijn Pensioen op de website en het Pensioenregister (www.mijnpensioenoverzicht.nl). In 2019 hebben alle deelnemers een UPO ontvangen. Daarnaast biedt SPV via de website aan de deelnemers een eigen pensioenplanner ([link](#)) aan waarmee op basis van actuele gegevens verschillende pensioenscenario's kunnen worden doorgerekend. SPV communiceert steeds meer via de mail om deelnemers te informeren over hun pensioen. Ook heeft SPV een SMS-service om deelnemers te herinneren aan belangrijke acties.

Terugblik op 2019

Communicatie over de financiële situatie was in 2019 wederom een belangrijk item. Er is veel aandacht gegeven aan de herstelmaatregelen. Er is ook benadrukt dat de indexatie van 2% ook dit jaar de pensioenen doet groeien, ondanks de korting over het opgebouwde pensioen per 31 december 2019 van 1,8%. Daarnaast is uitleg gegeven over de inkoopstarieven die met 30% zijn verlaagd. In het voorjaar van 2019 zijn alle deelnemers op de hoogte gesteld van de herstelmaatregelen. Naast de communicatie per brief wordt gebruik gemaakt van berichten op de website, een digitale nieuwsbrief en de pensioenkrant OnsPensioen. Daarbij zijn transparantie, eerlijkheid en duidelijkheid belangrijke aandachtspunten.

De doelstellingen die bepalend zijn voor de communicatie:

- het versterken van binding met de beroepsgroep;
- het vergroten van transparantie over keuzes en maatschappelijke rol;
- het inspelen op ontwikkelingen in de beroepsgroep.

Deze doelstellingen leidden voor 2019 tot de volgende speerpunten van communicatie:

- het bijdragen aan het vergroten van kennis van de financiële situatie en begrip voor de herstelmaatregelen. In de communicatie in 2019 is veel aandacht besteed aan de financiële situatie van SPV. Elke maand werd op de website een update van de financiële situatie van SPV verzorgd en werd in artikelen in de (digitale) nieuwsbrief aandacht besteed aan de resultaten (rendement/koopkracht). Nieuwe maatregelen over korten kregen dezelfde communicatie-aanpak als in 2018 (persoonlijke brief, artikel, website en (e)nieuwsberichten);
- het bijdragen aan het vergroten van het pensioenbewustzijn & -bekwaamheid van de deelnemer. SPV hielp deelnemers bij vragen; de deelnemersadministratie beantwoordde alle vragen persoonlijk, correct en to-the-point. Door het jaar heen is met regelmaat aandacht besteed aan de meest voorkomende misvattingen. Er werd voorlichting gegeven over pensioenzaken bij de verschillende verloskundigenopleidingen. Ook was SPV bij evenementen aanwezig waar ze actief deelnemers kon informeren. De deelnemers werden ondersteund bij het doen van hun jaarlijkse inkomensopgave; dit kon dit jaar voor het eerst via een digitaal formulier op de website van SPV;
- het vergroten van vertrouwen in SPV, fondsbestuur en pensioenregeling, het in standhouden van voldoende draagvlak. SPV speelde op dit vertrouwen in door zichzelf goed te profileren en meer aandacht te besteden aan misvattingen over het pensioen bij SPV. Er werd meer samen met DPV opgetrokken en de deelnemers werden opgezocht (KNOV regio-tour). We gingen in dialoog met de deelnemer en lieten ze zien wat de voordelen zijn van het lidmaatschap, maakten inzichtelijk hoe het precies werkt met het pensioen bij SPV en gaven inzicht in de resultaten;
- het vergroten van inzicht in de beroepsgroep en haar denken over pensioenzaken. SPV vergrootte de binding met de beroepsgroep door het in kaart brengen hoe verloskundigen denken over hun pensioen en hun pensioenfonds. Het lezerspanel werd geraadpleegd over hun mening ten aanzien van concrete communicatie-uitingen en regelmatig werden de verloskundigen zelf aan het woord gelaten over hun pensioen. De effectiviteit van de pensioencommunicatie werd onderzocht onder de deelnemers.

Een belangrijke ontwikkeling is het besluit van het bestuur om met ingang van 2020 zoveel mogelijk digitaal te gaan communiceren. Op deze wijze wil ze haar deelnemers zo goed mogelijk bereiken op een zo kostenefficiënt mogelijke wijze. Digitaal communiceren maakt het ook mogelijk de boodschap zoveel mogelijk te personificeren en om onderzoek te doen naar de effectiviteit van de communicatie.

Voor die deelnemers die geen gebruik willen maken van een digitale wijze van communiceren blijft de traditionele manier van informatieuitwisseling bestaan.

Wat zijn de belangrijkste speerpunten voor 2020?

De hierboven genoemde doelstellingen zijn ook voor 2020 nog steeds relevant. SPV gaat in 2020 onverminderd door met activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de genoemde doelstellingen.

SPV is zich bewust van de volgende ontwikkelingen die grote impact hebben op de communicatie:

- Digitaal tenzij; SPV mag de informatie digitaal verstrekken tenzij de deelnemer daar bezwaar tegen maakt. In 2020 implementeert SPV de officiële stap om digitaal te gaan communiceren. Hiervoor wordt een apart communicatieplan opgesteld en uitgevoerd om dit te bewerkstelligen;
- Wettelijke wijzigingen, zoals het pensioenakkoord, het communiceren in scenario's en de communicatievereisten ingevolge IORP II;
- Communicatie over korten; SPV moet in 2020 opnieuw korten. We houden onze deelnemers op een transparante en toegankelijke manier op de hoogte. Daarbij wordt rekening gehouden met de opmerkingen die de AFM heeft gemaakt en met de feedback die van deelnemers wordt verkregen;
- De situatie wanneer SPV op het einde van 2020 opnieuw niet zal beschikken over een beleidsdekkingsgraad gelijk aan het minimaal vereist eigen vermogen en de actuele dekkingsgraad op dat moment ook lager is;
- Toekomst fonds; zodra duidelijk wordt welke koers het fonds gaat varen, wordt een apart communicatieplan opgesteld.

SPV blijft zich inzetten om in begrijpelijke taal het pensioen voor deelnemers 'dichterbij' te brengen. Dat doet SPV met communicatie die zich meer dan voorheen ook uit in beelden en gericht is op gevoel. Daarnaast wil SPV haar manier van communiceren zo goed mogelijk afstemmen op de doelgroep. In 2020 wordt het digitaal communiceren voor SPV zoveel mogelijk uitgerold.

Er zijn drie kernthema's voor de communicatie in 2020 benoemd:

- Het vergroten van draagvlak: door de deelnemers te leren kennen en te begrijpen creëren we verbondenheid en vergroten we het draagvlak;
- Het vergroten van het pensioenbewustzijn: door de deelnemers de voor hen meest relevante en juiste informatie te geven, laten we ze meer de regie pakken;
- Het vergroten van de servicegerichtheid: er wordt meer aangesloten op de behoefte van de deelnemers door gebruik van gepersonaliseerde digitale hulpmiddelen.

Voor deze drie kernthema's zijn kritische prestatie indicatoren afgesproken en zijn campagnes bedacht om deze thema's te ondersteunen en de doelstellingen zoveel mogelijk te realiseren.

PENSIOENPARAGRAAF

In deze paragraaf gaan we specifiek in op de pensioenregeling, de premie en het toeslagenbeleid zoals dit gold in het boekjaar 2019 van SPV.

Pensioenregeling

SPV is een beroepspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub j van de Wvb. De door SPV uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb.

Deelnemerschap

De deelname aan de beroepspensioenregeling is verplicht voor eenieder die als verloskundige is ingeschreven in het register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, alsmede eenieder die in vorenbedoeld register als verloskundige is ingeschreven geweest, dan wel heeft voldaan aan alle eisen die aan inschrijving als verloskundige zijn gesteld en eenieder die in Nederland werkzaam is binnen de geboortezorg of uit hoofde van zijn of haar verloskundige titel bestuurlijke functies bekleedt en de pensioendatum nog niet heeft bereikt. Verloskundigen in loondienst op wie de pensioenregeling van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds of het Pensioenfonds Zorg en Welzijn van toepassing is, zijn vrijgesteld van deelneming.

Basis voor de pensioenopbouw

De pensioenregeling van SPV is een zogenoemde 'beschikbare premieregeling'. Dat betekent dat de hoogte van de pensioenpremie het uitgangspunt is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer. De hoogte van de jaarpremie is gelijk aan 15,7% van de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het beroepsinkomen van de deelnemer, verminderd met een franchise. Het voor de pensioenopbouw in aanmerking te nemen beroepsinkomen is gemaximeerd. Per 1 januari 2019 is dit maximum gelijk aan € 101.302. De franchise is per 1 januari 2019 gelijk aan € 24.065.

Het beroepsinkomen voor de zelfstandigen bestaat uit de uit verloskundige werkzaamheden genoten winst uit onderneming vóór toevoeging aan en afnemings van de oudedagsreserve en vóór de ondernemersaftrek en vermeerderd met de ten laste van de winst gebrachte pensioenpremies in het derde kalenderjaar voorafgaande aan het betreffende jaar van deelneming in de pensioenregeling (t-3). Voor deelnemers in loondienst wordt de premie gebaseerd op het beroepsinkomen van het kalenderjaar.

De pensioendatum is de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 67 jaar bereikt.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

De deelnemer die gedwongen wordt te stoppen met de uitoefening van zijn beroep als verloskundige wegens blijvende algehele beroepsarbeidsongeschiktheid, zou daarmee een deel van zijn toekomstige pensioenopbouw moeten missen. Om dat te voorkomen, kan de deelnemer zich vrijwillig verzekeren voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. In bepaalde gevallen, en onder bepaalde voorwaarden, wordt voor de deelnemer de pensioenopbouw voortgezet, zonder dat hij daarvoor nog jaarlijks een premie verschuldigd is. Voor de verzekering van premievrijstelling bij beroepsarbeidsongeschiktheid betaalt de deelnemer een premie van 0,5% (2019) van de pensioengrondslag.

Inkoopfactorenbeleid 2019

De premie bedraagt 15,7% van de pensioengrondslag (16,2% inclusief verzekering van premievrijstelling bij beroepsarbeidsongeschiktheid). Van deze premie wordt jaarlijks pensioen ingekocht. Voorafgaand aan het nieuwe jaar worden door het bestuur van SPV nieuwe pensioeninkoopfactoren vastgesteld op grond van een advies van de actuaaris van SPV. Deze pensioeninkoopfactoren gelden ongewijzigd vanaf 1 januari van een boekjaar voor dat gehele jaar.

De door het bestuur vastgestelde inkooptarieven worden gebaseerd op de volgende onderdelen:

- de actuariael benodigde koopsom ter dekking van de jaarlijkse inkoop van ouderdomspensioen en partnerpensioen, rekening houdend met over deze inkoop in de toekomst te verlenen toeslagen van 3% per jaar;
- de actuariael benodigde risicopremie ter dekking van het bij overlijden van de deelnemer nog niet opgebouwde partnerpensioen, rekening houdend met over dit nog niet opgebouwde partnerpensioen in de toekomst te verlenen toeslagen van 3% per jaar;
- een inhouding van 12% op de beschikbare premie ter dekking van jaarlijkse administratiekosten;
- een inhouding van 0,5% op de beschikbare premie ter dekking van het wezenpensioen.

Aan de berekening van de inkooptarieven liggen de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen ten grondslag:

- rentevoet: 4,4%;
- overlevingsgrondslagen: Prognosetafels AG2018 met startjaar 2019 met fondsspecifieke correctie gebaseerd op het Willis Towers Watson 2018 ervaringssterftemodel.

De inkoopfactoren worden sekseneutraal vastgesteld, waarbij wordt uitgegaan van een veronderstelde verhouding van 100% vrouw, 0% man.

Per 1 januari 2017 zijn, conform het herstelplan, de inkooptarieven aangepast waardoor de pensioenopbouw met 30% wordt verlaagd. Deze opbouwkorting was ook in 2019 onverminderd van toepassing.

Wijziging in het inkoopfactorenbeleid voor 2020

Het bestuur heeft in de herfst van 2019 het inkooptarievenbeleid herzien. Aanleiding hiervoor waren de gewijzigde economische vooruitzichten en het verschijnen van het nieuwe advies van de Commissie Parameters.

De rekenrente waarmee de inkooptarieven worden vastgesteld (de inkooptarievenrendementscurve) wordt gebaseerd op een inschatting van het verwacht rendement van het pensioenfonds waarbij aansluiting wordt gezocht bij de wijze van vaststellen van het verwacht rendement voor de berekening van de gedempte rekenrente voor de kostendekkende premie. Vaststelling van de hoogte van de inkooptarievenrendementscurve vindt in principe plaats voor een periode van 5 jaren. Ook wat dit betreft wordt aansluiting gezocht bij de wettelijke termijn voor het vaststellen van de gedempte rekenrente voor de kostendekkende premie.

Het bestuur heeft in het laatste kwartaal van 2019 besloten om toepassing van de nieuwe wettelijke maximale parameters voor het bepalen van het verwacht rendement met één jaar te vervroegen, oftewel toe te passen met ingang van 2020 (in plaats van met ingang van 2021, met ingang waarvan de toepassing wettelijk verplicht is). Daarnaast heeft het bestuur besloten om ook de toepassing van een nieuwe vijfjaarsperiode voor de vaststelling van het verwacht rendement voor de inkooptarieven met één jaar te vervroegen, oftewel een vijfjaarsperiode van 2020 tot en met 2024 (oorspronkelijk zou de volgende vijfjaarsperiode lopen van 2021 tot en met 2025). DNB heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen deze besluiten.

Op basis van bovenstaande methode leidt een wijziging van het verwacht rendement van het pensioenfonds als gevolg van een verandering in het strategisch beleggingsbeleid en/of verandering in de wettelijke maximale rendementsparameters in principe tot aanpassing van de inkooptarievenrendementscurve.

In verband met het hierboven beschreven één jaar vervroegd toepassen van de nieuwe wettelijke rendementsparameters en de daaruit volgende aanpassing van de inkooptarieven met ingang van 2020 heeft het bestuur besloten om de hiervoor beschreven verlaging van de inkooptarieven in verband met onvoldoende herstel in 2020 niet toe te passen.

Onderdeel van het besluit tot het aanpassen van het inkooptarievenbeleid was verder:

- Het kosteninhoudingspercentage in de inkooptarieven met ingang van 2020 te verhogen, zodat de uitvoeringskosten geheel ten laste van de actieven komen;
- bij de berekening van de inkooptarieven met ingang van 2020 rekening te houden met een opslag voor toekomstige kosten van 3% en een administratiekostenopslag van 14%; en
- het premiepercentage van 0,5% van de pensioengrondslag voor de premievrijstellingsdekking bij beroepsarbeidsongeschiktheid ongewijzigd te laten.

Toeslagbeleid

Sinds 2008 heeft SPV een toeslagbeleid dat voor een deel onvoorwaardelijk en voor het overige voorwaardelijk is. De opgebouwde en ingegane pensioenen worden jaarlijks met een onvoorwaardelijke toeslag van 2% verhoogd. Afhankelijk van de financiële positie van SPV kan het bestuur een extra toeslag verlenen. Het beleid met betrekking tot het verlenen van extra toeslagen is voorwaardelijk en er wordt door SPV geen bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van het voorwaardelijke toeslagbeleid. Extra toeslagen worden uit de algemene reserve gefinancierd, indien en voor zover de algemene reserve daartoe naar het oordeel van het bestuur toereikend is.

Leidraad voor het voorwaardelijke toeslagbeleid

Het bestuur hanteert voor het voorwaardelijke toeslagbeleid de volgende leidraad:

- Geen extra toeslag, indien de beleidsdekkingsgraad minder bedraagt dan 120%;
- Het nFTK-toeslagpercentage, indien en zolang de beleidsdekkingsgraad meer dan 120% bedraagt.

In de leidraad speelt het nFTK-toeslagpercentage een belangrijke rol. Dit is het wettelijke maximale voorwaardelijke toeslagpercentage. Het nFTK-toeslagpercentage is het toeslagniveau dat naar verwachting in de gehele toekomst kan worden toegekend (uitgaande van bepaalde aannames). Het nFTK-toeslagpercentage bedraagt 0% bij een beleidsdekkingsgraad van 110% (of lager) en loopt vervolgens geleidelijk op naarmate de beleidsdekkingsgraad stijgt. Het nFTK-toeslagpercentage bij een gegeven niveau van de beleidsdekkingsgraad hangt op basis van de wettelijk voorgeschreven berekeningsmethodiek af van de rentetermijnstructuur. Uitgaande van een gegeven niveau van de beleidsdekkingsgraad, is het nFTK-toeslagpercentage lager naarmate de rentetermijnstructuur hoger ligt.

Uitsluitend ter beoordeling aan het bestuur kan het bestuur op enig moment besluiten om van de leidraad af te wijken of om een andere leidraad voor het voorwaardelijke toeslagbeleid te gaan hanteren. Het bestuur hanteert in beginsel 30 september als jaarlijkse peildatum voor het voorwaardelijk toeslagbeleid.

De pensioenen van de pensioengerechtigden die hebben gekozen om hun pensioen te converteren (zoals bedoeld in artikel 14 van het pensioenreglement) naar een hoger pensioen bij pensioeningang worden, afhankelijk van de datum waarop het pensioen is ingegaan en gekozen voor conversie, aangepast met een totale toeslag die 2% respectievelijk 2,5%-punten lager ligt dan het totaal van de onvoorwaardelijke en de voorwaardelijke toeslag.

Overzicht van de verleende toeslagen/verlagingen vanaf 2011:

Datum van de verhoging	Betreft opgebouwde aanspraken tot en met	Vaste verhoging	Verlaging
01-01-2011	ultimo 2010	2,00 %resp. 2,50%*	0,00%
01-01-2012	ultimo 2011	2,00 %resp. 2,50%	0,00%
01-01-2013	ultimo 2012	2,00 %resp. 2,50%	0,00%
01-01-2014	ultimo 2013	2,00 %resp. 2,50%	0,00%
01-01-2015	ultimo 2014	2,00 %resp. 2,50%	0,00%
01-01-2016	ultimo 2015	2,00 %resp. 2,50%	0,00%
01-01-2017	ultimo 2016	2,00 %resp. 2,50%	0,40%**
01-01-2018	ultimo 2017	2,00 %resp. 2,50%	1,40%***
01-01-2019	ultimo 2018	2,00 %resp. 2,50%	0,75%****
01-01-2020	ultimo 2019	2,00 %resp. 2,50%	1,80%*****

*Bij de toeslagverlening over de ingegane pensioenen en de pensioenaanspraken is er vanaf 2008 sprake van een onvoorwaardelijke toeslag van 2%. Dat betekent dat de deelnemer recht heeft op een jaarlijkse verhoging van haar pensioen met 2%. Wanneer men vóór 1 januari 2004 gewezen deelnemer of pensioengerechtigde is geworden, geldt een onvoorwaardelijke toeslagverlening van 2,5%. Deze onvoorwaardelijke toeslagverlening is alleen van toepassing op de tot en met 31 december 2003 opgebouwde pensioenaanspraken.

** Op basis van de financiële positie van 31 december 2015 moesten de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken ultimo 2016 worden verlaagd. Het betreft een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 0,4%, doorgevoerd per 31 december 2016 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2016).

*** Op basis van de financiële positie van 31 december 2016 moesten de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken ultimo 2017 worden verlaagd. Het betreft een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 1,4%, doorgevoerd per 31 december 2017 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2017).

**** Op basis van de financiële positie van 31 december 2017 moesten de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken ultimo 2018 worden verlaagd. Het betreft een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 0,75%, doorgevoerd per 31 december 2018 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2018).

***** Op basis van de financiële positie van 31 december 2018 moesten de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken ultimo 2019 worden verlaagd. Het betreft een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 1,80%, doorgevoerd per 31 december 2019 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2019).

De volledige herstelmaatregelen zijn opgenomen in de bestuursparagraaf onder herstelplan 2019.

Voorwaardelijkheidsverklaring

Het toeslagbeleid wordt ook verwoord in een zogenaamde "voorwaardelijkheidsverklaring". SPV heeft de verplichting om te informeren over toeslagverlening. De AFM houdt toezicht op de teksten die zijn bedoeld voor de communicatie richting de deelnemer. De voorwaardelijkheidsverklaring van SPV is opgenomen in de bijlagen bij de communicatie-uitingen.

Wijzigingen in het pensioenreglement ten opzichte van 2019

Het pensioenreglement is per 1 januari 2020 gewijzigd. De wijzigingen hebben betrekking op het volgende:

- het actualiseren van de kerncijfers (maximaal beroepsinkomen, franchise, afkoopbedrag klein pensioen);
- wettelijk voorgeschreven aanpassingen;
- afschaffing van het maximum aantal wezen dat in aanmerking komt voor wezenpensioen;
- aanpassing van de voorwaarde wanneer men premievrijstelling bij beroepsarbeidsongeschiktheid kan verzekeren;
- opname van de mogelijkheid tot dekking van premievrijstelling bij beroepsarbeidsongeschiktheid tijdens een periode van onbetaald verlof;
- opname van een nieuwe grens betreffende mogelijkheid tot bijverdiensten tijdens premievrijstelling bij beroepsarbeidsongeschiktheid;
- een aanpassing wegens het invoeren van een nieuwe klachten- en geschillenprocedure;
- het actualiseren van de diverse factoren alsmede de bijbehorende rekenvoorbeelden.

Een uitgebreidere beschrijving van de pensioenregeling, zoals deze in 2019 van toepassing was, is opgenomen in de bijlagen.

BELEGGINGSPARAGRAAF

In deze paragraaf gaan we onder andere specifiek in op het beleggingsbeleid zoals dit gold in het boekjaar 2019 van SPV.

Terugblik economie en financiële markten

Terugval economische groei resulteert in monetaire verruiming

Gedurende 2019 viel de economische groei terug. Deze terugval in het economisch momentum was voor de verschillende centrale banken reden om in te grijpen. In zowel de Verenigde Staten, de eurozone als China werd het monetaire beleid verruimd. Daarmee kwam een abrupt einde aan de periode van voorzichtige beleidsnormalisatie. Deze draai in het beleid kwam voor beleggers als een verrassing. Het was ook één van de belangrijkste redenen voor het positieve sentiment op de financiële markten. De Amerikaanse centrale bank (Fed) verlaagde de beleidsrente drie keer met 25 basispunten. Het rentetarief bedraagt nu 1,75%. Daarnaast begon de Fed met het opkopen van kortlopend schuld papier om zo de liquiditeit op de geldmarkten te waarborgen. Ook de Europese Centrale Bank (ECB) kwam in actie. Het opkoopprogramma voor obligaties werd weer gestart, ditmaal voor onbepaalde tijd. Daarnaast benadrukte de ECB dat de beleidsrente nog voor lange tijd op het huidige niveau blijft. Tot slot ging China over tot het stimuleren van de kredietverlening.

Tekenen van stabilisatie eind 2019

De wereldeconomie groeide in 2019 naar verwachting met ongeveer 3%. In 2018 lag dit groeipercentage nog op 3,6%. Vooral de industriële sector had het zwaar. In zowel de Verenigde Staten als de eurozone was sprake van krimp van de industriële productie. De belangrijkste vertrouwensindicatoren lagen op lage niveaus, maar leken de bodem te hebben bereikt. Dit wees er op dat de ergste groeivertraging achter ons lag. Ook andere indicatoren wezen op stabilisatie eind vorig jaar. Zo bleef de arbeidsmarkt onveranderd sterk terwijl de rentegevoelige sectoren in de economie profiteerden van de nieuwe ronde aan monetaire verruiming. De verwachting was dat de groeivertraging daarom niet zou uitmonden in een wereldwijde recessie. Echter door de uitbraak van de coronapandemie dient deze verwachting voor 2020 te worden bijgesteld (zie paragraaf Vooruitblik 2020, verderop in dit hoofdstuk).

Handelsoorlog VS-China zorgt voor volatiliteit

Naast de economische groeivertraging zorgden verschillende politieke risico's voor de nodige volatiliteit op de financiële markten. Vooral de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China drukte zijn stempel op het sentiment. Berichten over een mogelijke oplossing van het conflict werden afgewisseld met nieuwe importtarieven en zorgen over nog verdere escalatie. Uiteindelijk overheerste echter het optimisme over een goede afloop. Eind 2019 werd dit optimisme deels bewaarheid. China en de Verenigde Staten bereikten op een aantal punten overeenstemming, waardoor het handelsconflict voorlopig is bevroren. Een structurele oplossing is echter nog niet in zicht. Daarvoor zijn de verschillen op belangrijke punten als bescherming van intellectueel eigendom en toegang van Amerikaanse bedrijven tot de Chinese markt nog te groot. In Europa zorgde de brexit voor onzekerheid en onrust. Vooral in het Verenigd Koninkrijk was 2019 een jaar met veel politiek vuurwerk. Premier May trad af nadat ze haar brexit-akkoord niet door het parlement kreeg. Haar opvolger Boris Johnson sloot een nieuw akkoord met de Europese Unie (EU), won vervroegde parlementsverkiezingen en lag daarmee op schema om de het Verenigd Koninkrijk uiterlijk 31 januari uit de EU te loodsen, hetgeen ook gebeurde. Daarmee is echter nog geen einde gekomen aan alle onzekerheid rondom de brexit. Eind 2020 moet de nieuwe handelsrelatie tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk zijn overeengekomen anders dreigt alsnog een harde brexit.

Gevoerd beleid

De belangrijkste thema's en de ontwikkelingen op het gebied van balans- en portefeuillebeheer in 2019 waren:

Alm-studie update

In 2019 heeft SPV aan de hand van een gevoeligheidsanalyse de impact van een lage rente op de financiële positie van het pensioenfonds onderzocht door middel van de doorrekening van een nieuw centraal scenario 3L. In het 3L scenario blijft de groei, inflatie en rente lange tijd laag. De voornaamste redenen voor de lage rente verwachting zijn de aanhoudend monetaire verruiming maar ook meer structurele factoren zoals demografie, spaarneiging, lage trendgroei en hoge schuld niveaus. Daarnaast is getoetst hoe het huidige beleid (inclusief renteafdekking) uitpakt in het 3L scenario. Een laagblijvende rente heeft, gegeven het huidige beleid, een negatieve impact op de dekkingsgraad.

De uitkomst van deze gevoeligheidsanalyse gaf voor SPV aanleiding om een ALM-studie update uit te laten voeren. Hierin zijn verdere beleidsopties verkend met als doel om de haalbaarheid van de doelstellingen te verbeteren en te voldoen aan de risicogrenzen die verband houden met de risicohouding. Een belangrijke onderzoeksrichting was de verhoging van de renteafdekking en een VEV-neutrale uitruil van renterisico met zakelijke waarden risico. Een belangrijke overweging om de renteafdekking te willen verhogen is om het neerwaarts renterisico te beperken en zodoende de mate van korting te beperken. Omdat een dergelijke beleidsaanpassing ten koste gaat van het opwaarts potentieel heeft SPV geconcludeerd dat het huidige renteafdekkingsbeleid op de lange termijn nog passend is. Daarom wordt de renteafdekking gehandhaafd op 57%.

De rentestand en dekkingsgraad kunnen voor SPV aanleiding zijn om de hoogte van de renteafdekking te wijzigen. Deze niveaus zijn uitgewerkt en vastgelegd in het dashboard renteafdekking. Afgelopen jaar heeft dit niet tot bijsturing van de renteafdekking geleid. SPV wil het gebruik van het dashboard renteafdekking evalueren in het licht van de verwachte kortingen.

Aanpassingen portefeuille

Begin 2019 heeft SPV, gezien tegenvallende resultaten, besloten om de actief beheerde portefeuille van de beleggingscategorie schuld papier uit opkomende landen in lokale valuta (EMD LC) passief te laten beheren. De passieve invulling sluit aan bij de investment beliefs van SPV waarbij de voorkeur uitgaat naar een passieve, indien actief beheer geen toegevoegde waarde heeft, en kostenefficiënte oplossing. Per 1 april zijn de twee actieve vermogensbeheerders in deze beleggingscategorie vervangen door een passieve manager hiervoor.

Aanpassing valutahedge

In 2019 heeft SPV de afdekking van de USD binnen de categorie aandelen verlaagd van 75% naar 50%. De aantrekkelijkheid van het afdekken van de Amerikaanse dollar is laag omdat dit 'duur' is. De rente in de Verenigde Staten is hoog ten opzichte van de rente in de eurozone. Het gevolg hiervan is dat valutatermijncontracten de komende jaren een forse daling inprijzen van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro. Hierdoor biedt de valuta-afdekking pas bescherming bij een grote daling van de Amerikaanse dollar. Daarnaast staat de safe haven status van de euro ter discussie. Daarom heeft SPV afgelopen jaar de dollarhedge op aandelen verlaagd. Het afdekkingspercentage voor EMD HC is gehandhaafd omdat valutarisico op deze categorie een relatief grote impact op het rendement heeft. In 2019 heeft de verlaging van de USD hedge goed uitgepakt aangezien de USD is geapprecieerd.

Deze verlaging van de hedge is weer teruggebracht naar 75% als gevolg van de veranderde marktomstandigheden begin 2020.

Brexit

Na het verlaten van de Europese Unie (EU) door het Verenigd Koninkrijk moet eind 2020 moet de nieuwe handelsrelatie tussen beide partijen zijn overeengekomen anders dreigt alsnog een harde brexit. Begin 2019 was SPV reeds juridisch en operationeel voorbereid op een eventuele harde brexit. Hiervoor zijn, waar nodig, de contracten met Britse tegenpartijen voor derivatentransacties aangepast en staan novatiecontracten met Britse vermogensbeheerders klaar voor ondertekening zodra dit nodig is.

Portefeuillewaarde

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in onderstaande tabel:

Bedragen x € 1.000.000	2019		2018	
	Bedrag	Percentage	Bedrag	Percentage
Aandelen	129,7	33,9%	97,2	34,3%
Vastrentende waarden	205,6	53,7%	142,4	50,2%
Vastgoed	27,8	7,3%	28,8	10,2%
Grondstoffen	19,5	5,1%	15,3	5,3%
Totaal	382,6	100%	283,7	100%
Waarde rentehedge (OF*)	62,4		76,3	
Waarde valutahedge	0,6		-0,3	
Totaal inclusief hedgeportefeuilles	445,6		359,7	

*OF staat voor Overlay Fondsen, de fondsen waarmee SPV onder andere gedeeltelijk het renterisico afdekt.

Rendementen

Onderstaande tabel geeft de performance weer uitgesplitst naar de verschillende categorieën waarin door het pensioenfonds wordt belegd.

	2019		2018	
	Portefeuille	Benchmark	Portefeuille	Benchmark
Aandelen	25,2%	27,7%	-7,5%	-5,5%
Vastrentende waarden	7,0%	7,2%	-0,8%	-0,4%
Vastgoed	10,8%	11,8%	10,6%	14,4%
Grondstoffen	9,5%	11,1%	-12,9%	-18,3%
Totaal	13,0%	14,1%	-3,2%	-2,2%
Totaal inclusief rente- en valutahedge	22,1%	-	-1,5%	-

Afdekking renterisico

Het renterisico is één van de grootste en belangrijkste risico's op de balans van een pensioenfonds. SPV beheerst dit risico door te beleggen in vastrentende waarden (staatsobligaties, niet-staatsobligaties, hypotheek) en Overlay Fondsen. SPV dekt 57% van het renterisico op basis van de (UFR) rekenrente af.

De swaprente daalde gedurende 2019 flink. De 30-jaars swaprente liet in 2019 bijvoorbeeld meer dan een halvering zien, van 1,32% naar 0,60%. SPV dekt het renterisico niet volledig af. Hierdoor had de rentedaling een negatieve impact op de dekkingsgraad aangezien de waarde van de technische voorziening sterker in waarde toenam dan de waarde van de beleggingen.

Afdekking valutarisico

SPV belegt in verschillende beleggingen die in buitenlandse valuta genoteerd zijn. Hierdoor loopt het SPV valutarisico. Valutarisico is het risico dat de buitenlandse valuta dalen en de beleggingen omgerekend in euro in waarde dalen. Belangrijke buitenlandse valuta's waarin belegd wordt, zijn de Amerikaanse dollar, Britse pond, Japanse yen en Hong Kong dollar. Het valutarisico van de Japanse yen, Hong Kong dollar en Britse pond wordt voor 75% afgedekt naar de euro binnen de categorie aandelen. De Amerikaanse dollar wordt binnen deze categorie voor 50% afgedekt naar de euro. Andere valuta's worden niet afgedekt. Voor de beleggingscategorieën high yield obligaties en obligaties in opkomende markten (in harde valuta) wordt het valutarisico volledig afgedekt.

Per saldo droeg de valuta afdekking negatief bij aan het resultaat van de portefeuille over 2019. De valuta afdekking beschermt namelijk tegen een daling van de afgedekte valuta's. Als deze valuta's dalen levert de valuta afdekking dus waarde op. Als de afgedekte valuta's echter stijgen levert de valuta afdekking een negatieve waarde op. Dit was het geval in 2019: de Amerikaanse dollar, Britse pond en Japanse yen stegen allemaal in meer of mindere mate ten opzichte van de euro. De toename varieerde van 2,2% tot 5,9%. De stijging van de Amerikaanse dollar, met 2,2%, was bepalend voor het resultaat van de valuta afdekking, omdat dit de grootste valutapositie is.

Strategisch Risico en Allocatie Management (SRAM)

Gedurende 2019 heeft SPV een dynamische asset allocatie uitgevoerd (SRAM). De doelstelling hiervan is het verbeteren van het rendement-/risicoprofiel van de (statische) strategische asset allocatie door in te spelen op kansen en risico's.

Gedurende 2019 werden aandelen opkomende markten overwogen ten koste van staatsobligaties euro. Deze positie heeft een positief rendement opgeleverd. Weliswaar droeg de onderweging op euro-staatsobligaties negatief bij aan het resultaat, de overweging op aandelen opkomende markten compenseerde dit ruimschoots. Ook waren obligaties opkomende markten in lokale valuta (EMD LC) overwogen ten koste van high yield obligaties. Deze categorieën behaalden beide hoge rendementen gedurende het jaar. EMD LC deed het echter een stuk beter dan high yield obligaties, waardoor ook deze positie positief bijdroeg aan het resultaat. Per saldo resulteerden alle posities samen in een positieve rendementsbijdrage van 0,38% aan het resultaat over 2019.

Vastrentende waarden

Euro Staatsobligaties

De totaalrendementen op alle euro-staatsobligaties waren positief. Door de dalende trend in de risico-opslagen deden de risicovollere landen het beduidend beter dan het veilige Duitsland. Met een rendement van meer dan 10% springt vooral Italië er positief uit. De Italiaanse rente daalde sterk nadat de politieke onrust wegebde. Maar ook het opnieuw starten van het opkoopprogramma voor obligaties droeg bij aan de sterke performance van Italiaanse staatsobligaties. De Duitse kapitaalmarktrente daalde in de zomer naar een nieuw historisch dieptepunt van -0,71%. In de tweede helft van het jaar krabbelde de rente wat op, maar per saldo stond de kapitaalmarktrente ultimo 2019 nog steeds lager dan aan het begin van het jaar. Hierdoor bedroeg het totaalrendement op Duitse staatsobligaties 3%. De portefeuille behaalde een rendement van 4,8%, een underperformance van 0,3% ten opzichte van de benchmark. Dit had voornamelijk te maken met de onderweging van Italië en de onderweging van de Duitse rente in het begin van het jaar.

Bedrijfsobligaties

Voor de creditmarkten was 2019 een zeer goed jaar. Risico-opslagen van alle segmenten van de markt daalden dan ook flink. Opslagen op semistaat daalden met 13 basispunten, gedekte obligaties met 23 basispunten en bedrijfsobligaties met maar liefst 65 basispunten. Deze flinke daling van risico-opslagen was met name te danken aan de onverwachte draai van centrale banken van verkrappend naar zeer ruim monetair beleid. Zo startte de ECB eind 2019 weer met de opkoopprogramma's wat een verdere daling van risico-opslagen op gang bracht. De portefeuille behaalde met een rendement van 5,3% versus een benchmarkrendement van 4,9% een outperformance van 0,3%.

Hypotheke

Vanuit het perspectief van een institutionele belegger is er in tijden van lage (risicovrije)rente op obligaties een zoektocht naar alternatieve 'veilige havens'. Het beleggen in Nederlandse hypotheke is hierop een goed antwoord vanwege het gunstige macro-economische klimaat, de lage en verder dalende werkloosheid, de geprognosticeerde stijging van woningprijzen, de lage achterstanden en defaults op woninghypotheke, de aantrekkelijke marge en de relatief lage kapitaalrisico's en het aanhoudend tekort aan woningen.

Net als in 2018 was in 2019 de hypotheekomzet hoog. Dit is vooral te verklaren door de hoogte van de gemiddelde hypotheeksom. In 2019 steeg bij woningverkoop de vierkante meterprijs gemiddeld met 6,5%. Het aantal woningtransacties was in 2019 ongeveer gelijk aan het jaar daarvoor. Ook stonden in het vierde kwartaal van 2019 huizen ongeveer even lang te koop als het jaar daarvoor. Dit lijkt een signaal van aanhoudende krapte op de huizenmarkt te zijn. De spreads zijn over geheel 2019 gemiddeld met 4 bps afgenomen. Hypotheekrentes zijn aan het eind van 2019 gemiddeld met 60 bps gedaald. De gemiddelde hypotheekrentedaling werd dus grotendeels gecompenseerd door de afname van de swaprentes, zodat de spread uiteindelijk niet veel veranderde. SPV belegt in hypotheek door middel van het participeren in het PVF Hypotheken fonds. Deze portefeuille behaalde in 2019 een rendement van 6,5%, een outperformance van 0,9% ten opzichte van de, door SPV gehanteerde, benchmark voor hypotheek.

High Yield

2019 was een bijzonder goed jaar voor wereldwijde bedrijfsobligaties met een lage kredietwaardigheid (zgn. high yield). De wereldwijde index behaalde een rendement van meer dan 10%. Amerikaanse high yield obligaties behaalden hogere rendementen dan Europese. Waar in normale marktomstandigheden de meest risicovolle obligaties binnen het high yield spectrum het beste presteren tijdens sterk opgaande markten, waren het in 2019 juist de minst risicovolle obligaties die het meest in waarde stegen. Dit komt doordat beleggers steeds meer concessies deden qua kredietkwaliteit bij hun zoektocht naar rendement, waardoor ze in toenemende mate bereid waren om ook in high yield obligaties te beleggen. Ze hadden daarbij wel een sterke voorkeur voor de minst risicovolle obligaties binnen het spectrum. Een tweede reden is dat minder risicovolle obligaties vanwege de hogere rentegevoeligheid het sterkst konden profiteren van de gedaalde rente. Dit patroon zagen wij ook terug in de prestaties van de managers binnen het high yield fonds van SPV. De meest defensieve managers behaalden een outperformance ten opzichte van de benchmark, terwijl de managers met voorkeur voor de meer risicovolle obligaties achterbleven. De (off-benchmark) allocatie naar bank loans, die in 2018 nog voor een sterke outperformance zorgde, droeg in 2019 negatief bij aan het relatieve rendement. Over het jaar gemeten bleef het netto rendement 1,4% achter bij het rendement van de benchmark. Alle gemaakte kosten, waaronder toetredingskosten en beheervergoedingen, zijn al op het rendement in mindering gebracht. Het absolute rendement van het fonds over 2019 kwam uit op 9,3%.

Schulden opkomende markten

Voor obligaties in opkomende landen was 2019 een sterk jaar. Obligaties uit opkomende landen genoteerd in Amerikaanse dollar (HC) profiteerden van zowel de daling van de Amerikaanse rente als de daling van de risico-opslag. De risico-opslag daalde flink en zorgde voor de helft van het rendement. Afdgedekt naar euro's kwam het totaalrendement voor deze categorie uit op ruim 11%. Het hedged rendement in euro ligt lager dan het rendement in Amerikaanse dollars doordat de euro onder druk stond ten opzichte van de Amerikaanse dollar. De portefeuille presteerde ongeveer in lijn met de benchmark, passend bij de doelstelling.

Obligaties opkomende landen genoteerd in lokale valuta (LC) stegen in euro's met 15,6%. Dit was voor het grootste deel te danken aan de daling van de rente op de lokale obligatiemarkten. Maar ook de zwakke euro droeg positief bij aan het rendement. De euro stond onder druk ten opzichte van vrijwel alle andere belangrijke valuta's. Na een matig 2018 wonnen opkomende markten-valuta's terrein ten opzichte van de euro. Vooral de Russische roebel steeg relatief sterk, onder meer door de opleving van de olieprijs. Doelstelling van de manager is om de benchmark zo goed mogelijk te volgen. Gecorrigeerd voor lokale belastingen was het resultaat nagenoeg identiek aan de benchmark.

In totaal behaalde de portefeuille obligaties opkomende markten (HC en LC) een rendement van 15,9% over 2019, hetgeen een underperformance betekende van 0,3% ten opzichte van het benchmarkrendement. De underperformance werd veroorzaakt door de posities van de managers EMD LC die gedurende 2019 zijn vervangen.

Per saldo heeft de vastrentende waarde portefeuille met een rendement van 7,0% versus een benchmarkrendement van 7,2% een underperformance van 0,2% behaald.

Aandelen

Voor aandelenbeleggers was het kalenderjaar 2019 een uitstekend beleggingsjaar. Het verruimende beleid van centrale banken in ontwikkelde - en opkomende landen stuwden de aandelenmarkten verder omhoog. De MSCI index voor ontwikkelde en opkomende landen noteerde respectievelijk ruim 30% en 20% hoger (in €). Het voortslepende handelsconflict tussen de Verenigde Staten en China zorgde wel voor een rem op de economische groei. Vooral in Azië stonden inkoopmanagersindices onder druk en liep onverwacht de werkloosheid in Japan op. Factorpremies als kwaliteit, momentum en lage volatiliteit lieten een gunstige ontwikkeling zien ten opzichte van de brede index, terwijl waarde en kleinere aandelen (small caps) achterbleven bij de markt. Ook dit jaar is het contrast tussen regio's in bijvoorbeeld de rendementsontwikkeling bij momentum weer groot. Amerikaanse aandelen lieten een uitstekend momentum zien terwijl het momentum van Europese aandelen ver achterbleef bij de brede marktindex. Veel beheerders die waarde zoeken, bleven ook in het kalenderjaar 2019 onderwogen in Amerikaanse aandelen en overwogen in Europese aandelen. Juist deze overweging leidde ertoe dat de managers dubbel werden geraakt zowel in de factor waarde als ook in de factor momentum. Deze mix inclusief de overweging van small caps leidde ertoe dat de aandelenportefeuille van SPV in ontwikkelde markten achterbleef bij de brede markt. De opkomende markten aandelenportefeuille bleef licht achter bij de ontwikkeling van de brede index.

De aandelenportefeuille van SPV heeft in 2019 een rendement behaald van 25,2%. De benchmark haalde een rendement van 27,7%, waardoor een underperformance van 2,6% werd behaald. Deze underperformance werd met name veroorzaakt door het multi-factor wereldwijde aandelenfonds waarin wordt belegd. Binnen dit fonds presteerden met name de factoren "waarde" en "kwaliteit" slechter dan de benchmark.

Grondstoffen

Met een totaalrendement van ruim 11% was 2019 het beste jaar voor grondstoffen sinds 2007. Dit relatief hoge rendement was vooral toe te schrijven aan de energie gerelateerde grondstoffen. De olieprijs was volatiel. Productiebeperkingen van de OPEC-landen, zorgen om de wereldeconomie en spanningen in het Midden-Oosten vertaalden zich in pieken en dalen. Per saldo steeg de prijs van een vat Brent olie met bijna 27% naar \$69. Ook de edelmetalen hadden een goed jaar. In de zomer, toen de Duitse kapitaalmarktrente zakte naar een historisch dieptepunt en de aandelenmarkten corrigeerden, liep de goudprijs sterk op. De goudprijs steeg in korte tijd met 20% naar het hoogste niveau sinds 2012. De goudprijs wist zich op dit hoge niveau te handhaven en sloot het jaar af boven de \$1.500 per troy ounce.

Het rendement van de grondstoffenportefeuille van SPV is in 2019 achtergebleven bij de benchmark. Dit komt met name doordat het verder op de curve positioneren dit jaar niet werkte. Vanwege zowel de sterke correctie in het eerste kwartaal, als de oplopende geopolitieke spanningen in de tweede helft van het jaar, liet dit jaar het begin van de curve het beste rendement zien. Door gebruik te maken van contracten met een langere looptijd hebben de beleggingsstrategieën minder geprofiteerd van de stijgingen aan het begin van de termijncurves. De grondstoffenportefeuille van SPV heeft in 2019 een rendement behaald van 9,5%. De benchmark haalde een rendement van 11,1%, waardoor een underperformance van 1,6% werd behaald.

Vastgoed

De Nederlandse vastgoedmarkt presteerde in 2019 opnieuw sterk. Wederom was dit het gevolg van waardeinstijgingen in de sectoren Woningen en Kantoren. De combinatie van de lage rente en de sterke vraag naar woningen en kantoren van huurders zorgden voor hoge rendementen. De bouwproductie van met name woningen werd vertraagd door de stikstofproblematiek.

De belangrijkste ontwikkelingen in 2019 per sector waren als volgt:

- Woningen: de koopwoningenmarkt zette in 2019 de positieve trend door. Hoewel het rendement minder hoog was dan de afgelopen twee jaar is het toch bovengemiddeld hoog. Het tekort aan (huur)woningen zorgt voor een sterke vraag naar betaalbare woningen. Er komt steeds meer politieke druk om de huren van woningen in de grote steden betaalbaar te houden. Het kabinet overweegt maatregelen om huurstijgingen te beperken. Tegelijkertijd is de productie van nieuwe woningen, mede door de stikstofproblematiek, onvoldoende om te voldoen aan de vraag. Daardoor blijft er krapte op de woningmarkt. Dit heeft ook een positief effect op de beleggershuurwoningenmarkt. De huren stegen en de bezettingsgraad van huurwoningen is hoog.
- Winkels: in 2019 zette de tweedeling van de winkelmarkt zich door. De waarde van winkels op A-locaties is relatief stabiel. Op B en C-locaties staan de huren en de waarde van de winkels onder druk. Ook de leegstand neemt in dit segment toe. Het consumentengedrag verandert mede onder invloed van internetwinkelen en spitst zich toe op het "belevingswinkelen" en "gemakswinkelen". Belevingswinkelen gebeurt vooral in grote steden waarbij winkelen onderdeel is van 'een dagje uit'. Gemakswinkelen richt zich op wijkwinkelcentra. Waarbij het gemak om de dagelijkse boodschappen te kunnen doen voorop staat. Een aantal retailers had het moeilijk in 2019 waarbij het vertrek van Hudson's Bay uit Nederland het meest in het oog sprong. De leegstand in de Winkelsector daalde in 2019 doordat nieuwe retailers zich in Nederland vestigden en de lege winkelruimten werden gevuld door horeca, woningen en kantoren. De leegstand was 6%.
- Kantoren: Ook in de kantorensector was er sprake van een tweedeling. In de grote vier steden is door de economische groei veel vraag naar kantoorroimte. Een voorbeeld hiervan is de Zuid-as in Amsterdam waar de waarde van kantoren in 2019 sterk steeg. Daarnaast zijn er ook segmenten in de markt waar veel leegstand was en structurele overcapaciteit zorgde voor aanhoudende druk op de kantorenmarkt.

De vastgoedportefeuille presteerde met 10,8% slechter dan de benchmark, die een rendement behaalde van 11,8%. Deze underperformance wordt enerzijds veroorzaakt doordat in de benchmark geen kosten zitten (effect van ca. 0,5%) en anderzijds doordat de vastgoedportefeuille van SPV in opbouw is. Hierdoor heeft de goed presterende sector Woningen (en Zorg), een relatief lage weging en de minder goed presterende sector Winkels een relatief hoge weging binnen de portefeuille.

Verantwoord beleggen beleid

SPV vindt maatschappelijk verantwoord beleggen belangrijk en wenst te voldoen aan wet- en regelgeving. SPV heeft aangaande maatschappelijk verantwoord beleggen als doelstelling om bedrijven die betrokken zijn bij productie en distributie van controversiële wapens en ondernemingen die de internationale normen schenden (VN Global Compact principes, OESO richtlijnen en de Guiding Principles on Business and Human rights zoals de mensenrechten, arbeidsnormen, corruptie en milieu) uit te sluiten. Daarnaast wenst SPV niet te beleggen in tabaksproducenten. Omdat SPV in de meeste gevallen belegt via beleggingsfondsen, is dit niet altijd mogelijk. Bij de selectie van beleggingsfondsen wordt hier nadrukkelijk rekening mee gehouden. Bovendien houdt SPV de ontwikkeling van het ESG beleid binnen de fondsen nadrukkelijk in de gaten en vervangt een fonds in geval van een beter alternatief. Zo belegt SPV in fondsen die transparant zijn. Alle managers hebben de Principles for Responsible Investment (PRI) ondertekend. Dit betekent dat de asset managers in hun bedrijfsvoering en processen rekening houden met ESG-principes en daarover rapporteren (zie <https://www.unpri.org/about/the-six-principles>).

SPV heeft als doelstelling het beleggen op een maatschappelijk verantwoorde en duurzame manier. Ter uitvoering hiervan kunnen de volgende instrumenten worden ingezet: engagement (aangaan van dialoog met ondernemingen), corporate governance (stemmen op aandeelhoudersvergaderingen) uitsluitingen (toepassen van een uitsluitingsbeleid) en het integreren van duurzaamheidsinformatie in de beleggingsprocessen (ESG integratie).

SPV belegt in een aantal beleggingsfondsen waarop een uitsluitingsbeleid van toepassing is. Uitsluitingen worden vormgegeven vanuit een maatschappelijk verantwoord beleggen beleid van de vermogensbeheerders Achmea Investment Management, Robeco en BlackRock. Het uitsluitingsbeleid van deze vermogensbeheerders betreft producenten van controversiële wapens, tabaksproducenten als ook schenders internationale normen zoals die van VN Global Compact. Dit uitsluitingsbeleid wordt toegepast op het Achmea IM EMU Staatsobligaties Fonds, het Achmea IM Euro Investment Grade Credits Fonds en het Achmea IM Wereldwijd High Yield Fonds en de BlackRock aandelenfondsen waarin SPV belegt. In de wereldwijde aandelenfondsen van Robeco worden alleen producenten van controversiële wapens en tabaksproducenten uitgesloten. Voor de aandelenfondsen geldt daarnaast dat de vermogensbeheerders een stembeleid en engagementbeleid toepassen.

Het meenemen van duurzaamheidsinformatie in het beleggingsproces wordt ESG-integratie genoemd (ESG staat voor Ecologische, Sociale en Goed bestuur). ESG-integratie wordt door Achmea IM toegepast op het Achmea IM EMU Staatsobligaties Fonds en het Achmea IM Euro Investment Grade Credits Fonds. Ook wordt ESG-integratie toegepast in de aandelenfondsen van Robeco waarin SPV belegt. Daarnaast belegt SPV via beleggingsfondsen in staatsobligaties van opkomende landen. De aangestelde vermogensbeheerders hebben de PRI ondertekend en laten hiermee zien dat het ESG en de wensen van SPV serieus neemt. Door ESG te integreren in de beleggingsprocessen levert dit een portefeuille die grotendeels voldoet aan ESG-principes.

SPV heeft de definitieve verklaring van het IMVB-convenant niet ondertekend omdat de implementatie, met de bijkomende kosten, volgens SPV niet in verhouding staat tot de omvang, aard, schaal en complexiteit van de werkzaamheden van SPV. Dat betekent geen formele naleving van de afspraken die in het convenant zijn opgenomen, maar SPV gebruikt het IMVB-convenant wel als uitgangspunt voor de invulling van haar ESG beleid.

Vooruitblik economie en financiële markten

Ontwikkeling corona-uitbraak bepalend voor economische ontwikkelingen

Het coronavirus houdt de wereld in zijn greep. Naast de humanitaire tragedie leidt de coronacrisis tot veel economische onzekerheid. De maatregelen om de coronapandemie te bestrijden hebben grote delen van de wereldeconomie stilgelegd. Een wereldwijde economische recessie in 2020 is vrijwel zeker. De vraag is alleen hoe diep deze wordt en hoe lang de coronacrisis zal doorwerken op de economie.

De beleidsmakers trekken alles uit de kast om de effecten van de coronacrisis te bestrijden. Centrale banken kopen ongelimiteerd diverse soorten obligaties op en doen er alles aan om de rust terug te brengen op de financiële markten. Overheden tuigen enorme noodpakketten op en in de eurozone zijn de begrotingsregels losgelaten.

De coronacrisis leidde tot een crisis op de financiële markten. De volatiliteit spoot in maart 2020 op alle markten omhoog. Aandelenmarkten gingen onderuit, de liquiditeit droogde op en risico-opslagen op kredietobligaties liepen hard op. De rente op Duitse staatsobligaties was volatiel maar bleef per saldo laag. De olieprijs kelderde door zowel de vraaguitval als het toegenomen aanbod.

De onzekerheid over de economie en op de financiële markten is groot. In het scenario van een 'Beheerste uitbraak' zou de economie kunnen herstellen in de tweede helft van 2020 na de grote wereldwijde economische schok in de eerste helft van jaar. De extreme inzet van monetaire en begrotingsmaatregelen dempt de negatieve effecten voor de wereldeconomie en de financiële markten. In dit scenario stabiliseren financiële markten en herstellen risicovolle beleggingen. Rentenniveaus blijven laag in dit scenario, maar lopen op middellange termijn licht op.

In het geval van een risicoscenario 'Pandemie XL', vindt er in dit scenario geen economisch herstel plaats in de tweede helft van het jaar. De schok duurt langer en zorgt voor permanente schade. De onrust op de financiële markten blijft groot en risicovolle beleggingen zullen op korte termijn verder onder druk komen te staan. Rentenniveaus blijven laag, maar de ruimte voor verdere dalingen lijkt beperkt. Dit scenario heeft kenmerken van een stagflatieschok.

FINANCIËLE PARAGRAAF

In deze paragraaf gaan we nader in op de financiële positie van SPV in 2019.

Een belangrijke maatstaf van de financiële positie van SPV is de dekkingsgraad. De dekkingsgraad toont de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de technische voorzieningen. Ultimo 2019 is de actuele dekkingsgraad gelijk aan 83,4%.

Dekkingsgraad

	31-12-2019	31-12-2018	31-12 2017	31-12 2016	31-12 2015
	%	%	%	%	%
Actuele dekkingsgraad	83,4	83,2	88,4	83,5	87,3
Beleidsdekkingsgraad	83,0	87,5	87,0	82,1	94,1
Reële dekkingsgraad	114,6	120,2	118,6	113,4	124,7
Vereiste dekkingsgraad	118,0	119,3	120,2	119,9	121,3
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,5	104,5	104,5	104,5	104,7

Minimaal vereist eigen vermogen

Het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) is bepaald op basis van de in artikel 11 van het "Besluit Financieel Toetsingskader pensioenfonds" omschreven formule. Per 31 december 2019 bedraagt het MVEV 23.825, ofwel 4,5% van de technische voorzieningen (2018: 19.661, ofwel 4,5%). De minimaal vereiste dekkingsgraad is derhalve gelijk aan 104,5%.

Vereist eigen vermogen

Het vereist eigen vermogen (VEV) is het vermogen dat hoort bij de evenwichtssituatie van SPV en is vastgesteld door toepassing van het standaardmodel van DNB. In de evenwichtssituatie is het eigen vermogen zodanig dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat SPV binnen één jaar onder een dekkingsgraad van 100% komt. Per 31 december 2019 bedraagt het VEV 96.102, ofwel 18,0% van de technische voorzieningen (2018: 83.758, ofwel 19,3%). De vereiste dekkingsgraad is derhalve gelijk aan 118,0%.

Uitkomst solvabiliteitstoets

Het eigen vermogen per 31 december 2019 bedraagt -88.771. Aangezien het eigen vermogen lager is dan het MVEV is sprake van een dekkingstekort.

Oordeel van de certificerend actuaris over de financiële positie

Bij de beoordeling van de financiële positie door de certificerend actuaris is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat SPV zal kunnen voldoen aan de verplichtingen aangaande tot balansdatum. Daarbij wordt in aanmerking genomen het streven inzake voorwaardelijke toeslagen, zoals aan de actieven en niet-actieven gecommuniceerd en de in wetregelgeving opgenomen criteria.

De financiële positie van SPV is naar de mening van de certificerend actuaris slecht, omdat sprake is van een dekkingstekort, hetgeen door het bestuur wordt onderschreven.

Actuariële analyse van het resultaat

De samenstelling van het resultaat over 2019 en 2018 blijkt uit het volgende overzicht (x € 1.000):

	2019	2018
Rendement en wijziging rentetermijnstructuur	-19.691	-34.405
Financiering	-3.872	-2.833
Kosten	-660	-468
Uitkeringen	2	-8
Waarde-overdrachten	-2	-
Kanssystemen	271	666
Korting	8.025	3.096
Andere oorzaken	-	8.339
Resultaat	<u>-15.927</u>	<u>-25.613</u>

Resultaat op rendement en wijziging rentetermijnstructuur

Het resultaat op rendement en wijziging rentetermijnstructuur is gelijk aan de directe en indirecte beleggingsopbrengsten (80.080, verminderd met de mutatie van de technische voorziening vanwege de wijziging van de marktrente gedurende het verslagjaar (100.480) en vermeerderd met de technisch benodigde interest (1.064), op basis van -0,235% éénjaarsrente per 31 december 2018. De beleggingsopbrengsten zijn verminderd met de kosten voor vermogensbeheer (-355).

Resultaat op financiering

Het resultaat op premies is het verschil tussen de ontvangen netto-premies (13.152) en het voor de jaarlijkse inkoop van pensioenaanspraken benodigde bedrag (-14.981). Van de bruto-premies wordt het volgende in mindering gebracht: -1.578 voor kosten (12% van de feitelijke premie), -185 voor risicopremie arbeidsongeschiktheid en -280 voor risicopremie overlijden (risicokoopsom nabestaandenpensioen inclusief 0,5% van de feitelijke premie ter dekking van de risicokoopsom wezenpensioen).

Resultaat op kosten

Het resultaat op kosten bestaat enerzijds uit de vrijval uit en toevoeging aan de kostenvoorziening en de inhouding voor kosten op de bruto premies en anderzijds uit de werkelijke kosten volgens de rekening van baten en lasten.

Resultaat op uitkeringen

Het resultaat op uitkeringen bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk gedane pensioenuitkeringen en afkopen en de vrijval uit de TV ten behoeve van deze uitkeringen en afkopen. Het resultaat op uitkeringen bedraagt +2.

Resultaat op waarde-overdrachten

Dit resultaat van -2 heeft betrekking op de automatische waarde-overdrachten van kleine pensioenen naar SPV.

Resultaat op kanssystemen

Resultaat op kanssystemen

Dit resultaat wordt veroorzaakt door een resultaat van 137 op sterfte, een resultaat van 167 op arbeidsongeschiktheid en een resultaat op overige mutaties van -33. Totaal resultaat op kanssystemen 271.

Korting

Het kortingsbesluit heeft geleid tot een positieve bijdrage van 8.025.

Andere oorzaken

In 2019 zijn de actuariële grondslagen niet gewijzigd, derhalve geen resultaat op overige (incidentele) mutaties technische voorzieningen.

Premie

De in 2019 feitelijk door de deelnemers betaalde premie is aangewend voor de inkoop van pensioenen, alsmede voor het verzekeren van een overlijdensdekking en de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. De premie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is alleen van toepassing op deelnemers die gekozen hebben voor de verzekering hiervan. De hoogte van de ingekochte en verzekerde pensioenen is bepaald met de door het bestuur voor 2019 vastgestelde inkooptarieven.

De kostendekkende premie is bepaald als de premie die actuariel benodigd is ter dekking van de in 2019 ingekochte onvoorwaardelijke pensioenen, solvabiliteitsmarge en de gemaakt uitvoeringskosten. De feitelijk betaalde premie bedroeg in 2019 meer dan de gedempte kostendekkende premie, maar minder dan de kostendekkende premie op marktwaarde.

	2019	2018
De kostendekkende, gedempte kostendekkende en feitelijke premie volgens de Wet verplichte beroepspensioenregeling (artikel 125) zijn als volgt:		
Kostendekkende premie	20.752	18.957
Gedempte kostendekkende premie	9.646	9.211
Feitelijke premie	13.152	12.796

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

	2019	2018
Inkoop jaaropbouw pensioen	15.430	14.051
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	3.068	2.918
Component voor administratiekosten	1.789	1.595
Risicopremie	465	393
	<u>20.752</u>	<u>18.957</u>

De samenstelling van de gedempte kostendekkende premie is als volgt:

	2019	2018
Inkoop jaaropbouw pensioen	5.174	5.030
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	1.070	1.077
Component voor administratiekosten	1.789	1.595
Voorwaardelijke onderdelen	1.241	1.205
Risicopremie	372	304
	<u>9.646</u>	<u>9.211</u>

De samenstelling van de feitelijke premie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Inkoop onvoorwaardelijke aanspraken	11.109	10.867
Risicokoopsom overlijden	280	212
Risicokoopsom arbeidsongeschiktheid	185	181
Kosten boekjaar	1.578	1.536
	<u>13.152</u>	<u>12.796</u>

De samenstelling van de feitelijke premie is bepaald op basis van een indicatieve/benaderde uitsplitsing.

Kostentransparantie

Pensioenuitvoeringskosten

Onderstaand zijn de kosten voor pensioenbeheer opgenomen. Volgens aanbevelingen van de Pensioenfederatie (gebaseerd op aantal deelnemers, pensioengerechtigden en exclusief gewezen deelnemers) bedragen de kosten per deelnemer € 630 en volgens aanbevelingen AFM (gebaseerd op totaal aantal deelnemers) € 441.

(Bedragen x € 1.000)	2019	2018
Administratiekosten	1.110	1.044
Adviseurs- en controlekosten	277	184
Kosten bestuur en verantwoordingsorgaan	322	290
Overige diverse kosten	230	220
Totale pensioenuitvoeringskosten	<u>1.939</u>	<u>1.738</u>
(Aantal x 1)	31-12-2019	31-12-2018
Deelnemers	2.559	2.454
Gewezen deelnemers	1.317	1.243
Pensioengerechtigden	518	497
Totaal	<u>4.394</u>	<u>4.194</u>
(Bedragen x € 1)	2019	2018
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer en pensioengerechtigde		
-exclusief gewezen deelnemers	€ 630	€ 589
-inclusief gewezen deelnemer	€ 441	€ 414

Beheerskosten vermogensbeheer

Samenvatting

De totale kosten vermogensbeheer zijn gedaald van € 2,3 miljoen in 2018 naar € 1,9 miljoen in 2019. Uitgedrukt in procenten ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen zijn de kosten vermogensbeheer (incl. transactiekosten) gedaald van 0,64% in 2018 naar 0,45% in 2019. Naast de toename van het gemiddeld belegd vermogen, wordt deze daling van de kosten wordt vooral veroorzaakt door een daling van de transactiekosten van 0,17% in 2018 naar 0,08% in 2019. Daarnaast zijn de beheerkosten gedaald van 0,47% in 2018 naar 0,37% in 2019.

Kosten vermogensbeheer 2019

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale kosten vermogensbeheer in 2019 en 2018:

	2019	2018
Gemiddeld belegd vermogen	€ 420,7 miljoen	€ 363,1 miljoen
Totale kosten (excl. transactiekosten)	€ 1,5 miljoen	€ 1,6 miljoen
Totale kosten (incl. transactiekosten)	€ 1,9 miljoen	€ 2,3 miljoen
Kosten % (excl. transactiekosten)	0,37%	0,47%
Kosten % (incl. transactiekosten)	0,45%	0,64%

De totale kosten vermogensbeheer in voorgaande tabel zijn identiek aan de kosten die worden gerapporteerd aan de Toezichthouder (jaarstaat J402). Bij het transparant maken van de kosten vermogensbeheer 2018 zijn de aanbevelingen en definities van de Pensioenfederatie in acht genomen. Dat wil zeggen dat de cijfers zijn gebaseerd op werkelijke kosten (indien aanwezig), hetzij een resultaat zijn van schattingen welke qua methodiek minimaal voldoen aan de vereisten van de Pensioenfederatie.

De kosten vermogensbeheer zijn te onderscheiden naar de kostencomponenten: beheerkosten, performance gerelateerde kosten en transactiekosten.

Transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransactie tot stand te brengen en uit te voeren. Deze kosten zijn veelal op basis van een schatting tot stand gekomen, omdat er bijvoorbeeld bij transacties in de categorie vastrentende waarden niet separaat kosten in rekening worden gebracht, maar deze zich uiten in het verschil tussen de bied- en laatprijs.

De kosten omvatten naast de kosten, zoals gerapporteerd in de staat van baten en lasten, ook een uitsplitsing van de 'onzichtbare kosten' voor beheer van onderliggende beleggingsfondsen, waarvan de kosten zijn verwerkt in het beleggingsrendement, en de schatting van de kosten van de individuele transacties. In de staat van baten en lasten worden alleen (directe) kosten getoond die SPV op factuurbasis betaalt, waardoor deze cijfers niet aansluiten.

De volgende paragrafen gaan dieper in op de kosten over het afgelopen jaar 2019, waarbij een vergelijking wordt gemaakt ten opzichte van 2018. Hierbij wordt ook meer inzicht gegeven in factoren die de hoogte van de kosten in belangrijke mate beïnvloeden.

Vergelijking kosten 2019 en 2018

Onderstaande tabellen geven een overzicht per beleggingscategorie van de totale kosten voor het vermogensbeheer over 2019 en 2018 uitgesplitst naar beheerkosten, performance gerelateerde kosten en transactiekosten.

Vergelijking kosten vermogensbeheer 2019 en 2018

Onderstaande tabellen geven een overzicht per beleggingscategorie van de totale kosten voor het vermogensbeheer over 2019 en 2018 uitgesplitst naar beheerkosten, performance gerelateerde kosten en transactiekosten.

Tabel 1. Kosten vermogensbeheer (in € x 1.000) in 2019

	Beheerkosten	Performance gerelateerde kosten	Transactiekosten	Totaal
Vastrentende waarden	355,7	-	30,6	386,3
Aandelen	179,6	-	51,7	231,3
Vastgoed	142,7	-	8,5	151,2
Grondstoffen	27,3	-	10,5	37,8
Overige beleggingen	7,9	-	-	7,9
Derivaten	223,8	-	230,0	453,8
Overige vermogensbeheerkosten	604,8	-	-	604,8
Totaal	1.541,7	-	331,4	1.873,1

Tabel 2. Kosten vermogensbeheer (in € x 1.000) in 2018

	Beheerkosten	Performance gerelateerde kosten	Transactiekosten	Totaal
Vastrentende waarden	376,3	-	296,8	673,1
Aandelen	153,8	-	72,2	226,0
Vastgoed	109,5	-	106,6	216,1
Grondstoffen	26,7	-	49,0	75,7
Overige beleggingen	0,5	-	0,4	0,9
Derivaten	192,3	-	100,4	292,7
Overige vermogensbeheerkosten	723,4	104,1	-	827,5
Totaal	1.582,5	104,1	625,4	2.312,0

Inzicht in beheerkosten

Er zijn meerdere factoren die van invloed zijn op de hoogte van kosten. Onderstaand wordt een algemene beschouwing gegeven op factoren die in belangrijke mate impact hebben op de kosten.

Beleggingsmix

Het type belegging is in belangrijke mate bepalend voor de omvang van de beheerkosten. De belangrijkste drivers tussen verschillende type beleggingen zijn afwegingen tussen zakelijke waarden en vastrentende waarden, liquide versus illiquide beleggingen, traditionele versus alternatieve beleggingen en beleggingen in ontwikkelde markten versus opkomende markten. Bepaalde categorieën zijn weliswaar duurder, maar zijn geselecteerd omdat ze naar verwachting bijdragen aan een betere rendement-risicoverhouding van de totale beleggingsportefeuille.

Schaalgrootte

Wanneer er door het pensioenfonds of door de fiduciaire beheerder schaalvoordelen behaald kunnen worden vallen de kosten doorgaans lager uit.

Actief / passief beleggen

Bij actief beheer krijgt de manager de doelstelling mee om de relevante benchmark te verslaan, wat een hoger verwacht rendement betekent. Hiertegenover staan hogere kosten omdat er veel tijd en energie gestoken wordt in onder andere het beleggingsproces, research en analisten. Bij de keuze tussen actief en passief beheer accepteert SPV een hoger kostenniveau wanneer het verwachte extra rendement de hogere kosten en het (beperkt) hogere risico meer dan compenseert. SPV belegt overwegend actief, wat leidt tot een hoger kostenniveau. Over de afgelopen 7 jaar heeft de gekozen vermogensbeheerstructuur, met uitzondering van de laatste 2 jaar, geleid tot een extra rendement boven dat van daarbij behorende kosten. Het extra rendement door actief beheer boven het benchmarkrendement van de beleggingen was over de afgelopen jaren als volgt:

2019: -1,1%

2018: -1,0%

2017: +0,7%

2016: +0,6%

2015: +0,2%

2014: +0,5%

2013: +0,7%

Overige factoren

Het beheren middels een enkele manager of juist meerdere managers heeft impact op de kosten. Daarnaast is er de keuze tussen een discretionaire oplossing en/of een beleggingsfonds die invloed kan hebben op de hoogte van de kosten.

Beheerkosten

Onderstaand wordt per categorie inzicht gegeven in de hoogte van de kosten aan de hand van bovenstaande factoren, hierbij wordt ook gekeken naar de kosten ten opzichte van het voorgaande jaar.

Vastrentende waarden

De beheerkosten van vastrentende waarden bedroegen in 2019 € 356k, dit is een daling van € 20k ten opzichte van 2018. Deze daling is met name een gevolg van de verschuiving van actief beheer naar passief beheer voor obligaties in opkomende landen in 2018 en 2019.

Aandelen

De beheerkosten van aandelen bedroegen in 2019 € 180k, dit is een stijging van € 26k ten opzichte van 2018. Deze stijging wordt veroorzaakt door de stijging van het gemiddeld belegd vermogen van aandelen, alsmede van het opnemen van de bewaarkosten aandelen hieronder. In het overzicht van 2018 waren de bewaarkosten van aandelen opgenomen onder de post Overige vermogensbeheerkosten.

Vastgoed

De beheerkosten van de categorie vastgoed bedroegen in 2019 € 143k, een stijging van € 33k ten opzichte van 2018. Deze stijging is in lijn met de stijging van het gemiddeld belegd vermogen van vastgoed in de portefeuille.

Grondstoffen

De beheerkosten van grondstoffen bedroegen in 2019 € 27k, gelijk aan de beheerkosten in 2018. Ook het gemiddeld belegd vermogen van grondstoffen is praktisch gelijk gebleven in 2019.

Derivaten

De beheerkosten van de categorie derivaten bedroegen in 2019 € 224k, een stijging van € 32k ten opzichte van 2018. Deze stijging wordt veroorzaakt door de stijging van het gemiddeld belegd vermogen in de Overlay Fondsen waarmee het renterisico wordt afgedekt en door stijging van de beheerkosten van de valutahedge.

Overige Vermogensbeheerkosten

De beheerkosten van de categorie overige vermogensbeheerkosten bedroegen in 2019 € 605k, dit is een daling van € 118k ten opzichte van 2018. Deze kosten zijn opgebouwd uit de kosten fiduciair beheer en de kosten vermogensbeheer van het pensioenfonds (o.a. kosten beleggingsadviescommissie en adviseur). De daling van deze kosten wordt met name veroorzaakt doordat het bewaarloon nu is opgenomen in de beheerkosten van de betreffende beleggingscategorie en doordat de kosten fiduciair beheer lager uitvallen door de aftrek van collectiviteitskorting hierop.

Performance gerelateerde kosten

Over 2019 waren er geen performance gerelateerde kosten, evenals over 2018.

De (geschatte) performance gerelateerde kosten in de J402 bedroegen in 2018 € 104k. Nadat de J402 werd opgesteld, werd bekend dat er over 2018 geen performance gerelateerde kosten zijn als gevolg van de underperformance in 2018.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn de kosten die aan de beurs of aan een broker betaald moeten worden om een transactie tot stand te brengen en uit te voeren. Deze kosten zijn niet altijd direct helder zichtbaar omdat ze onderdeel kunnen zijn van een prijs waarin de transactiekosten reeds zijn meegenomen. De transactiekosten zijn dan onderdeel van de zogenaamde nettoprijs. Vermogensbeheerders zijn vanuit toezichtwetgeving verplicht om te komen tot een beste uitvoeringprijs. Hierdoor wordt per transactie bijgedragen aan het bereiken van lage kosten.

De (deels) geschatte transactiekosten in 2019 bedroegen € 331k (2018: € 625k). Uitgedrukt als percentage van het totaal gemiddeld vermogen komt dit neer op 0,08% (2018: 0,17%).

Vastrentende Waarden

De transactiekosten bedroegen € 31k in 2019, een daling van € 266k ten opzichte van 2018. Deze daling werd met name veroorzaakt door lagere transitiekosten ten opzichte van 2018, alsmede door de verschuiving van actief beheer naar passief beheer voor obligaties in opkomende landen in 2018 en 2019.

Aandelen

De transactiekosten van aandelen bedroegen € 52k in 2019, een daling van € 20k ten opzichte van 2018.

Vastgoed

De transactiekosten bedroegen € 9k in 2019, een daling van € 98k ten opzichte van 2018. Deze daling werd met name veroorzaakt doordat gedurende 2019 geen nieuwe investeringen zijn gedaan. In 2018 zijn wel commitments afgeroepen, waardoor de transactiekosten toen hoger uitkwamen.

Grondstoffen

De transactiekosten van grondstoffen bedroegen € 11k in 2019, een daling van € 38k ten opzichte van 2018.

Derivaten

De transactiekosten van derivaten bedroegen € 230k in 2019, een stijging met € 130k ten opzichte van 2018. Deze stijging van transactiekosten werd met name veroorzaakt door stijgende transactiekosten van de Overlay Fondsen.

Aansluiting met de jaarrekening

De Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie nemen naast de directe kosten ook de indirecte kosten mee en maken expliciet onderscheid tussen de vermogensbeheerkosten en transactiekosten. In de jaarrekening zijn alleen de kosten die direct bij het pensioenfonds ad € 0,4 miljoen in rekening zijn gebracht opgenomen. De deels geschatte direct toe te rekenen beleggingskosten binnen de beleggingsfondsen en transactiekosten van € 1,5 miljoen maken in de jaarrekening onderdeel uit van de waardeveranderingen van de beleggingen. In voorgaande opstelling van de vermogensbeheerskosten zijn daarnaast de kosten opgenomen van advisering inzake vermogensbeheer.

RISICOPARAGRAAF

Risicohouding

De risicohouding van SPV is:

- de mate waarin SPV, na overleg met het Verantwoordingsorgaan en de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen (DPV), bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van SPV te realiseren én
- de mate waarin SPV beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van SPV.

De risicohouding van SPV voldoet aan de prudent person regel en komt voor de lange termijn tot uitdrukking in de door SPV gekozen ondergrenzen ten aanzien van het pensioenresultaat in het kader van de haalbaarheidstoets en voor de korte termijn in de hoogte van het vereist eigen vermogen en een bandbreedte daaromheen.

Lange termijn

De wettelijke ondergrenzen ten aanzien van het pensioenresultaat zijn de volgende:

- a. Ondergrens verwacht pensioenresultaat (vanuit evenwicht);
- b. Ondergrens verwacht pensioenresultaat (vanuit de feitelijke situatie);
- c. Maximale afwijking van het verwachte pensioenresultaat in een slechtweersituatie.

De toetsing van deze grenzen vindt plaats aan de hand van de haalbaarheidstoets. De haalbaarheidstoets is een middel (voorgeschreven berekening) om te toetsen of het beleggingsbeleid aansluit bij de risicohouding van SPV. Het geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet van SPV, het verwacht pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. De haalbaarheidstoets houdt het fondsbestuur, verantwoordingsorgaan en DPV een spiegel voor over de gevolgen van het geformuleerde beleid:

- Is met het geformuleerde beleid het gewenste pensioenresultaat te realiseren, zowel in de verwachting als in het slechtweerscenario?
- Is de verdeling over de verschillende generaties evenwichtig?

Voor de bepaling van de risicohouding heeft het bestuur zich gebaseerd op de kenmerken en de ambitie van SPV.

Bij de aanvangshaalbaarheidstoets in 2017 zijn de volgende grenzen vastgesteld:

Vanuit de vereiste dekkingsgraad (evenwicht)

- ondergrens bij verwacht pensioenresultaat op fondsniveau 150,8% (als 3% indexatie wordt gegeven) vanuit de feitelijke dekkingsgraad (feitelijke situatie);
- ondergrens bij verwacht pensioenresultaat op fondsniveau 122,3% (als 2% indexatie wordt gegeven);
- ondergrens afwijking verwacht pensioenresultaat in het slechtweerscenario 47,0% (maximale afwijking is minimale indexatie (1%) ten opzichte van gewenste indexatie (3%).

In 2019 heeft SPV opnieuw de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau gelijk is aan 136,9%. De afwijking van het verwacht pensioenresultaat in het slechtweerscenario bedraagt 35,3%.

De uitkomsten van 2019 overschrijden de vastgestelde ondergrens en maximale afwijking uit de in 2017 uitgevoerde aanvangshaalbaarheidstoets daarmee niet. Het bestuur stelde daarmee vast dat de in de aanvangshaalbaarheidstoets vastgestelde ambitie daardoor nog steeds haalbaar is binnen het vastgestelde risico. Het bestuur achtte daarom geen additionele maatregelen nodig.

Korte termijn

Het vereist eigen vermogen van het pensioenfonds bedraagt op basis van marktomstandigheden eind 2019 ongeveer 20% van de technische voorzieningen. Het vereist eigen vermogen van 20% is een goede weergave van de afstemming over het risicoprofiel voor de korte termijn die met het verantwoordingsorgaan en DPV heeft plaatsgevonden. Daarbij geldt dat dit percentage als gevolg van rentebewegingen een bepaalde fluctuatie vertoont.

SPV heeft een bandbreedte rondom het vereist eigen vermogen (VEV) vastgesteld. De bandbreedte rondom het strategisch VEV is bedoeld om uitvoering te geven aan het feitelijk beleggingsbeleid binnen de toegestane bandbreedtes rondom het strategisch beleid. De hoogte van het vereist eigen vermogen is onder meer afhankelijk van de hoogte van de rente. Daarom heeft SPV een bandbreedte gedefinieerd die meebeweegt met de rente. De VEV bandbreedte is gebaseerd op de beleidsruimte zoals is vastgelegd in de beleggingsrichtlijnen. De VEV bandbreedte is gebaseerd op de strategische portefeuille, waarbij de maximale allocatieruimte van 5% wordt benut voor de meest risicovolle categorie (aandelen opkomende landen), ten laste van de minst risicovolle categorie (Euro Staatsobligaties). Dit vormt de bovengrens.

Andersom is de ondergrens berekend door 5% toe te voegen aan de minst risicovolle strategie, ten laste van de meest risicovolle strategie. Dit resulteert in een VEV bandbreedte van 2,0%-punt naar boven en naar beneden. Ieder kwartaal rapporteert SPV het vereist eigen vermogen aan DNB. Dit gebeurt op basis van de feitelijke beleggingsportefeuille en op basis van de strategische portefeuille. Deze uitkomsten moeten binnen de gestelde bandbreedte liggen.

Commissie Integraal Risicomanagement

SPV heeft in 2019 veel aandacht besteed aan het verder optimaliseren van haar risicomanagement. Daartoe werd een Commissie Integraal Risicomanagement opgericht. Deze commissie bestaat uit de bestuursleden mevrouw A.M. Kaan en mevrouw M.M. van der Berg en wordt ondersteund door een adviseur. Deze commissie vervult een tweedelijns functie binnen SPV en in het Reglement van de commissie is onder meer de taakstelling van deze commissie vastgelegd. Het bestuur heeft, op voorstel van de Commissie Integraal Risicomanagement (hierna: IRM Commissie) in 2019 een nieuw risicomanagementbeleid opgesteld en een jaarplan voor 2020. Het bestuur van SPV heeft voorts een zogenaamde RACI Risicobeheer vastgesteld. In die RACI heeft een toedeling van rollen betreffende de beheersing van de diverse risicocategorieën plaatsgevonden over het bestuur, haar commissies, het verantwoordingsorgaan en het intern toezicht; die rollen zijn 'responsible', 'accountable', 'control' en 'to be informed'. SPV heeft tevens een paar instrumenten in gebruik genomen die een zo optimaal mogelijk risicomanagement waarborgen. Zo voorziet de sleutelfunctiehouder risicobeheerfunctie het bestuur van een risicobeoordelingsnotitie voor punten ter besluitvorming die impact (kunnen) hebben. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een verbeterde versie van een risicoparagraaf voor besluiten die aan het bestuur worden voorgelegd.

SPV actualiseert het risicobeheersingsmodel periodiek (laatst april 2020) om er op die manier voor zorg te dragen dat de risicobeoordeling actueel blijft. Per bestuursbesluit worden de risico's bepaald en wordt de impact er van vastgesteld. Voor die besluiten met enige impact wordt dit vastgelegd in de besluitenlijst. De risicoanalyse komt minimaal jaarlijks op de agenda van het bestuur om te kijken of de risico's aangepast moeten worden. De IRM commissie bereidt het onderwerp eens per kwartaal voor waarna het behandeld wordt door het bestuur. Er zal bekeken worden of de positie van de netto risico's nog op het gewenste niveau is. Indien dit niet het geval is, zal door middel van het inzetten van beheersmaatregelen het netto risico aangepast worden.

Risicomanagement door SPV

SPV beschikt over een risicomanagementbeleid. Hierin is op hoofdlijnen beschreven hoe SPV risico's beheerst en welke kaders hiervoor bij SPV en bij alle uitbestedingspartners gehanteerd worden. In het beleid zijn de uitgangspunten opgenomen en wordt beschreven op welke wijze SPV invulling geeft aan de risico-governance en aan het risicomanagementraamwerk.

Governance

De governancestructuur van SPV is zodanig ingericht dat de onafhankelijkheid van het tweedelijns respectievelijk derdelijns risicomanagement ten opzichte van de eerste respectievelijk eerste en tweede lijn is gewaarborgd.

In de risico-governance is het bestuur respectievelijk de bestuurscommissies waaraan taken zijn gedelegeerd eerste lijn verantwoordelijk. Vanuit die verantwoordelijkheid bestaat de rol van het bestuur uit:

- Implementeren in de dagelijkse bedrijfsvoering en de prioritering van het management van het integraal risicomanagementraamwerk.
- Uitvoeren van het risicomanagementproces bestaande uit het identificeren en beoordelen van risico's, het vaststellen en implementeren van risicobeheersmaatregelen en bewaken en rapporteren van de risico's en de genomen beheersmaatregelen, rekening houdend met de uniformiteit waaronder de risicobereidheid.
- Rapporteren aan interne en externe belanghebbenden over de risico's waaraan SPV is blootgesteld.
- Waarborgen van risicobewustzijn, integriteit, ethisch gedrag en het verkondigen van het belang van risicomanagement.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer is tweede lijn verantwoordelijk en ondersteunt het bestuur bij de vaststelling of alle risico's afdoende worden beheerst. Dat blijkt uit het periodiek vaststellen of de diverse risicorapportages zijn ontvangen, zijn behandeld en of hiervan een zichtbare beoordeling is geweest (is vastgelegd). Andere tweede lijn functies zijn de sleutelfunctiehouder actuariael, de compliance officer en de privacy officer.

De sleutelfunctiehouder interne audit is derde lijn verantwoordelijk. Zij ondersteunt en adviseert de eerste en tweede lijn en bewaakt of de eerste en tweede lijn hun verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk nemen.

Risicomanagementraamwerk

Risicomanagementonderdelen

Het raamwerk bestaat uit zeven risicomanagementonderdelen:

- 1 Het risicobeheer is doeltreffend en goed geïntegreerd in de organisatiestructuur en de besluitvormingsprocessen.
- 2 SPV stelt strategieën, processen en rapportageprocedures vast die noodzakelijk zijn voor het regelmatig onderkennen, meten, bewaken en beheren van de risico's en het rapporteren hierover.
- 3 SPV heeft haar risicobereidheid gedefinieerd en heeft daaraan meetbare prestatie-indicatoren gekoppeld.
- 4 SPV draagt zorg voor de uitvoering van het beleid, evalueert het beleid ten minste driejaarlijks en past het beleid bij belangrijke wijzigingen onverwijld aan.
- 5 SPV heeft de instrumenten en technieken benoemd ter concrete en praktische ondersteuning van de uitvoering van het risicoproces.
- 6 SPV beschikt over systemen en data voor het vastleggen, opslaan en analyseren van kwantitatieve en kwalitatieve risico data.
- 7 SPV besteedt aandacht aan mensen, cultuur en bewustzijn als essentieel onderdeel van adequaat risicomanagement.

Risicomanagementproces

Voor het borgen van kwaliteit wordt gewerkt met een cyclus voor het beheer van de verschillende onderdelen van het raamwerk. Voor een eenduidige benadering van de beheersing van risico's binnen SPV is daartoe een risicomanagementproces gedefinieerd, bestaande uit de volgende onderdelen:

- Risico-identificatie: het op basis van de strategie en doelstellingen identificeren van de potentiële risico's die de realisatie van de strategie en doelstellingen kunnen belemmeren.
- Risicobeoordeling: het analyseren, beoordelen en mogelijk kwantificeren van de (oorzaken van de) risico's.
- Risicoresponse: het bepalen van de maatregelen om met het risico om te gaan, waarbij opties zijn:
 - risicovermijding (stoppen met activiteiten),
 - risico-acceptatie (geen maatregelen),
 - risicobeheersing (beheersingsmaatregelen / controls), of
 - risico delen (herverzekeran)
- Implementatie: het daadwerkelijk inrichten, implementeren en verankeren van de maatregelen.
- Bewaken & rapporteren: het gedurende het gehele risicomanagementproces bewaken en verantwoording afleggen over de kwaliteit en voortgang.

Eigenrisicobeoordeling

Een wezenlijk onderdeel van het risicomanagementraamwerk is de eigenrisicobeoordeling (ERB). De ERB is een instrument voor SPV om inzicht te krijgen in de samenhang tussen de strategie, de materiële risico's die SPV kunnen bedreigen, de mogelijke gevolgen hiervan voor de financiële positie van SPV en de pensioenaanspraken en pensioenrechten. De ERB geeft inzicht in de effectiviteit van het risicobeheer inclusief de (feitelijke) beheersmaatregelen. Dit inzicht is van essentieel belang voor de vormgeving van het risicobeheer van SPV. SPV voert tenminste driejaarlijks een reguliere ERB uit. Deze frequentie is geënt op de (strategische) beleidscyclus van het fonds, zodat de ERB een onderbouwing is voor strategische beleidsbesluiten. Daarnaast zijn er twee soorten omstandigheden die om een tussentijdse actualisatie van (een deel van) de ERB vragen:

- a. Een significante wijziging in het risicoprofiel (bijvoorbeeld een significante wijziging in de risicohouding).
- b. Een strategisch besluit met een materiële impact op het risicoprofiel.

In 2019 is het bestuur gestart met een proces om vanuit de kernelementen van de strategie een aantal risicobereidheidsverklaringen te formuleren. Deze risicobereidheidsverklaringen zullen in de loop van 2020 definitief worden vastgesteld en vormen daarmee een wezenlijk onderdeel van de ERB.

IRM jaarplan

In het IRM jaarplan worden de thema's vastgelegd en ingepland, waarbij expliciet aandacht zal worden besteed aan de daarmee gepaard gaande risico's. De belangrijkste risico-gerelateerde thema's in 2019 waren:

- De implementatie van de verplichtingen vanuit de Nederlandse wet- en regelgeving ingevolge de IORP II richtlijn, in het bijzonder het aanvangen van de werkzaamheden van de sleutelfuncties;
- De financiële positie van SPV en het voorbereiden en uitvoeren van de pensioenkorting.
- De implementatie van de Uniforme RekenMethodiek (URM) in de deelnemercommunicatie.

In 2020 zal het bestuur nadere risico-gerelateerde aandacht geven aan het project toekomstverkenning SPV, implementatie IMVB op gebied van beleid / uitbesteding / monitoring / rapportage, impact beoordeling van de nieuwe UFR op strategisch renteafdeckingsbeleid, kortingsmoment 2020 en mogelijke implicaties voor het beleggingsbeleid, voorbereiden op en eventueel implementeren van wet- en regelgeving ingevolge het pensioenakkoord en draagvlak / pensioenbewustzijn / servicegerichtheid vergroten.

In 2020 zijn integrale herijkingen van het IT-risico en het integriteitsrisico (SIRA) gepland.

Risicobeoordeling

Voor het identificeren van risico's zijn de door DNB gedefinieerde FIRM-risicocategorieën als uitgangspunt gebruikt. SPV onderscheidt de volgende hoofd risico-categorieën:

- Matching-/renterisico.
- Marktrisico.
- Kredietrisico.
- Verzekeringstechnisch risico.
- Omgevingsrisico.
- Operationeel risico.
- Uitbestedingsrisico.
- IT-risico.
- Integriteitsrisico.
- Juridisch risico.

De eerste vier categorieën zijn financieel van aard, de overige zijn niet-financieel.

Risico's worden kwantitatief en kwalitatief (aan de hand van vooraf in het risicomanagementbeleid vastgestelde referentieschalen) beoordeeld op basis van de waarschijnlijkheid van het optreden van het risico (kans) en de impact daarvan op het behalen van de doelstellingen.

Bij de risicoanalyse wordt een onderscheid gemaakt tussen het bruto risico, het netto risico en de risicotolerantie (als weergave van de risicobereidheid).

Het bruto risico is het risico zonder rekening te houden met eventuele beheersmaatregelen die het bestuur treft om de waarschijnlijkheid en/of impact te beperken. Het bruto risico is afhankelijk van de context waarbinnen SPV opereert en de doelstellingen. Het netto risico is het risico dat overblijft nadat is gereageerd op de bruto risico's. Indien het netto risico vanuit de risicobereidheid (nog) niet acceptabel is, worden aanvullende acties gedefinieerd om tot de risicotolerantie te komen.

Rente-/matchingrisico

Het renterisico is het risico als gevolg van het niet gematcht zijn van activa en passiva (inclusief off-balanceposten) dan wel inkomsten en uitgaven in termen van rentevoet, rentetypische looptijden, basisvaluta, liquiditeit typische looptijden en gevoeligheid voor ontwikkeling in prijspeil. Dit risico is met name extern gedreven.

Door tenminste eens in de 3 jaar het strategische beleggingsbeleid te herijken waakt het bestuur er voor dat het beleggingsbeleid en de daaruit voortvloeiende beleggingsrisico's op lange termijn in lijn zijn met de aangegeven pensioenverplichtingen en de ambitie met betrekking tot het voorwaardelijke toeslagbeleid.

Voor het afdekken van het renterisico wordt gebruik gemaakt van staatsobligaties, niet staatsobligaties, hypotheek en Overlay fondsen. Het inflatierisico wordt beperkt doordat belegd wordt in direct vastgoed en grondstoffen en doordat het renterisico niet geheel is afgedekt. Binnen de portefeuille wordt voor het overgrote deel belegd in effecten die worden verhandeld op openbare gereguleerde markten. Bovendien wordt beperkt belegd in minder liquide beleggingscategorieën. Jaarlijks vindt evaluatie van de rentehedge en valutahedge plaats. Voor het afdekken van valuta exposure wordt gebruik gemaakt van fx-forward en fx-spot contracten. Het liquiditeitsrisico wordt beheerst door voldoende onderpand beschikbaar te hebben voor OTC derivaten, zodanig dat een extreme negatieve marktschok opgevangen kan worden. Monitoring van de beleggingsrisico's vindt plaats middels de maandelijkse risicorapportage, die wordt besproken in de beleggingsadviescommissie en in het bestuur. Jaarlijks wordt een haalbaarheidstoets uitgevoerd om te toetsen of de toeslagambitie, gegeven het beleid, wordt bereikt. Het fonds kan als ultieme mogelijkheid aanspraken verlagen.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico ten gevolge van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen een handelsportefeuille. Voor pensioenfondsen geldt dat het marktrisico alleen betrekking heeft op de niet-rentedragende activa. Dit risico is met name extern gedreven.

Vaststelling van het strategisch beleggingsbeleid aan de hand van een ALM-studie vindt in beginsel telkens voor een periode van drie jaar plaats. In tussenliggende jaren wordt zo nodig een verkorte ALM-studie uitgevoerd. De vastgestelde strategische beleggingsmix en bijbehorende benchmarks zijn onderdeel van het beleggingsplan, dat jaarlijks door het bestuur wordt besproken en vastgesteld. Door middel van een bandbreedte rondom de benchmarkgewichten wordt het aandelenrisico gemonitord. Deze bandbreedtes worden tevens vastgelegd in de beleggingsrichtlijnen. Het actieve risico wordt beheerst door middel van limieten op de tracking error (TE) bij actieve mandaten. Hiermee wordt de afwijking ten opzichte van de benchmark van de betreffende manager gelimiteerd. Monitoring van de beleggingsrisico's vindt plaats middels de maandelijkse risicorapportage, die wordt besproken in de beleggingsadviescommissie en in het bestuur. De maandelijkse risicorapportage bevat een risicodashboard. Het risicodashboard laat zien of de risico's binnen de vastgestelde grenzen bevinden. Middels een verkeerslicht (rood, oranje, groen) wordt dit per risicocategorie inzichtelijk gemaakt en beheerst. Diepgaande performanceanalyses zijn onderdeel van de kwartaalrapportage beleggingen. De kwartaalrapportage wordt besproken in de beleggingsadviescommissie en in het bestuur. Nieuwe beleggingsinitiatieven, complexe beleggingsproducten, nieuwe asset classes of investeringsprojecten worden afgewogen tegen de investment beliefs en worden voorafgegaan door een gedegen analyse van gerelateerde marktrisico's aan de hand van fonseigen keuzecriteria. In het kader van het prudent person beginsel zorgt het bestuur op advies van de beleggingsadviescommissie voor een beheerste blootstelling aan minder liquide producten. In de jaarlijkse toetsing wordt hieraan door de certificerende actuaire aandacht besteed.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Kredietrisico

Het risico dat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen (waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen, ontvangen garanties) niet nakomt al dan niet als gevolg van het aan beperkingen onderhevig zijn van buitenlandse betalingen. Dit risico is met name extern gedreven.

Het fonds hanteert voor wanbetalers het "geen premie, geen recht"-principe.

Binnen de beleggingsportefeuilles zijn limieten opgenomen op kredietwaardigheidsratings van beleggingen in instrumenten, landen en/of sectoren. Kredietrisico wordt in de risicorapportage inzichtelijk gemaakt aan de hand van de ontwikkeling van de creditspread. Voor een tegenpartij geldt een minimale kredietwaardigheid. Het fonds maakt gebruik van central clearing in geval tegenpartijen van central clearing gebruik maken. In de maandelijkse risicorapportage wordt aandacht geschonken aan de waarde van het onderpand en de kredietwaardigheid. De maandelijkse risicorapportage wordt besproken in de beleggingsadviescommissie en in het bestuur. Binnen de beleggingsfondsen is (in beperkte mate) securities lending mogelijk; dit is onderdeel van de beoordeling van de kwaliteit van de managers. Het pensioenfonds evalueert jaarlijks of securities lending nog voldoet aan de voorwaarden die het pensioenfonds daaraan stelt.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Verzekeringstechnisch risico

Het risico dat uitkeringen (nu dan wel in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product. Dit risico is met name extern gedreven.

De belangrijkste risico's voor SPV zijn de levensverwachting en arbeidsongeschiktheid. Jaarlijks worden de grondslagen gecontroleerd door de certificerende actuaire. Wanneer er op grond van de actuariële analyse aanleiding is actuariële grondslagen te herzien, zal aanpassing hiervan door het bestuur plaatsvinden teneinde al te grote uitschieters in de actuariële resultaten ten aanzien van kort- en langlevens en arbeidsongeschiktheid naar boven of beneden te voorkomen. De factorentabellen voor de afkoopfactoren en de flexibele elementen van de pensioenregeling worden jaarlijks vastgesteld. De premie voor de vrijwillige dekking voor premievrijstelling bij invaliditeit wordt jaarlijks gemonitord en iedere vijf jaar geëvalueerd.

Een manier om het verzekeringstechnisch risico te beheersen is om de risico's in verband met overlijden en arbeidsongeschiktheid her te verzekeren. SPV heeft in 2019 opnieuw haar herverzekeringsbeleid tegen het licht gehouden. Het betreft hier meer specifiek het al dan niet continueren van het in eigen beheer houden van het kortlevens overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico. Op basis van een nadere analyse heeft het bestuur geconcludeerd dat er geen aanleiding is voor een herverzekering van deze risico's. Het bestuur heeft vastgesteld dat zelfs in geval van een calamiteit waar meerdere verloskundigen bij betrokken zijn het risico voor SPV in verlies aan dekkingsgraad beperkt is en daarmee acceptabel.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Omgevingsrisico

Het omgevingsrisico is het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. Dit risico is met name extern gedreven.

Het fonds volgt ontwikkelingen in de nabije omgeving van het fonds op de voet. Dit betreft met name ontwikkelingen bij deelnemers en bij andere pensioenfondsen en media-aandacht voor pensioen in algemene zin en voor het fonds in het bijzonder teneinde zo goed mogelijk voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen, die het pensioenfonds raken. Het fonds bewaakt in hoeverre wordt voldaan aan het representativiteitscriterium. Het fonds bewaakt haar onafhankelijkheid bij beleidsbeslissingen en ziet erop toe dat deze beleidsbeslissingen vrij van belangenverstremming worden genomen. Periodiek vindt afstemming plaats met het bestuur van DPV en met het verantwoordingsorgaan. Waar nodig vindt afstemming plaats met KNOV. Vanuit de samenwerking tussen bestuur SPV en DPV wordt een ruime inzet van communicatiemiddelen nagestreefd, waarbij de communicatierichtlijnen van de AFM worden nageleefd. Het communicatieplan wordt jaarlijks geactualiseerd. Daarnaast beschikt SPV over een persbeleid vanuit het crisisplan communicatie.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Operationeel risico

Een operationeel risico is een risico dat samenhangt met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting of procesuitvoering. Dit risico is met name intern gedreven.

Het fonds kent een verdeling van taken binnen het bestuur onder gebruikmaking van bestuurscommissies. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de commissies liggen vast in een reglement. Het bestuur beschikt over een geschiktheidsplan inclusief scholingsplan. Het fonds hanteert een profielschets voor bestuursleden waarin rekening wordt gehouden met de specifieke deskundigheid van het bestuur. Jaarlijks vindt er een bestuursevaluatie plaats. Het bestuur bewaakt/bevordert de continuïteit van het bestuur en het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur beoordeelt elk kwartaal de ontvangen informatie over het incassoproces, het klachtenproces en het proces omtrent arbeidsongeschikten. Het bestuur beoordeelt jaarlijks bij de vaststelling van het jaarrapport het resultaat op kosten. Jaarlijks wordt de kostenopslag op de premie beoordeeld. Het fonds legt jaarlijks verantwoording af in het jaarverslag over de kosten van pensioen- en vermogensbeheer.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Uitbestedingsrisico

Het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden (al dan niet binnen een groep, al dan niet aan de sponsor) uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel worden geschaad. Dit risico is met name extern gedreven.

Het uitbestedingsrisico vormt een zeer belangrijk aandachtsgebied voor SPV. Zowel het pensioenbeheer (aan Achmea Pensioenservices) als het vermogensbeheer (aan Achmea IM) zijn uitbesteed. Dit risico vormt als het ware de keerzijde van met name het operationeel risico, het IT-risico en het integriteitrisico van SPV zelf; SPV laat zich regelmatig informeren over de wijze waarop de externe uitvoerders deze risico's beheersen.

Het fonds beschikt over een uitbestedingsbeleid, waarin het proces rondom een nieuwe uitbesteding is vastgelegd alsmede de eisen die daarbij aan een uitvoerder worden gesteld. Het fonds beoordeelt ieder kwartaal de SLA-rapportage en rapportage niet-financiële risico's van Achmea Pensioenservices en Achmea IM. Van Achmea IM wordt iedere maand een risicorapportage vermogensbeheer ontvangen. De ISAE 3402 (en andere soortgelijke) rapportages van Achmea Pensioenservices en Achmea IM worden jaarlijks beoordeeld door het bestuur. De dienstverlening wordt jaarlijks door SPV met de uitvoeringsorganisaties en adviseurs geëvalueerd. Onderdeel van de evaluatie van de adviseurs is het beloningsbeleid. Bij Achmea Pensioenservices en Achmea IM wordt jaarlijks het beloningsbeleid uitgevraagd. De gedragscodes van Achmea Pensioenservices en Achmea IM zijn uitgevraagd en beoordeeld. Het fonds voert incidenteel aanbestedingstrajecten uit met als doel inzicht in kwaliteit en prijs van de dienstverlening in vergelijking met andere uitvoeringsorganisaties. Achmea Pensioenservices en Achmea IM melden ontwikkelingen en de eventuele effecten daarvan op het team dat het fonds ondersteunt aan het bestuur van het fonds. Achmea Pensioenservices en Achmea IM hebben de beschikking over geldmiddelen van het fonds. Bevoegdheden zijn vastgelegd in autorisatie- en procuratieregelingen. Met uitbestedingspartners is overeengekomen dat zij vertrouwelijk met de gegevens van het fonds omgaan. Gegevens van het fonds worden alleen gebruikt voor de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden van deze uitbestedingspartners. In dit verband zijn nadere afspraken gemaakt over datalekken en sanctiewetgeving. Het fonds heeft verwerkersovereenkomsten gesloten met alle op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming aan te merken verwerkers.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

IT-risico

Het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd en ondersteund worden door IT. Dit risico is met name intern gedreven.

Het pensioenfonds beschikt over een eigen IT-beleid. Door de volledige uitbesteding van het pensioen- en vermogensbeheer beschikt SPV niet over een eigen IT-infrastructuur. De IT-gedragsregels van het pensioenfonds zijn onderdeel van de gedragscode. Jaarlijks zal bij Achmea Pensioenservices en Achmea Investment Management worden uitgevraagd of er wijzigingen in het IT-landschap (inclusief cloudoplossingen) of de gegevenslocatie(s) en of er wijzigingen in de BIVA (beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en aanpasbaarheid) van de voor SPV relevante IT-systemen hebben plaatsgevonden. Zo ja, dan vindt beoordeling plaats van de gevolgen daarvan voor SPV. Het bestuur schenkt bij site-visits aandacht aan IT-risico's.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Integriteitsrisico

Het risico dat de integriteit van de instelling dan wel het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen. Dit risico is met name intern gedreven.

Het fonds kent een integriteitsbeleid, dat jaarlijks wordt geëvalueerd. Het fonds beschikt over een aan de hand van het model van de Pensioenfederatie opgestelde gedragscode (inclusief insidersregeling). Het fonds actualiseert jaarlijks het overzicht nevenfuncties en het overzicht privérelaties en privébelangen aangaande de zakelijke relaties van het fonds. Een externe compliance officer controleert jaarlijks de naleving van de gedragscode en nevenfuncties. Het bestuur beoordeelt de rapportage van de externe compliance officer. Het fonds beschikt over een incidenten- en klokkenluidersregeling. Het bestuur en de uitvoeringsorganisaties hanteren een tenminste 4-ogen principe. Jaarlijks wordt er een incidentenrapportage opgesteld door het dagelijks bestuur. Het fonds beschikt over een klachten- en geschillenprocedure. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan.

Iedere vergadering toetst het bestuur of agendapunten worden besproken waarbij er sprake kan zijn van belangenverstremgeling. Tijdens iedere bestuursvergadering worden als apart agendapunt ontvangen uitnodigingen en relatiegeschenken, belangenverstremgeling en nevenfuncties besproken.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Juridisch risico

Het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van haar rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn. Dit risico is zowel intern als extern gedreven.

Het bestuur bespreekt ieder kwartaal (mogelijke) wijzigingen in wet- en regelgeving en de implicaties daarvan voor het pensioenfonds. Bestuursleden bezoeken deskundigheidsbevorderende dagen en andere seminars op hun aandachtsgebieden en volgen de media op het gebied van pensioengerelateerde zaken. Bestuursleden ontvangen nieuwsbrieven van de adviseurs en de uitvoeringsorganisaties. Het bestuur wint waar nodig extern juridisch advies in. Het bestuur attendeert de uitvoeringsorganisaties op berichtgeving rondom nieuwe wetgeving en spreekt hen aan op de opvolging daarvan. De contracten met de uitvoeringsorganisaties voldoen aan de eisen van de hedendaagse wet- en regelgeving. Het fonds beschikt over een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. Het fonds beschikt over een geschillencommissie en de mogelijkheid om zich te wenden tot de ombudsman pensioenen.

Besluiten worden voorafgegaan door een gedegen analyse van gerelateerde juridische risico's. Voorleggers bij bestuursbesluiten bevatten een paragraaf waarin wordt vastgelegd of het gevraagde besluit in overeenstemming is met het beleid van het pensioenfonds. Juridisch risico wordt, indien aanwezig en onderkend, standaard in de bestuursnotities vermeld en wordt daardoor meegenomen in de afwegingen van het bestuur voorafgaand aan de besluitvorming.

Per 31 december 2019 bevindt het netto risico zich binnen de door het bestuur vastgestelde risicotolerantie.

Concentratierisico

Door gebrekkige spreiding kan concentratierisico ontstaan waarbij verliezen optreden doordat een te grote gevoeligheid bestaat naar één regio, sector of marktpartij.

Beheersmaatregelen

- Het concentratierisico wordt beheerst in de ALM en portefeuilleconstructie studie door de portefeuille naar voldoende beleggingscategorieën, risicocategorieën en stijlen te spreiden.
- Concentraties worden weergegeven in de risicorapportage. Ter beheersing van het concentratierisico worden concentratielimieten voor landen en sectoren gehanteerd, wat als waarschuwingssignaal dient.
- In de risicorapportage wordt ook op basis van een doorkijk gekeken naar het concentratierisico op titelniveau. Zie tabellen hieronder uit de risicorapportage van december 2019.

Top 5 Financiële ondernemingen	(% balans-totaal)	Top 5 Overige ondernemingen	(% balans-totaal)	Top 5 landen	(% balans-totaal)
Societe Generale	0,1%	Alibaba Group Holding Limited	0,4%	USA	14,8%
ABN Amro Bank N.V.	0,1%	Appel Inc.	0,3%	Nederland	10,4%
KfW	0,1%	Tencent Holdings	0,3%	Duitsland	8,2%
BNP Paribas S.A.	0,1%	Taiwan Semiconductor	0,3%	Frankrijk	8,0%
Citigroup Inc.	0,1%	Samsung	0,3%	Italië	2,4%

NB De doorkijk hierbij wijkt af van de tabel onder S8 Concentratierisico in de jaarrekening, waar gekeken wordt naar concentratierisico op beleggingsinstellingen.

TOEKOMSTPARAGRAAF

Het bestuur heeft de strategie van SPV vertaald in een jaarplan voor 2020. In dat jaarplan zijn de volgende doelstellingen opgenomen om de strategie te realiseren.

- Het nemen van een besluit over toekomstbestendige alternatieven voor SPV naar aanleiding van het gedane onderzoek;
- Het uitvoeren van de haalbaarheidstoets ter beoordeling van de haalbaarheid van het toeslagbeleid (tweede kwartaal van 2020);
- Het opstellen en bespreken van een integrale risicokwartaalrapportage in 2020;
- Het verrichten van de Eigen risicobeoordeling (derde kwartaal van 2020);
- Het verrichten van de SIRA (eerste kwartaal van 2020);
- Het formeel in functie stellen van de sleutelfunctiehouders internal audit-functie en risicobeheerfunctie (voor 1 september 2020);
- Het voorbereiden van de MVEV-korting.

In het navolgende wordt stil gestaan bij enige ontwikkelingen na balansdatum, de toekomstvisie van het bestuur en andere ontwikkelingen die de aandacht van het bestuur zullen vragen in 2020. Eerst wordt echter ingegaan op de Corona pandemie zoals deze begin 2020 werkelijkheid is geworden.

Covid19

2020 zal in het licht blijven staan van de ontwikkelingen van de coronapandemie. Zodra bleek dat ook de Nederlandse samenleving getroffen zou worden door het virus, en de overheid met de benodigde maatregelen kwam om de ernst van de uitbraak te kunnen beperken, heeft het bestuur alle aandacht hierop gericht.

Met de uitvoerders, betrokken bij SPV, is dadelijk contact opgenomen om te zien of alle essentiële werkprocessen normaal voortgang zouden kunnen vinden. Al snel werd duidelijk dat ondanks de ingrijpende maatregelen en de onwerkelijke werkomstandigheden de dienstverlening naar de deelnemers niet in gevaar zou komen.

De ontwikkeling van de beurzen en de bijbehorende invloed op de beleggingsportefeuille was heftig en onvoorspelbaar. SPV heeft diverse scenario's in kaart gebracht en mogelijke maatregelen hierop besproken. Gelukkig bracht het krachtige optreden van de overheid nationaal en internationaal weer (wat) stabiliteit in het systeem.

Voor het uitkeren van pensioen was het, wegens aanwezigheid van voldoende liquiditeit, niet nodig om beleggingen te verkopen.

Het is nog niet mogelijk om de financiële impact in 2020 op het pensioenfonds betrouwbaar vast te stellen. Ultimo april 2020 bedroeg de actuele dekkingsgraad 74,9% en de beleidsdekkingsgraad 80,0%. Hoewel de daling van de dekkingsgraad ten opzichte van jaareinde 2019 een samenstel is van meerdere factoren en de impact van de Coronacrisis niet valt te isoleren, is het wel duidelijk dat de crisis een belangrijke verklaring is geweest voor deze daling.

SPV ondervindt ten gevolge van Covid19 niet of nauwelijks additionele premiebetalingsproblemen van haar aangesloten beroepsgenoten.

Het fonds is een lange termijn belegger en volgt de beleggingscyclus uit het beleggingsplan 2020, tenzij er een onvoorziene impact is door deze coronacrisis. Dat is op dit moment niet het geval.

De continuïteit van het pensioenfonds wordt hier vooralsnog dan ook niet door geraakt.

Herstelplan

SPV heeft op 26 maart 2020 het geactualiseerde herstelplan verstuurd naar DNB. Hiermee vervalt het reeds bestaande herstelplan. In het nieuwe herstelplan heeft SPV aangegeven welke maatregelen worden ingezet om binnen 10 jaar het vereist eigen vermogen te behalen. SPV heeft zich ten doel gesteld om in 2029 een beleidsdekkingsgraad van minimaal 118,0% te hebben. Bij het opstellen van het herstelplan heeft het bestuur zich laten ondersteunen door externe adviseurs en is het voorgenomen beleggingsbeleid afgestemd met de beleggingsadviescommissie. De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn:

- 1 Een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 2,2%, door te voeren per 31 december 2020 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2020);
- 2 Geen voorwaardelijke toeslagverlening per 31 december 2020 op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten.

Het Verantwoordingsorgaan is betrokken bij het opstellen van het herstelplan. De besluiten van het bestuur zijn op 18 maart 2020 in een overleg toegelicht aan het Verantwoordingsorgaan. Voordat het herstelplan is ingediend bij DNB heeft het Verantwoordingsorgaan aangegeven zich te kunnen vinden in het voorgenomen besluit van het bestuur om de pensioenen te verlagen conform bovenstaande herstelmaatregelen.

Het herstelplan met bovenstaande herstelmaatregelen is op 11 juni 2020 in een brief door DNB goedgekeurd. Wanneer de beleidsdekkingsgraad einde 2020 nog steeds lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad op dat moment ook lager is, is een aanvullende korting onvermijdelijk. SPV bestudeert welke termijn van spreiden van de korting zij wenst te verkiezen bij een in werking treden van dit scenario. Ook volgt SPV de politieke ontwikkelingen op de voet. Zo maakte minister Koolmees van zijn ministeriële bevoegdheid gebruik door voor pensioenfondsen die op het einde van 2019 een MVEV korting zouden moeten doorvoeren een verzachting van de maatregelen door te voeren.

Naar het zich laat aanzien zal de minister per einde 2020 dezelfde of soortgelijke tegemoetkomingen doen. Als dat het geval is zal SPV bezien of ook SPV dan van die eventuele maatregel gebruik zal kunnen maken als en voor zover het daarvoor in aanmerking komt.

Toekomstvisie

Het bestuur van SPV staat regelmatig stil bij de toekomst van SPV. Hierbij worden onder meer de kostenstructuur, de financiële situatie, de omvang en aard en ontwikkeling van het deelnemersbestand betrokken.

In 2019 heeft SPV een nieuw initiatief ontplooid om onderzoek te doen of de huidige wijze van pensioenuitvoering van de beroepspensioenregeling binnen SPV nog steeds de meest gewenste vorm van pensioenuitvoering is. Dit onderzoek gebeurt via de in 2019 opgerichte Werkgroep Toekomst SPV. Het onderzoek is onderverdeeld in een viertal fasen. In 2019 was sprake van de oriëntatiefase, later volgen de ontwerp/analyse-fase, selectiefase en implementatiefase.

Er geldt een aantal belangrijke uitgangspunten waaraan in de toekomst zoveel mogelijk voldaan zal moeten worden:

- Behouden van invloed op de regeling (waaronder de premie) via DPV;
- Het houden van een robuust bestuur op de lange termijn;
- Het nastreven van lagere uitvoeringskosten;
- Het nastreven van robuuste uitvoering en goede service;
- Het streven om de opgebouwde aanspraken en de toekomstige pensioenopbouw bij elkaar te houden;
- Het nastreven van een maximaal pensioenresultaat; en
- Een pensioen dat passend is bij de financiering van de verloskundige zorg.

In de oriëntatiefase is een aantal opties voor toekomstige pensioenuitvoering de revue gepasseerd (naast de optie van voortzetting van de uitvoering van de pensioenregeling via SPV):

- Het onderbrengen van de pensioenregeling van SPV bij PFZW. PFZW heeft aangegeven dat SPV in beginsel welkom is maar dat de pensioenregeling van SPV dan wel gewijzigd dient te worden naar die van PFZW. Deze optie lijkt niet direct voor de hand te liggen, onder andere omdat de premie voor de regeling van PFZW aanzienlijk hoger is. SPV heeft evenwel besloten onderzoek te doen onder haar deelnemers in hoeverre een premieverhoging (en ruimere pensioenregeling) voor hen bespreekbaar is;
- Het onderbrengen van de pensioenregeling van SPV bij een Algemeen Pensioenfonds (APF). Deze optie is onderzocht door een indicatie van kosten bij een APF uit te vragen. Conclusie hiervan was dat de uitvoeringskosten van de huidige pensioenregeling dan nog steeds substantieel blijven;
- Het zoeken naar schaalvergroting door samenwerking te zoeken met (een) ander(e) beroepspensioenfonds(en). Resultaat hiervan is dat dit voor de korte termijn geen begaanbare weg is. Wellicht zijn er op termijn wel mogelijkheden;
- Het wijzigen van de pensioenregeling van SPV naar een iDC-regeling binnen SPV. Deze optie is onderzocht door een indicatie te vragen van de uitvoeringskosten. Ook hier blijven de uitvoeringskosten aanzienlijk. Bepalend is verder of de bestaande pensioenaanspraken in de iDC-regeling kunnen worden 'ingevoerd'. Is dat niet het geval dan zal er naar verwachting in ieder geval geen sprake zijn van een verlaging van de uitvoeringskosten;
- Onderbrengen van de pensioenregeling bij een verzekeraar. Deze optie is niet nader onderzocht omdat deze optie als zeer kostbaar wordt ingeschat wegens onder andere de lage renteniveaus.

In 2020 zijn de werkzaamheden van de Werkgroep Toekomst SPV voortgezet, waarbij voortgeborduurd is op de uitkomsten van de oriëntatiefase. Uiteraard is er hierbij oog voor (de uitwerking van) het Pensioenakkoord en welke mogelijkheden dat biedt voor de pensioenregeling en de pensioenuitvoering van SPV.

In het voorjaar van 2020 is aan een aantal partijen offerte gevraagd voor het aldaar onderbrengen van de pensioenregeling van de beroepsgroep wanneer die volgens iDC zou worden vorm gegeven. Ook wordt onder de deelnemers van SPV onderzoek gedaan naar de aspecten die zij belangrijk vinden aangaande hun pensioen. Of het vormgeven van een iDC regeling de meest gewenste optie zal blijken en of het onderbrengen van een dergelijke regeling bij een andere uitvoerder realistisch is zal in de loop van 2020 duidelijk worden. Daarmee zal tevens duidelijk worden of SPV nog langer de pensioenuitvoerder van de pensioenregeling voor verloskundigen zal blijven of niet.

Pensioenakkoord

In juni 2019 sloten sociale partners en het kabinet een akkoord op hoofdlijnen over een nieuw pensioenstelsel. Vervolgens werd een planning van uitwerking opgesteld:

- Uitwerking van dit hoofdlijnenakkoord door een stuurgroep van kabinet en sociale partners;
- Beoordeling door kabinet en sociale partners of de afgesproken doelen haalbaar zijn;
- een wettelijk kader voor het nieuwe stelsel maken.
- Beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2022. Vanaf dan zou de beroepspensioenvereniging de pensioenregeling kunnen aanpassen.

Het akkoord is breder dan pensioen

Eén van de maatregelen uit het in 2019 gesloten Pensioenakkoord is dat de AOW-leeftijd minder snel stijgt. Ook zijn er maatregelen in opgenomen om eerder te stoppen met werken makkelijker te maken. Verder zijn er maatregelen terzake een andere koppeling tussen de AOW-leeftijd en stijging van de levensverwachting en komen er maatregelen om langer doorwerken mogelijk te maken. Het kabinet wil dat zelfstandigen en werknemers zonder pensioen wel pensioen gaan opbouwen.

Uniforme premie en degressieve opbouw

Er komt een leeftijdsonafhankelijke premie in combinatie met degressieve opbouw. De meeste pensioenregelingen moeten daarop worden aangepast. Deelnemers hebben in meer of mindere mate nadeel van de overstap naar dit systeem. Het kabinet zal een wettelijk kader scheppen voor een evenwichtige overstap.

Er komt één fiscaal kader voor alle pensioencontracten; de focus ligt daarbij op de premie. Dat wordt een uniforme leeftijdsonafhankelijke premiegrens voor iedereen. De risicovrije rente blijft en alle fondsen moeten over naar een kostendekkende premie. Dat betekent in de praktijk voor veel fondsen een hogere premie en of een lagere opbouw. De pensioenregeling van SPV loopt op dit punt in zekere zin in de tijd vooruit: SPV kent al geruime tijd een vaste - leeftijdsonafhankelijke- pensioenpremie met daarbij een leeftijdsafhankelijke inkoop van pensioen: een oudere deelnemer verkrijgt daardoor een lagere inkoop aan pensioen dan een jongere per zelfde euro ingelegde premie.

Volgens het Pensioenakkoord komen er 2 contracten

Het eerste contract is een premiereregeling met directe inkoop van variabele aanspraken. De premie wordt rente- en leeftijdsafhankelijk omgezet in aanspraken. Mee- en tegenvallers als gevolg van beleggingsresultaten en ontwikkeling van de rente en de levensverwachting worden jaarlijks gedeeld tussen deelnemers en pensioengerechtigden. Het kantelpunt ligt bij een dekkingsgraad van 100%. Pensioenen worden daarboven verhoogd en daaronder verlaagd. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze contractsvorm geen onderdeel zal uitmaken van de uitwerking. In plaats daarvan wordt een collectief contract zonder aanspraken, en dus ook zonder rekenrente en dekkingsgraden voorgesteld.

Daarnaast komt er een tweede contract. Dit is een uitbreiding van de Verbeterde premiereregeling met collectieve uitkeringsfase: er wordt extra solidariteit aan toegevoegd tussen pensioengerechtigden en deelnemers. De SER en het kabinet willen bestaande aanspraken en rechten collectief laten invaren in het nieuwe contract. Het kabinet ontwikkelt daarom een waarderingkader voor het omzetten.

Het kabinet wil dat in alle contracten beleggingsrisico's worden genomen op basis van een lifecycle patroon; onderdeel daarvan is het vaststellen van een risicohouding per leeftijdsgroep. Uiteraard zullen deze 2 nieuwe contracten gevolgen hebben voor het communiceren over pensioen: de informatie moet duidelijk blijven en handelingsperspectief blijven bieden. Het kabinet heeft ook het voornemen geuit om de vormgeving van het nabestaandenpensioen te veranderen. Al deze veranderingen worden in de komende periode nader uitgewerkt. SPV volgt de ontwikkelingen nauwgezet en beziet, in samenwerking met DPV, op welke wijze de pensioenregeling van de verloskundigen dient te worden aangepast.

Uitvoering

Automatische waardeoverdracht klein pensioen

Pensioenfondsen konden er vanaf januari 2019 voor kiezen om kleine pensioenen automatisch over te dragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. SPV besloot wegens met name de uitvoeringskosten om niet mee te werken aan de automatische uitgaande waardeoverdrachten van klein pensioen. Wel wordt meegewerkt aan de inkomende waardeoverdrachten van klein pensioen omdat dat verplicht is gesteld.

Voor kleine pensioenen van voor 2018 maakt de pensioensector samen met het pensioenregister in 2020 een plan van aanpak. SPV heeft in beginsel besloten om mee te werken aan de waardeoverdracht van kleine pensioenen die zijn ontstaan voor 2018. De uitvoering van deze waardeoverdracht van kleine pensioenen ontstaan voor 2018 zal vanaf 2021 zijn beslag krijgen.

Slapende pensioenen van € 2 of lager per jaar vervallen sinds 2019 van rechtswege.

Eigen pensioenrecht na scheiding

Mensen die gaan scheiden regelen soms niets over de verdeling van het pensioen. Het kabinet wil bij scheiding een deel van het pensioen standaard omzetten naar een eigen pensioenrecht voor de ex-partner, oftewel conversie toepassen. Conversie komt nu nog beperkt voor. Als mensen nu iets regelen, dan wordt vaak verevening toegepast; daarbij blijft het totale pensioen in tact, maar betaalt het fonds een deel van het pensioen rechtstreeks aan de ex-partner uit. De nieuwe regels betekenen dus veel voor de administratieve uitvoering van pensioenregelingen. In september werd het wetsvoorstel Wet pensioenverdeling bij scheiding 2021 bij de Tweede Kamer ingediend. De bedoeling is dat het vanaf 1 januari 2021 geldt. Er is veel kritiek uit de sector omdat het wetsvoorstel erg complex is. De concept lagere regelgeving is in november openbaar gemaakt voor consultatie.

SPV volgt de ontwikkelingen en zal uiteraard zorgen voor een passende implementatie.

Europa

Veilige grensoverschrijdende elektronische identificatie en authenticatie

De eIDAS-verordening moet zorgen voor veilige elektronische identificatie en authenticatie voor de toegang tot grensoverschrijdende onlinediensten. eIDAS staat voor electronic IDentities And Trust Services. De verordening verplicht tot acceptatie van elektronische identificatiemiddelen (hierna: id-middelen) uit andere lidstaten als een openbare instantie in een lidstaat een onlinedienst aanbiedt waarvoor nationaal recht vereist dat bij toegang tot die dienst elektronische identificatie (in Nederland: DigiD) plaatsvindt. Via de in Nederland van toepassing zijnde Wet digitale overheid (WDO) zijn ook pensioenfondsen verplicht tot acceptatie van id-middelen als bedoeld in de eIDAS-verordening.

De WDO introduceert een acceptatieplicht voor pensioenfondsen van

- 1 door de overheid toegelaten Nederlandse eID-middelen, voor elektronische diensten waarvoor veilige toegang in de rede ligt. Het gaat hier om persoonlijke gegevens op het besloten deel van de website van het pensioenfonds of de mijnomgeving; en
- 2 erkende eID-middelen uit andere lidstaten.

De uitvoering van de WDO geldt niet meteen, maar wanneer het pensioenfonds kan worden aangesloten op de overheidsinfrastructuur en voorzieningen. Daar komt een aansluitschema voor.

Tilburg, 18 juni 2020

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
Het bestuur

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc
(Voorzitter)

De heer J. Toet
(Secretaris)

Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings
(Penningmeester)

Mevrouw C.M. van der Haar MSc

Mevrouw drs. M. M. van der Berg

Mevrouw A.M. Kaan

C VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

OORDEEL VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN VAN STICHTING PENSIOENFONDS VOOR VERLOSKUNDIGEN

Elk jaar schrijft het Verantwoordingsorgaan (hierna VO) een verslag van haar bevindingen met daarbij een oordeel over het handelen van het bestuur van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen (hierna SPV) over het afgelopen boekjaar. Dit verslag en oordeel wordt gepubliceerd in het jaarverslag.

Het VO bestond in 2019 uit de volgende leden: Saskia de Korte, Truke Haanraads, Joost de Jong, Susan van Bussel en Esther van Weerdenburg.

Het VO vergaderde in 2019 verscheidene malen en had een drietal overleggen met het dagelijks bestuur (hierna DB) van SPV. Ter scholing heeft het VO in 2019 diverse themadagen van de Pensioenfederatie bezocht. De 2 nieuwe leden van het VO, Joost de Jong en Susan van Bussel, hebben de 2-daagse basis cursus over pensioenen van SPO gevolgd. De VO-leden zijn tevens lid van de Verenigingsraad van de Deelnemersvereniging Pensioenfonds voor Verloskundigen (hierna VR van DPV). SPV organiseert jaarlijks 2 themadagdelen voor de VR van DPV. Hierbij zijn ook VO-leden aanwezig geweest. Thema's waren ambassadeurschap voor DPV en toekomst van SPV.

Het VO heeft gedurende 2019 en in de 1e helft van 2020 kennisgenomen van de diverse documenten van SPV om tot haar oordeel te komen, zoals het reglement, de ABTN, de ALM-studie, het herstelpun, de notulen van de bestuursvergaderingen, etc. Tevens heeft het VO het concept-jaarverslag en concept-jaarrapport van 2019 bestudeerd. Tijdens het overleg van het VO met SPV-DB via Teams in mei heeft het VO het bestuur bevestigd over het boekjaar 2019.

Tenslotte heeft het VO in mei 2020 een gesprek gehad met de Visitatiecommissie (hierna VC). De VC heeft in verband met de Covid-19 pandemie nog geen visitatie kunnen doen. Zij hebben wel via Teams korte gesprekken gevoerd met enkele SPV-bestuursleden en diverse documenten doorgenomen. Op basis daarvan heeft de VC wat voorlopige bevindingen besproken met het VO. In het najaar van 2020 zal er een uitgebreide visitatie plaatsvinden waarna er ook een verslag van de VC zal volgen.

Het VO waardeert de goede relatie die zij heeft met het SPV-bestuur. Er is ruimte voor het stellen van vragen en het DB van SPV bereidt zich goed voor op de overleggen met het VO zodat de vragen naar tevredenheid beantwoord kunnen worden. Het VO wordt ook steeds beter betrokken bij lopende zaken, er wordt tijdig advies gevraagd wanneer het VO een adviserende rol heeft zodat het advies van het VO ook daadwerkelijk een rol kan spelen bij de te nemen beslissing. Een voorbeeld hiervan is dat op advies van het VO in het reglement is toegevoegd dat het VO ook een adviserende rol heeft bij het aannemen van nieuwe VO-leden. Tevens zijn er op advies van het VO enkele wijzigingen doorgevoerd in het Communicatiejaarplan.

In mei 2019 gaf het VO, in haar oordeel, SPV de volgende steekwoorden mee voor het jaar 2020: structuur en reputatie.

Wat betreft "structuur" heeft het VO gezien dat SPV hier concreet mee aan de slag is gegaan, met name voor het boekjaar 2020. Er is een document beleids- en verantwoordingscyclus gekomen, er zijn duidelijke doelstellingen voor 2020 geformuleerd en er is een duidelijk overzicht gemaakt voor het VO met alle documenten waarover het advies van het VO gevraagd wordt met daarbij een globale datum van oplevering van dit document. Het VO adviseert de ingeslagen weg te blijven volgen. Het VO adviseert tevens om aan de doelstellingen voor het komende boekjaar ook de bestuurlijke voornemens toe te voegen, en hier dus een document "Doelstellingen en bestuurlijke voornemens" van te maken. Op die manier kan aan het einde van het boekjaar ook goed geëvalueerd worden wat er bereikt is met de doelstellingen en voornemens. Mogelijk zal hier enige overlap zijn met de Beleids- en Verantwoordingscyclus, maar in dit document wordt bijvoorbeeld niets gezegd over de communicatie. "Doelstellingen en bestuurlijke voornemens" kan een wat algemener document zijn waarin voornemens van SPV-bestuur op alle gebieden aan de orde komt.

Wat betreft het steekwoord "reputatie" heeft het VO geen concrete verandering van koers gezien. De nieuwsbrieven worden met regelmaat uitgebracht en zijn over het algemeen goed leesbaar. Het VO adviseert hier wel blijvend goed te letten op het gebruik van Engelse termen en ingewikkelde terminologie. Het VO blijft van mening dat de reputatie van SPV wel verbetering behoeft en adviseert het SPV-bestuur hier stappen in te ondernemen. Hiermee samen hangt ook de aanbeveling van het verbeteren van de website. Hier is geen gehoor aan gegeven. SPV-bestuur heeft aangegeven hierover wel gesprekken te hebben gevoerd met de beheerder van de website maar voortdurend tegen onmogelijkheden aan te lopen. Aan de aanbeveling om foto's van de VO-leden op de website te plaatsen is wel gehoor gegeven. De positieve punten van een eigen pensioenfonds (unique selling points) hebben helaas nog altijd geen prominente plaats op de website. De aanmelding voor DPV op het aanmeldformulier van SPV is ook nog steeds niet verbeterd. Het VO betreurt dit zeer en adviseert SPV om de uitbesteding van het beheer van de website te heroverwegen. Het huidige beheer lijkt SPV eerder in de weg te zitten dan dat het helpend en ondersteunend is. De voorzitter van het fonds is met een kort item op de televisie geweest over de problemen die veel pensioenfonds in Nederland hebben als gevolg van de lage rente. In dit item kwam duidelijk naar voren dat SPV geen slecht pensioenfonds is. Het was heel mooi geweest als dit stukje op de website gepubliceerd had kunnen worden, met bijvoorbeeld een link naar het filmpje in de nieuwsbrief. Op die manier had SPV veel meer gebruik kunnen maken van deze positieve media-aandacht. Het VO oordeelt dit als een gemiste kans.

Het blijft heel moeilijk uitlegbaar aan de deelnemers dat SPV ondanks de zeer lage dekkingsgraad geen slecht pensioenfonds is. SPV is een bijzonder fonds, met een onvoorwaardelijke indexatie. Dit is natuurlijk een prachtig gegeven want hierdoor is er in tegenstelling tot vele andere fondsen jarenlang wél geïndexeerd, echter deze boodschap lijkt de deelnemers maar niet te bereiken. Er blijft onvrede en onbegrip heersen onder (een gedeelte van) de deelnemers. Wellicht is het mogelijk om ook de dekkingsgraad te publiceren zoals die zou zijn als er geen onvoorwaardelijke indexatie zou zijn. Misschien kan AFM hier ook in adviseren, hoe dit goed te communiceren naar de deelnemers toe? Het VO adviseert SPV om hierin de mogelijkheden te verkennen.

In mei 2019 heeft het VO het SPV aanbevolen streng te zijn op de dienstverleners. Begin 2020 was er een incident; aan het innen van de nieuwe premiegelden was geen aankondiging voorafgegaan door APS. APS heeft dit zeer snel gecorrigeerd. Fouten maken is menselijk maar dit soort incidenten schaadt dan toch ook weer in enige mate de reputatie van het fonds. Het blijft zaak hier heel kort bovenop te blijven zitten.

De laatste aanbeveling in 2019 betrof de verslaglegging van de discussies binnen het bestuur, zodat de lezer genomen beslissingen beter zou kunnen volgen. Aan deze aanbeveling is goed gehoor gegeven, de verslagen van de bestuursvergaderingen zijn inzichtelijker geworden.

Het VO ziet dat er in 2019 een aantal belangrijke zaken de revue gepasseerd zijn binnen SPV, zoals het beleggingsbeleid, nieuwe wet- en regelgeving en de toekomstvisie voor SPV.

Het beleggingsbeleid is voor een aantal beleggingscategorieën aangepast van actief naar passief. Hiermee wordt beoogd dat de kosten voor de beleggingen af zullen nemen. Het VO heeft van de overwegingen die tot deze keuze hebben geleid kennisgenomen en kan de genomen beslissing volgen. Het SPV-bestuur heeft het VO in het overleg van mei 2020 ervan overtuigd een weloverwogen beleggingsbeleid te voeren. Beslissingen worden van diverse kanten belicht en overwogen. In de ALM worden de grote lijnen vastgesteld.

In de 2e helft van 2019 is de werkgroep Toekomstverkenning opgericht. Het VO is niet om advies gevraagd bij de oprichting van deze werkgroep, hetgeen formeel ook niet noodzakelijk is. Het VO is op de hoogte gehouden van de bevindingen van de werkgroep tot nu toe. Ook hierin zijn tot nu toe geen adviezen gevraagd van het VO. Het VO adviseert SPV-bestuur om het VO goed te blijven meenemen in de bevindingen van de werkgroep en het VO gericht om advies te vragen over mogelijke vervolgstappen.

SPV heeft een nieuwe commissie ingericht te weten de Integraal risico management commissie. Op dit moment functioneert deze commissie nog te kort om te beoordelen of deze commissie daadwerkelijk toegevoegde waarde heeft. Het VO adviseert SPV om deze evaluatie per ultimo 2020 te agenderen.

Op basis van bovenstaande bevindingen oordeelt het VO het handelen van het SPV-bestuur als ruim voldoende.

Het VO geeft het SPV-bestuur graag de volgende aanbevelingen mee:

- Blijf werken aan de reputatie van SPV
- o Heroverweeg de uitbesteding van het beheer van de website
- o Maak gebruik van positieve media-aandacht
- o Maak de aanmelding voor DPV aantrekkelijk op het aanmeldformulier
- o Blijf in gesprek met DPV over de reputatie van SPV en DPV
- o Exploreer de mogelijkheid van hulp van AFM bij o.a. de communicatie van de dekkingsgraad zonder onvoorwaardelijke indexatie
- Stel een document 'Doelstellingen en bestuurlijke voornemens' op
- Blijf de vermogensbeheerders kort aansturen op het proces van beleggen, de gemaakte performance-afspraken en benchmarks
- Blijf het VO op de hoogte houden van de bevindingen van de werkgroep Toekomstverkenning en vraag daarbij advies aan het VO gedurende het proces.

Hierbij heeft het VO haar oordeel gegeven, dit wordt gepubliceerd in het jaarverslag 2019.

Aalsmeer, 27 mei 2020

Saskia de Korte

Truke Haanraads

Susan van Bussel

Joost de Jong

Esther van Weerdenburg

Reactie van het bestuur op het oordeel van het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur heeft kennis genomen van de bevindingen van het verantwoordingsorgaan (VO) over het gevoerde beleid en hun oordeel hierover. Het bestuur waardeert de prettige relatie met het verantwoordingsorgaan, haar betrokkenheid, inzet en het kritisch volgen van het bestuur bij het uitvoeren van het beleid. Het bestuur is blij dat zij twee nieuwe VO-leden heeft kunnen benoemen. Ook heeft het bestuur de gezamenlijke themabijeenkomsten, waarbij o.a. het VO, de DPV en de Verenigingsraadleden aanwezig waren, als positief ervaren.

Wat betreft de aanbevelingen:

Structuur

Het bestuur is blij te lezen dat het VO ziet dat het bestuur het advies t.a.v. structuur en reputatie ter harte heeft genomen. Het bestuur zal kijken of het haalbaar en zinvol is aan de doelstellingen ook bestuurlijke voornemens toe te voegen.

Reputatie

Het verbeteren van de reputatie heeft continue de aandacht van het bestuur. Het bestuur is van mening dat er wat betreft het verbeteren van de reputatie een grote rol is weggelegd voor de Deelnemersvereniging (DPV). Het is met name aan hen deelnemers te enthousiasmeren voor ons pensioenfonds en nieuwe deelnemers te werven voor de DPV. Niettemin zal het bestuur alles wat mogelijk is doen om DPV hierin te ondersteunen.

Website

De website is, ook in de ogen van het bestuur, verre van optimaal. Het bestuur betreurt het, telkens aan te lopen tegen de onmogelijkheden die het content, waarop de website is gebaseerd, met zich meebrengt. Gezien de kosten en de toekomst verkennende fase waarin SPV momenteel verkeert, vindt het bestuur het niet opportuun, kosten te maken voor uitbesteding van de website aan derden.

Wel zal het bestuur waar mogelijk de website optimaliseren binnen het huidige content.

Uitleg aan deelnemers

Het bestuur herkent onvrede en onbegrip bij deelnemers. Het blijft moeilijk aan de deelnemers uit te leggen hoe het komt dat we een lage dekkingsgraad hebben, maar desalniettemin een goede pensioenregeling hebben. Ondanks de vele communicatie over de oorzaken komt deze boodschap bij veel deelnemers niet aan. Het bestuur acht het advies van het VO, een dekkingsgraad te publiceren alsof we niet indexeren, niet de juiste oplossing. De lage dekkingsgraad wordt namelijk door meerdere fondsspecifieke kenmerken veroorzaakt en niet alleen door de onvoorwaardelijke indexatie.

Verslaglegging

Het bestuur is blij te vernemen dat het VO een duidelijke verbetering ziet in het vastleggen van het tot stand komen van de besluiten in de verslagen.

Beleggingsbeleid

De beleggingsadviescommissie van het bestuur volgt nauwlettend de beleggingsprocessen, de gemaakte performanceafspraken en benchmarks. In 2019 heeft SPV meer assetcategorieën in een passief mandaat ondergebracht dan het jaar daarvoor maar belegt nog grotendeels actief.

Werkgroep Toekomstverkenning

Het VO kan aan het bestuur gevraagd en ongevraagd advies geven en aan het bestuur vragen zich te verantwoorden over het gevoerde beleid. Het VO kan dat niet aan de DPV. DPV gaat formeel over de pensioenregeling en dus ook over de toekomst daarvan. De werkgroep 'Toekomstverkenning' is in samenspraak met DPV opgericht. Het is dus juist dat er geen advies van het VO nodig was om de werkgroep op te richten. Gezien de noodzaak van een gestage voortgang die nodig is om tot een spoedig besluit te komen m.b.t. de toekomst van SPV, werkt het onnodig vertragend als tussentijds telkens advies gevraagd zou worden aan het VO. Uiteraard zullen wij het VO zo veel mogelijk informeren over de voortgang.

Het bestuur spreekt de hoop uit dat de constructieve samenwerking met het verantwoordingsorgaan ook in de toekomst voortgezet zal worden.

Tilburg, 4 juni 2020

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Het bestuur:

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc, voorzitter

De heer. J. Toet, secretaris

Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings, penningmeester

Mevrouw C.M. van der Haar MSc

Mevrouw drs. M.M. van der Berg

Mevrouw A.M. Kaan-van Arendonk

D VERSLAG VISITATIECOMMISSIE

VERSLAG VISITATIECOMMISSIE

Verantwoording

De Wet verplichte beroepspensioenregeling geeft aan dat de visitatiecommissie toezicht houdt op het beleid en de algemene gang van zaken, adequate risicobeheersing en op evenwichtige belangenafweging.

De Code Pensioenfondsen voegt daaraan toe: de visitatiecommissie draagt bij aan het effectief en slagvaardig functioneren van het pensioenfonds en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering.

In oktober 2019 heeft het bestuur van de stichting pensioenfonds voor verloskundigen (hierna: SPV) de visitatiecommissie (hierna: VC) de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een visitatie over het jaar 2019. De VC heeft dezelfde samenstelling als in 2018.

Na overleg met het bestuur heeft de VC besloten, ingegeven door de drukke periode voor ieder bestuur van een pensioenfonds in het eerste half jaar en de Coronacrisis, de visitatie te splitsen. Er is een contactmoment in het voorjaar en de eigenlijke visitatie vindt plaats in september. Wettelijk gezien is het geen vereiste om per boekjaar te visiteren maar om jaarlijks een visitatie uit te laten voeren.

Dit betekent dat deze visitatie een periode zal beslaan van anderhalf jaar (2019 en eerste helft van 2020) met deze tussentijdse "quick scan" in mei 2020. In de komende jaren zal de visitatie dan een jaarcyclus van juli-juli kennen. Daarbij wordt overwogen om standaard extra contactmomenten in het eerste kwartaal van ieder jaar in te lassen. Gedacht wordt aan contact met de actuaris (certificerend en/of adviserend), de accountant en een gesprek met het dagelijks bestuur. De uitvoering van de volledige visitatie en oplevering van het rapport zal plaatsvinden in september van ieder jaar.

De VC heeft ten behoeve van deze quick scan een aantal fondsdocumenten gelezen, verslagen van bestuursvergaderingen doorgenomen en gesproken met een afvaardiging van het bestuur (de voorzitter, de secretaris en de sleutelfunctiehouder internal audit). Daarnaast is gesproken met een afvaardiging van het verantwoordingsorgaan. In het navolgende hoofdstuk doet de VC verslag van deze gesprekken.

Voor het vervolg van de visitatie heeft de VC aangegeven om te willen spreken met de verschillende commissies, te weten de beleggingsadviescommissie, de communicatiecommissie, de commissie pensionfund governance en de commissie integraal risicomanagement. Tevens wil de VC graag spreken met het verantwoordingsorgaan en de sleutelfunctiehouders (internal audit, risicomanagement en actuariael).

Speciale aandachtspunten zullen zijn (in willekeurige volgorde):

- Risicomanagement
- Toekomst van het fonds; zowel governance als financieel
- Beleggingsbeleid
- Communicatie
- Implementatie en werking van IORP II

In de opdrachtbrief aan de VC zal dit worden bevestigd.

Het rapport zal, net als het vorige rapport, opgesteld worden rond de acht thema's van de Code Pensioenfondsen.

Gebeurtenissen na 31 december 2019

De Coronacrisis heeft zijn weerslag op de werkzaamheden van het pensioenfonds.

De overlegstructuren binnen de bestaande governance zijn geïntensiveerd. Zo heeft de beleggingscommissie haar overleg met en monitoring van Achmea IM geïntensiveerd.

Het bestuur heeft al in een vroeg stadium van de Coronacrisis APS bevestigd naar de te nemen maatregelen met het oog op de continuïteit van de dienstverlening. APS heeft de nodige maatregelen getroffen.

Ten tijde van het schrijven van dit verslag zijn er geen knelpunten geïdentificeerd.

Het bestuur heeft geen crisisteam gevormd, maar de noodprocedure is wel in werking getreden.

Verslag gesprek met afvaardiging van het bestuur

Op 19 mei heeft de VC gesproken met een afvaardiging van het bestuur. Daarbij is gesproken over continuïteit van de dienstverlening (zie opmerkingen hierboven) ten tijde van Corona, de vorming van de werkgroep "Toekomst van het pensioenfonds" en de opvolging van aanbevelingen. Daarnaast is gesproken over het vervolg van deze visitatie. De werkgroep "toekomst van het pensioenfonds" heeft als opdracht meegekregen hoe de opbouw en de bestaande aanspraken van de deelnemers het beste kan worden gecontinueerd. Het bestuur is zich bewust van de kwetsbaarheid van het fonds, zowel qua grootte, waardoor de kosten per deelnemer fors oplopen, als qua governance: de deskundigheidsvereisten voor bestuursleden nemen enorm toe en de maximale zittingstermijn van enkele bestuursleden komt snel in zicht.

Er is inmiddels gekeken naar samenwerking met andere beroepspensioenfondsen en naar vormen van DC-opbouw voor deelnemers. De werkgroep zal in het najaar verslag doen van zijn werkzaamheden.

De aanbevelingen van de VC uit het rapport van 2018 zijn bijna alle opgevolgd of worden binnen afzienbare tijd opgevolgd.

Zo ziet de VC duidelijk een verbetering van de weergave van de gevoerde discussies in de notulen, waarbij ook het onderscheid tussen 1e- en 2e-lijns risicomanagement duidelijk te zien is. Er zijn inmiddels ook afspraken gemaakt over een verdere invulling van het 1e-en 2e-lijns risicomanagement waarbij voorleggers gebruikt worden en het proces verder is aangescherpt. De VC zal hier in het verdere verloop van de visitatie nader op inzoomen.

De SIRA zal in 2020 worden uitgevoerd.

De beleggingscyclus is verder ingevuld en investment cases zijn opgesteld. Over de relatie met AIM zal nog gesproken worden in het vervolg van de visitatie.

De beleids- en verantwoordingscyclus is opgesteld: de VC vraagt nog aandacht voor het opnemen van meetbare doelstellingen (in jaarplannen) met de daarbij behorende resultaten.

Het verantwoordingsorgaan heeft besloten aandachtsgebieden niet te verdelen over zijn leden. Het verkiest een generalistische aanpak, boven een specialistische, waardoor elk lid betrokken blijft bij alle onderwerpen. Dit is mede ingegeven door enkele bezettingswijzigingen in het verantwoordingsorgaan. In een later stadium kan er alsnog gekozen worden voor meer specialisatie.

Evenwichtige belangenafweging wordt goed weergegeven in de notulen. Met name in discussies over korten en inkooptarieven ziet de VC dit nadrukkelijk terugkeren. Het blijft in de praktijk lastig weer te geven hoe besluitvorming in deze plaatsvindt. Het niet altijd kunnen kwantificeren van argumentatie bemoeilijkt dit.

Het bestuur heeft besloten dat de wijze van beleggen niet leidt tot het benoemen van insiders. Hier is een goede discussie (ook met de compliance officer) aan voorafgegaan.

Competenties van bestuursleden zijn besproken en hebben tot meer inzicht geleid. Hiervan zal gebruik worden gemaakt bij het opstellen van profielschetsen voor nieuwe vacatures.

Er is een audit op arbeidsongeschiktheid gepland in het najaar van 2020.

Er is geen nieuwe SLA afgesproken met APS over de uitvoering van de communicatie. Wel is veelvuldig contact met APS en het management. Het up to date houden van de website blijft lastig voor APS. Een nieuwe inrichting van de website is beschikbaar, maar de kosten hiervan zijn fors. Indien het bestuur besluit als fonds verder te gaan, zal dit opnieuw overwogen worden.

De doelstellingen van de communicatie zullen zoveel als mogelijk SMART worden gemaakt.

De voorzitter is lid van de Kring Beroepspensioenfondsen. Daar worden ervaringen uitgewisseld.

Zeist, mei 2020

De visitatiecommissie

Erik Klijn

Floor Briedé

Gerard van de Kuilen

E JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

(x € 1.000)

	2019	2018
ACTIVA		
Beleggingen voor risico pensioenfonds (1)	445.664	360.286
Vorderingen en overlopende activa (2)	263	311
Overige activa (3)	1.324	1.272
	<u>447.251</u>	<u>361.869</u>
PASSIVA		
Stichtingskapitaal en reserves (4)	-88.771	-72.844
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds (5)	535.339	433.453
Overige schulden en overlopende passiva (6)	683	1.260
	<u>447.251</u>	<u>361.869</u>
Dekkingsgraad op basis van FTK (in %)		
Actuele dekkingsgraad op basis van het op dat moment geldend FTK in %	83,4	83,2
Beleidsdekkingsgraad	83,0	87,5

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

		2019	2018
BATEN			
Bijdragen van deelnemers	(7)	13.152	12.796
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen	(8)	79.725	-6.712
		<u>92.877</u>	<u>6.084</u>
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	(9)	5.001	4.787
Pensioenuitvoeringskosten	(10)	1.939	1.738
Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfondsen	(11)		
Pensioenopbouw		15.446	14.093
Korting		-8.025	-3.096
Rentetoevoeging		-1.064	-1.107
Pensioenuitkeringen en afkopen		-5.003	-4.779
Pensioenuitvoeringskosten		299	266
Saldo overdrachten van rechten		24	-
Wijziging marktrente		100.480	28.800
Wijziging actuariële uitgangspunten		-	-8.294
Overige wijzigingen		-271	-711
		<u>101.886</u>	<u>25.172</u>
Saldo overdracht van rechten voor risico pensioenfondsen	(12)	-22	-
(*) De nummering verwijst naar de toelichting			
		<u>108.804</u>	<u>31.697</u>
Saldo van baten en lasten		<u><u>-15.927</u></u>	<u><u>-25.613</u></u>
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Mutatie algemene reserve		<u><u>-15.927</u></u>	<u><u>-25.613</u></u>

3 KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2019	2018
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Bijdragen van deelnemers	13.200	12.699
Saldo overdrachten risico pensioenfonds	65	-
Betaalde pensioenuitkeringen	-5.007	-4.789
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-2.067	-1.497
	<u>6.191</u>	<u>6.413</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen inzake verkopen beleggingen	931.970	770.772
Betaald inzake aankopen beleggingen	-949.700	-768.744
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	2.588	795
Overige mutaties inzake beleggingen	9.358	-8.253
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-355	-1.064
	<u>-6.139</u>	<u>-6.494</u>
Mutatie liquide middelen	<u>52</u>	<u>-81</u>
Samenstelling geldmiddelen		
	2019	2018
Liquide middelen per 1 januari	1.272	1.353
Mutatie liquide middelen	52	-81
Liquide middelen per 31 december	<u>1.324</u>	<u>1.272</u>

4 TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE JAARREKENING

Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen, statutair gevestigd te Tilburg is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan pensioengerechtigden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomst en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde.

Overige activa en passiva worden gewaardeerd op actuele waarde, tenzij anders is vermeld.

Voor zover noodzakelijk, wordt op activa een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld en herzien indien noodzakelijk.

Opname van een actief of verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar SPV zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties".

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er is geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen, e.d., zijn als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde.

Baten en lasten uit transacties in vreemde valuta's zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31-12-2019	31-12-2018
US dollar	1,12	1,14
Britse pond	0,85	0,90
Japanse yen	121,99	125,42
Hongkong dollar	8,75	8,85

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Beleggingen voor risico SPV

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. Slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen van dat soort beleggingen.

(Reële) waardebepaling

De beleggingen van SPV worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van SPV kan gebruik worden gemaakt van intrinsieke waarde. Derivaten worden gewaardeerd door gebruik te maken van netto contante waardeberekeningen. Bepaalde instrumenten, zoals participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Onder vastgoedbeleggingen zijn participaties in beursgenoteerde vastgoedmaatschappijen of niet beursgenoteerde vastgoedbeleggingsinstellingen opgenomen. Participaties in beursgenoteerde vastgoedmaatschappijen worden gewaardeerd tegen reële waarde, gebaseerd op de beurskoers per balansdatum. SPV heeft alleen participaties in niet beursgenoteerde vastgoedbeleggingsinstellingen. Deze pools worden eenmaal per kwartaal gewaardeerd op 'fair value' door onafhankelijke taxateurs en aangeleverd aan Achmea IM voor de pricing/waardering. Hierdoor is sprake van een belang in direct vastgoed.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van SPV afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde. Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van SPV laatst afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde. Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die zijn afgeleid van meer traditionele producten als aandelen en obligaties. Het betreft bijvoorbeeld rentederivaten en valutatermijncontracten.

Derivaten zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Dit is de waarde waarvoor het contract ultimo jaar kan worden afgewikkeld. De waarde wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen. De ultimo jaar bestaande rechten en verplichtingen worden per derivatencontract gesaldeerd. Positieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder derivaten. Negatieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder schulden en overlopende passiva.

Overige beleggingen

Onder overige beleggingen worden opgenomen die beleggingen die niet als een van de hiervoor opgesomde beleggingen geclassificeerd kunnen worden.

De overige beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa zijn bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, als er sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder overige activa worden liquide middelen opgenomen, voor zover dit onmiddellijk opeisbare banktegoeden betreft. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties zijn opgenomen onder beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

De algemene reserve is gelijk aan het verschil tussen het vermogen en de technische voorziening. Het vermogen van SPV is per 31 december van enig boekjaar gelijk aan het totaal van de activa, verminderd met de schulden en overlopende passiva. De algemene reserve dient om toekomstige voorwaardelijke toeslagen te verlenen, om fluctuaties in het vermogen op te vangen en om actuariële verliezen op te vangen.

Technische voorzieningen voor risico SPV

Voorziening pensioenverplichtingen (VPV)

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) wordt gebaseerd op de tot de balansdatum verkregen aanspraken op pensioen, met inbegrip van de verhogingen zoals die aan de deelnemers zijn toegekend per 1 januari volgend op de balansdatum. De VPV wordt dusdanig vastgesteld dat zij toereikend is ter dekking van de verplichtingen van SPV. De vaststelling gebeurt op basis van de in de ABTN geformuleerde reserveringsmethode en verzekeringstechnische grondslagen. De toereikendheid van de VPV wordt jaarlijks door de certificerend actuaaris getoetst.

Aan de berekening van de VPV liggen de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen ten grondslag:

Rentevoet:

Rentetermijnstructuur op basis van de rentetermijnstructuur die door De Nederlandsche Bank (DNB) per deze datum is gepubliceerd. Deze rentetermijnstructuur is vastgesteld met gebruikmaking van de Ultimate Forward Rate (UFR). Het hanteren van de UFR houdt in dat voor looptijden van 21 jaar en langer een aangepaste rentetermijnstructuur wordt gehanteerd. Per 31 december 2019 was de gemiddelde rekenrente voor de vaststelling van de verplichtingen 0,97% (31 december 2018: 1,59%).

Toekomstige stijging:

SPV kent een toeslagbeleid dat voor een deel onvoorwaardelijk en voor het overige voorwaardelijk is. Op basis van het onvoorwaardelijke deel worden de opgebouwde en ingegane pensioenen jaarlijks verhoogd met 2%. De onvoorwaardelijke toeslag op de pensioenen van de deelnemers die per 31 december 2003 reeds inactief waren en per de balansdatum nog steeds inactief zijn, bedraagt 2,5%.

De onvoorwaardelijke toeslag op de pensioenen van de pensioengerechtigden die ervoor hebben gekozen om hun pensioen te converteren naar een hoger pensioen bij ingang bedraagt, afhankelijk van het van toepassing zijnde conversiepercentage, 2% respectievelijk 3%-punten minder dan de onvoorwaardelijke toeslag die van toepassing zou zijn indien het pensioen niet was geconverteerd. Bij de vaststelling van de VPV wordt rekening gehouden met de contante waarde van deze in de toekomst te verlenen onvoorwaardelijke toeslagen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige voorwaardelijke toeslagen.

Overlevingsgrondslagen:

Conform de Prognosetafel AG2018, startjaar 2020 (2018: Prognosetafel AG2018, startjaar 2019), met een voor hoofdverzekerden en medeverzekerden pensioenfondsspecifieke ervaringssterfte gebaseerd op het Willis Towers Watson 2018 ervaringssterftemodel-individueel (2018: Willis Towers Watson 2018 ervaringssterftemodel-individueel).

Gezinssamenstelling:

Aangenomen is dat alle niet-pensioengerechtigden aanspraak hebben op nabestaandenpensioen, dat wil zeggen dat een partnerfrequentie van 100% is aangenomen. Na de pensioendatum wordt uitgegaan van het zogenaamde bepaalde-partner systeem. In alle gevallen is het leeftijdsverschil tussen partners op drie jaar gesteld.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid:

De contante waarde van de vrijgestelde premies voor arbeidsongeschikte deelnemers, die verondersteld worden met 0% per jaar stijgen.

Uitbetalingswijze:

Voor de berekening van de VPV wordt ervan uitgegaan dat de pensioenen op continue wijze worden uitbetaald.

Toe- en uittredingen:

In verband met het gekozen financierings- en reserveringssysteem leiden toe- en uittredingen voor SPV niet tot actuariële voor- of nadelen.

Voorziening toekomstige kosten

De voorziening toekomstige kosten, opgenomen in de VPV, is als een vast percentage (3%) van de netto technische voorziening vastgesteld.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva zijn bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad van SPV wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

De beleidsdekkingsgraad is leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de aanwezige dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

De reële dekkingsgraad is berekend als het quotiënt van de beleidsdekkingsgraad en de benodigde dekkingsgraad voor het kunnen verlenen van voorwaardelijke toeslagverlening ter hoogte van de wettelijk vastgelegde minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer.

In afwijking van de letterlijke tekst van de wet is wegens de specifieke vormgeving van de pensioenregeling van SPV met een onvoorwaardelijke toeslag, bij de berekening van deze laatste dekkingsgraad de 2% onvoorwaardelijke toeslag buiten beschouwing gebleven.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Bijdragen van deelnemers

Onder bijdragen van deelnemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen benodigd voor de financiering van de pensioenaanspraken. Premiebijdragen zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten

Directe beleggingsopbrengsten

Directe beleggingsopbrengsten zijn rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten, e.d. Dividend is verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de herwaarderingen.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe en de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen, e.d.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds

Pensioenopbouw

Pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken toegekend in het verslagjaar.

Korting

Er is op 31 december 2019 een korting doorgevoerd van 1,8% op de opgebouwde aanspraken en rechten (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2019). Het effect hiervan op de technische voorziening is ultimo boekjaar in het verloop van de technische voorziening opgenomen.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De intresttoevoeging wordt tegen de rekenrente primo boekjaar berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar.

Pensioenuitkeringen en afkopen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariael berekend en opgenomen in de technische voorzieningen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorzieningen betreft het bedrag dat vrijkomt voor de financiering van pensioenen in het boekjaar.

Pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige uitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariael berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Saldo overdrachten van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de reële waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Mutatie technische voorzieningen uit hoofde van wijziging actuariële uitgangspunten heeft betrekking op de aanpassing van de overlevingstafels.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS

(x € 1.000)

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico pensioenfonds

Verloopoverzicht per beleggingscategorie

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2019	25.780	97.197	143.874	76.363	16.499	359.713
Aankopen	289	31.021	93.712	800.628	24.050	949.700
Verkopen	-491	-22.538	-35.142	-854.274	-19.525	-931.970
Overige mutaties	-260	32	-9.162	-340	372	-9.358
Waardemutaties	2.454	24.015	9.038	40.573	1.412	77.492
Stand per 31 december 2019	<u>27.772</u>	<u>129.727</u>	<u>202.320</u>	<u>62.950</u>	<u>22.808</u>	<u>445.577</u>

Derivaten met een negatieve waarde

						87
						<u>445.664</u>

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2018	13.935	112.549	137.081	76.299	20.067	359.931
Aankopen	10.554	31.914	30.631	663.428	32.217	768.744
Verkopen	-567	-39.199	-30.693	-666.876	-33.437	-770.772
Overige mutaties	-7	-65	8.833	-384	-124	8.253
Waardemutaties	1.865	-8.002	-1.978	3.896	-2.224	-6.443
Stand per 31 december 2018	<u>25.780</u>	<u>97.197</u>	<u>143.874</u>	<u>76.363</u>	<u>16.499</u>	<u>359.713</u>

Derivaten met een negatieve waarde

						573
						<u>360.286</u>

Derivaten met een negatieve waarde zijn verantwoord onder de overige schulden en overlopende passiva.

Reële waarde

De beleggingen van SPV zijn nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van SPV kan gebruik worden gemaakt van intrinsieke waarde. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld derivaten zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingssystemen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten, zoals bijvoorbeeld leningen op schuldbekentenissen. De waardering van onderliggende rentederivaten is in dit geval door een onafhankelijke partij met behulp van gangbare waarderingssystemen (met name discounted cashflow analyses en optie-waarderingssystemen) bepaald. Deze gehanteerde modellen zijn extern beoordeeld. Beschikbare marktgegevens is als input voor deze waarderingssystemen gebruikt.

Op basis van de Richtlijn 290 inzake de toelichting op gehanteerde waarderingssystemen is onderstaande tabel opgenomen.

	NCW- berekeringen	Intrinsieke waarde*	Andere methode(n)	Totaal
Per 31 december 2019				
Vastgoedbeleggingen	-	28.016	-244	27.772
Aandelen	-	129.664	63	129.727
Vastrentende waarden	44.179	157.736	405	202.320
Derivaten	62.950	-	-	62.950
Overige beleggingen	-	22.312	496	22.808
Totaal	107.129	337.728	720	445.577

*Dit betreft voornamelijk de waarde van de participaties van de pools waarin belegd wordt.

	NCW- berekeringen	Intrinsieke waarde*	Andere methode(n)	Totaal
Per 31 december 2018				
Vastgoedbeleggingen	-	25.764	16	25.780
Aandelen	-	97.166	31	97.197
Vastrentende waarden	29.915	104.393	9.566	143.874
Derivaten	76.023	-	340	76.363
Overige beleggingen	-	16.375	124	16.499
Totaal	105.938	243.698	10.077	359.713

Het onder andere methode opgenomen bedrag ad 9.566 heeft voor 9.000 betrekking op een vooruitbetaalde beleggingsaankoop.

*Dit betreft voornamelijk de waarde van de participaties van de pools waarin belegd wordt.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingssystemen kunnen de beleggingen worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingssystemen:

Niveau 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.

Niveau 2: De actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingssystemen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktgegevens.

Niveau 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingssystemen waarin niet gebruik is gemaakt van waarneembare marktgegevens.

Op basis van deze indeling kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Per 31 december 2019				
Vastgoedbeleggingen	-	-	27.772	27.772
Aandelen	-	129.664	63	129.727
Vastrentende waarden	-	157.736	44.584	202.320
Derivaten	-	62.950	-	62.950
Overige beleggingen	-	22.312	496	22.808
Totaal	-	372.663	72.914	445.577
Per 31 december 2018				
Vastgoedbeleggingen	-	-	25.780	25.780
Aandelen	-	97.166	31	97.197
Vastrentende waarden	-	104.393	39.481	143.874
Derivaten	-	76.023	340	76.363
Overige beleggingen	-	16.375	124	16.499
Totaal	-	293.957	65.756	359.713

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) kunnen derhalve niet met precisie worden vastgesteld.

Vastgoedbeleggingen

	31-12-2019	31-12-2018
Specificatie naar soort:		
Vastgoedmaatschappijen	28.016	25.764
Beleggingsdebiteuren en -crediteuren	-244	16
	<u>27.772</u>	<u>25.780</u>

De vastgoed aandelenportefeuille is gehouden in de vastgoedfondsen van CBRE en Altera.

Aandelen

De aandelen zijn als volgt gespecificeerd:

	31-12-2019	31-12-2018
Specificatie naar soort:		
Aandelenbeleggingsfondsen	129.664	97.166
Beleggingsdebiteuren	63	31
	<u>129.727</u>	<u>97.197</u>

Vastrentende waarden

	31-12-2019	31-12-2018
Specificatie naar soort:		
Obligatiebeleggingsfondsen	157.736	104.393
Hypotheekfonds	44.179	29.915
Beleggingsdebiteuren	405	9.566
	<u>202.320</u>	<u>143.874</u>

Derivaten

De derivaten zijn als volgt gespecificeerd:

	31-12-2019	31-12-2018
Specificatie naar soort:		
Rentederivaten	62.376	76.309
Valutaderivaten	574	-286
Beleggingsdebiteuren	-	340
	<u>62.950</u>	<u>76.363</u>

De derivatenposities per 31 december 2019:

Type contract	Contract- omvang	Activa	Passiva
Rentederivaten	-	62.376	-
Valutaderivaten	58.287	661	87
		<u>63.037</u>	<u>87</u>

De derivatenposities per 31 december 2018:

Type contract	Contract- omvang	Activa	Passiva
Rentederivaten	203.366	76.309	-
Valutaderivaten	62.106	287	573
Beleggingsdebiteuren	-	340	-
		<u>76.936</u>	<u>573</u>

Derivaten met een negatieve waarde zijn onder de overige schulden en overlopende passiva opgenomen.

Overige beleggingen

De overige beleggingen zijn als volgt gespecificeerd:

	31-12-2019	31-12-2018
Specificatie naar soort:		
Grondstoffen	19.497	15.266
Liquide middelen	496	124
Geldmarktfonds	2.815	1.109
	<u>22.808</u>	<u>16.499</u>

2. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
Premievorderingen	<u>263</u>	<u>311</u>

De onder de vorderingen en overlopende activa opgenomen post heeft overwegend een looptijd van korter dan een jaar.

3. Overige activa

	31-12-2019	31-12-2018
Liquide middelen	<u>1.324</u>	<u>1.272</u>

De liquide middelen betreffen geld in rekening-courant en kortlopende deposito's voor zover zij geen beleggingskarakter hebben. Bankrekeningen die beheerd worden door Achmea IM zijn onder de desbetreffende beleggingssoort opgenomen.

PASSIVA

4. Stichtingskapitaal en reserves

Mutatieoverzicht eigen vermogen

	Algemene reserve
Stand per 1 januari 2019	-72.844
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-15.927
Stand per 31 december 2019	-88.771
	Algemene reserve
Stand per 1 januari 2018	-47.231
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-25.613
Stand per 31 december 2018	-72.844

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Solvabiliteit				
Pensioenvermogen	446.568	83,4	360.609	83,2
Af: technische voorzieningen	535.339	100,0	433.453	100,0
Eigen vermogen	-88.771	-16,6	-72.844	-16,8
Af: vereist eigen vermogen	96.102	18,0	83.758	19,3
Vrij vermogen	-184.873	-34,6	-156.602	-36,1
Minimaal vereist eigen vermogen	23.825	4,5	19.661	4,5
Actuele dekkingsgraad		83,4		83,2
Beleidsdekkingsgraad		83,0		87,5
Reële dekkingsgraad		114,6		120,2

Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) bedraagt per 31 december 2019 4,5% van de technische voorzieningen. Het aanwezige eigen vermogen bedraagt op de balansdatum -16,6% van de technische voorzieningen en is daarmee kleiner dan het MVEV. Hierdoor is er op de balansdatum sprake van een dekkingstekort.

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV), dat dient als solvabiliteitsbuffer voor de risico's die SPV loopt, bedraagt per 31 december 2019 uitgedrukt in een percentage van de VPV 18,0%. Dit is het percentage behorende bij de strategische portefeuille per 31 december 2019. Het aanwezige eigen vermogen bedraagt -16,6% van de technische voorzieningen en bevindt zich daarmee 34,6% onder het vereiste niveau. Er is daarmee sprake van een reservetekort.

Naar de mening van de certificerend actuaris is de financiële positie van SPV per 31 december 2019 slecht, omdat het aanwezige vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen.

Het verloop van de actuele dekkingsgraad kan als volgt worden gespecificeerd:

	2019	2018
	%	%
Dekkingsgraad per 1 januari	83,2	88,4
Premie	-0,4	-0,4
Uitkeringen	-0,2	-0,1
Korting	1,6	0,7
Rentetermijnstructuur	-15,7	-5,8
Rendement	18,6	-1,4
Overigen	-3,7	1,8
Dekkingsgraad per 31 december	83,4	83,2

Herstelplan

SPV heeft op 26 maart 2020 het geactualiseerde herstelplan verstuurd naar DNB. Hiermee vervalt het reeds bestaande herstelplan. In het nieuwe herstelplan heeft SPV aangegeven welke maatregelen worden ingezet om binnen 10 jaar het vereist eigen vermogen te behalen. SPV heeft zich ten doel gesteld om in 2029 een beleidsdekkingsgraad van minimaal 118,0% te hebben. Bij het opstellen van het herstelplan heeft het bestuur zich laten ondersteunen door externe adviseurs en is het voorgenomen beleggingsbeleid afgestemd met de beleggingsadviescommissie. De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn:

- Een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 2,2%, door te voeren per 31 december 2020 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2020);
- Geen voorwaardelijke toeslagverlening per 31 december 2020 op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten.

Het Verantwoordingsorgaan is betrokken bij het opstellen van het herstelplan. De besluiten van het bestuur zijn op 18 maart 2020 in een overleg toegelicht aan het Verantwoordingsorgaan. Voordat het herstelplan is ingediend bij DNB heeft het Verantwoordingsorgaan aangegeven zich te kunnen vinden in het voorgenomen besluit van het bestuur om de pensioenen te verlagen conform bovenstaande herstelmaatregelen.

Het herstelplan met bovenstaande herstelmaatregelen is op 11 juni 2020 in een brief door DNB goedgekeurd. Wanneer de beleidsdekkingsgraad einde 2020 nog steeds lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad op dat moment ook lager is, is een aanvullende korting onvermijdelijk. SPV bestudeert welke termijn van spreiden van de korting zij wenst te verkiezen bij een in werking treden van dit scenario. Ook volgt SPV de politieke ontwikkelingen op de voet. Zo maakte minister Koolmees van zijn ministeriële bevoegdheid gebruik door voor pensioenfondsen die op het einde van 2019 een MVEV korting zouden moeten doorvoeren een verzachting van de maatregelen door te voeren. Die maatregelen waren de volgende:

- wanneer een pensioenfonds 5 jaar een dekkingstekort heeft en een dekkingsgraad lager dan circa 104% heeft dan moet het pensioenfonds een onvoorwaardelijke korting doorvoeren. Het kantelpunt voor deze korting is in het nieuwe stelsel verlaagd van 104% naar 100%. Pensioenfondsen hoeven daardoor niet te korten om een buffer in stand te houden;
- pensioenfondsen moeten voldoende herstelvermogen hebben om in 10 jaar over het vereist eigen vermogen te beschikken. Lukt dit niet, dan moet het fonds korten. Minister Koolmees heeft de hersteltermijn om over het vereist eigen vermogen te beschikken opgerekt naar 12 jaar. Voorwaarde was hierbij wel dat de dekkingsgraad aan het einde van 2019 minimaal 90% is.

Naar het zich laat aanzien zal de minister per einde 2020 dezelfde of soortgelijke tegemoetkomingen doen. Als dat het geval is zal SPV bezien of ook SPV dan van die eventuele maatregel gebruik zal kunnen maken als en voor zover het daarvoor in aanmerking komt.

5. Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Mutatieoverzicht technische voorzieningen

	Pensioen- verplichtingen
Stand per 1 januari 2019	433.453
Mutatie boekjaar	101.886
Stand per 31 december 2019	<u>535.339</u>
	Pensioen- verplichtingen
Stand per 1 januari 2018	408.281
Mutatie boekjaar	25.172
Stand per 31 december 2018	<u>433.453</u>

De mutatie van de technische voorzieningen is in de staat van baten en lasten nader toegelicht.

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds:

	31-12-2019		31-12-2018	
	Aantal		Aantal	
Deelnemers	2.559	330.344	2.454	263.066
Gewezen deelnemers	1.317	126.901	1.243	99.524
Pensioengerechtigden	518	76.375	497	68.990
Contante waarde vrijgestelde premies	-	1.348	-	1.511
Voorziening arbeidsongeschiktheidsrisico's	-	371	-	362
	<u>4.394</u>	<u>535.339</u>	<u>4.194</u>	<u>433.453</u>

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Voorziening toekomstige kosten

Uitgaande van een scenario waarbij SPV zou liquideren als de premie-instroom zou stoppen en uitgaande van de kostenopslag op tarieven in de markt waarvoor de pensioenverplichtingen in een dergelijk scenario kunnen worden overgedragen, heeft het bestuur in 2016 de hoogte van de kostenvoorziening gesteld op een opslag op de technische voorzieningen ter grootte van 3%. Periodiek wordt bekeken of de hoogte van dit percentage nog toereikend is.

6. Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Derivaten met een negatieve waarde	87	573
Inhouding uitkeringen	100	106
Te betalen kosten	453	581
Te betalen waarde-overdrachten	43	-
	<u>683</u>	<u>1.260</u>

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer

SPV wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van SPV is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor SPV betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat SPV niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van SPV zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor de voorwaardelijke toeslag van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat SPV verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen. SPV zit momenteel in deze situatie.

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Het reservetekort is als volgt:		
Technische voorzieningen	535.339	433.453
Buffers:		
S1 Renterisico	25.808	31.966
S2 Risico zakelijke waarden	59.268	48.533
S3 Valutarisico	25.364	19.613
S4 Grondstoffenrisico	11.050	9.051
S5 Kredietrisico	23.137	16.446
S6 Verzekeringstechnisch risico	25.292	20.307
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheerrisico	6.608	5.366
Diversificatie effect*	-80.425	-67.524
Totaal S (vereiste buffers)	<u>96.102</u>	<u>83.758</u>
Vereist vermogen	631.441	517.211
Pensioenvermogen (totaal activa - schulden)	<u>446.568</u>	<u>360.609</u>
Tekort	<u>-184.873</u>	<u>-156.602</u>

Bij de berekening van de buffers past SPV de standaardmethode toe. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de normportefeuille.

De risico's S7 tot en met S9 zijn beoordeeld en dermate gering geacht, dat deze op nihil zijn gesteld.

*Bij de bepaling van het totaalrisico (het vereist eigen vermogen) wordt een aantal risico's onderscheiden. Op basis van deze risico's wordt door middel van een door DNB voorgeschreven formule (de "wortelformule") het totaalrisico bepaald. Dit totaalrisico is lager dan de som van de afzonderlijke risico's; het verschil is aangeduid als het "diversificatie-effect".

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid
- herverzekeringsbeleid
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

Bij het bepalen van het beleid en het nemen van belangrijke besluiten maakt het bestuur een afweging tussen risico's, rendement en beheersing van de risico's.

Risicomanagement is een continu proces. SPV actualiseert het risicobeheersingsmodel periodiek om erop die manier voor zorg te dragen dat de risicobeoordeling actueel blijft. Per bestuursbesluit worden de risico's bepaald en wordt de impact er van vastgesteld. Dit wordt vastgelegd in de besluitenlijst. De risicoanalyse komt minimaal jaarlijks op de agenda van het bestuur om per risico te kijken of beheersmaatregelen aangepast moeten worden. Er zal bekeken worden of de positie van het netto risico nog op het gewenste niveau is. Indien dit niet het geval is, zal door middel van het inzetten van beheersmaatregelen het netto risico aangepast worden.

SPV onderscheidt de volgende risico's.

Marktrisico's (S1 - S4)

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het renterisico, prijs(koers)risico en het valutarisico. De strategie van SPV met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt op dagelijkse basis beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall-marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

S1 Renterisico

SPV loopt renterisico doordat de waarde van de verplichtingen anders op renteveranderingen reageren dan de waarde van de beleggingen.

Beheersmaatregelen:

- Het renterisico van de verplichtingen wordt op basis van het risicoprofiel gedeeltelijk afgedekt.
- De impact van renteveranderingen op de dekkingsgraad worden in de kwartaal- en risicorapportage inzichtelijk gemaakt.
- Bandbreedten om het afdekkingspercentage zijn door SPV vastgesteld (totaal en per bucket).

Het renterisico is één van de grootste en belangrijkste risico's op de balans van een pensioenfonds. SPV beheerst dit risico door te beleggen in vastrentende waarden (staatsobligaties, niet-staatsobligaties, hypotheek) en Overlay Fondsen. SPV dekt 57% van het renterisico op basis van de (UFR) rekenrente af.

De swaprente daalde gedurende 2019 flink. De 30-jaars swaprente liet in 2019 bijvoorbeeld meer dan een halvering zien, van 1,32% naar 0,60%. SPV dekt het renterisico niet volledig af. Hierdoor had de rentedaling een negatieve impact op de dekkingsgraad aangezien de waarde van de technische voorziening sterker in waarde toenam dan de waarde van de beleggingen.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren. De duration geeft aan hoeveel procent bij benadering de reële waarde verandert bij een parallelle verschuiving van de rentecurve met 1 procentpunt. Een hoge duration geeft een hoge gevoeligheid voor veranderingen in de rente weer.

	31-12-2019		31-12-2018	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
Vastrentende waarden (voor derivaten)	202.320	5,2	143.874	3,8
Duration van de totale portefeuille (na derivaten)	445.577	15,9	359.713	15,7
Technische voorzieningen	535.339	30,2	433.453	29,1

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Resterende looptijd < 1 jaar	16.875	8,3	27.706	19,3
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	54.257	26,8	33.366	23,2
Resterende looptijd > 5 jaar	131.188	64,9	82.802	57,5
	<u>202.320</u>	<u>100,0</u>	<u>143.874</u>	<u>100,0</u>

S2 Risico zakelijke waarden

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. In aanvulling hierop kan het prijrisico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

	31-12-2019		31-12-2018	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar sector:				
Participaties in beleggingsfondsen	28.016	100,9	25.764	99,9
Beleggingsdebiteuren en -crediteuren	-244	-0,9	16	0,1
	<u>27.772</u>	<u>100,0</u>	<u>25.780</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2019		31-12-2018	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar regio:				
Europa	28.016	100,9	25.764	99,9
Beleggingsdebiteuren en -crediteuren	-244	-0,9	16	0,1
	<u>27.772</u>	<u>100,0</u>	<u>25.780</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2019		31-12-2018	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar sector:				
Beleggingsinstellingen	-	-	22.029	22,7
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	24.168	18,6	15.981	16,4
Nijverheid en industrie	23.857	18,4	16.453	16,9
Handel	26.210	20,2	15.354	15,8
Overige dienstverlening	43.729	33,7	24.561	25,3
Diversen	11.763	9,1	2.819	2,9
	<u>129.727</u>	<u>100,0</u>	<u>97.197</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2019		31-12-2018	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar regio:				
Europa	23.815	18,4	17.153	17,7
Noord-Amerika	62.638	48,2	45.683	46,9
Asia Pacific	10.778	8,3	9.903	10,2
Emerging Markets	28.487	22,0	21.770	22,4
Australië	3.462	2,7	2.688	2,8
Global	547	0,4	-	-
	<u>129.727</u>	<u>100,0</u>	<u>97.197</u>	<u>100,0</u>

S3 Valutarisico

SPV belegt in verschillende beleggingen die in buitenlandse valuta genoteerd zijn. Hierdoor loopt het SPV valutarisico. Valutarisico is het risico dat de buitenlandse valuta dalen en de beleggingen omgerekend in euro in waarde dalen. Belangrijke buitenlandse valuta's waarin belegd wordt, zijn de Amerikaanse dollar, Britse pond, Japanse yen en Hong Kong dollar. Het valutarisico van de Japanse yen, Hong Kong dollar en Britse pond wordt voor 75% afgedekt naar de euro binnen de categorie aandelen. De Amerikaanse dollar wordt binnen deze categorie voor 50% afgedekt naar de euro. Andere valuta's worden niet afgedekt. Voor de beleggingscategorieën high yield obligaties en obligaties in opkomende markten (in harde valuta) wordt het valutarisico volledig afgedekt.

De vreemde valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Positie voor afdekking	Valuta-derivaten	Nettopositie na afdekking 2019	Nettopositie na afdekking 2018
Amerikaanse Dollar	73.089	-48.076	25.013	-182
Britse Pond	5.703	-4.368	1.335	370
Japanse Yen	9.392	-6.108	3.284	2.185
Deense Kroon	1.053	-63	990	497
Zwitserse Frank	2.483	-363	2.120	1.808
Zweedse Kroon	1.572	-80	1.492	576
Australische Dollar	3.275	-168	3.107	2.648
Canadese Dollar	4.422	-390	4.032	3.141
Hongkong Dollar	7.350	-5.378	1.972	-
Euro	292.790	65.656	358.446	303.607
Overige valuta	43.874	-88	43.786	45.063
	<u>445.003</u>	<u>574</u>	<u>445.577</u>	<u>359.713</u>

S4 Grondstoffenrisico

Het grondstoffenrisico betreft alle risico's die te maken hebben met beleggingen in grondstoffen (commodities), zoals risico's die voortvloeien uit een veranderend vraag en aanbod. De omvang van de buffer voor het grondstoffenrisico moet dusdanig zijn dat een waardedaling van 35% kan worden opgevangen voor dat deel van de portefeuille dat in grondstoffen is belegd.

S5 Kredietrisico

Het risico dat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen (waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen, ontvangen garanties) niet nakomt al dan niet als gevolg van het aan beperkingen onderhevig zijn van buitenlandse betalingen. Dit risico is met name extern gedreven.

Binnen de beleggingsportefeuilles zijn limieten opgenomen op kredietwaardigheidsratings van beleggingen in instrumenten, landen en/of sectoren. Kredietrisico wordt in de risicorapportage inzichtelijk gemaakt aan de hand van de ontwikkeling van de creditspread. Voor een tegenpartij geldt een minimale kredietwaardigheid. Het fonds maakt gebruik van central clearing in geval tegenpartijen van central clearing gebruik maken. In de maandelijkse risicorapportage wordt aandacht geschonken aan de waarde van het onderpand en de kredietwaardigheid. De maandelijkse risicorapportage wordt besproken in de beleggingsadviescommissie en in het bestuur.

Specificatie vastrentende waarden naar sector:	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Nederlandse overheidsinstellingen	10.953	5,4	14.503	10,1
Buitenlandse overheidsinstellingen	106.903	52,8	58.041	40,3
Financiële instellingen	58.980	29,2	44.408	30,9
Handels- en industriële instellingen	12.002	5,9	11.429	7,9
Andere instellingen	13.482	6,7	15.493	10,8
	<u>202.320</u>	<u>100,0</u>	<u>143.874</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Specificatie vastrentende waarden naar regio:				
Mature markets	169.839	83,9	117.082	81,4
Emerging Markets	32.481	16,1	26.792	18,6
	<u>202.320</u>	<u>100,0</u>	<u>143.874</u>	<u>100,0</u>

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
AAA	45.615	22,6	25.259	17,6
AA	77.652	38,4	46.261	32,2
A	16.895	8,4	11.845	8,2
BBB	32.531	16,1	23.284	16,2
BB	10.268	5,1	10.059	7,0
B	6.541	3,2	5.993	4,2
CCC	1.706	0,8	1.844	1,3
CC	308	0,2	25	-
C	11	-	20	-
D	19	-	31	-
Geen rating	10.774	5,2	19.253	13,3
	<u>202.320</u>	<u>100,0</u>	<u>143.874</u>	<u>100,0</u>

Sommige vastrentende beleggingen hebben geen credit rating zoals bijvoorbeeld de beleggingen van SPV in het Nederlandse Particuliere Hypothekenfonds van Syntrus Achmea Real Estate & Finance. Ook de High Yield obligatiepool heeft geen rating. Deze beleggingen zijn opgenomen onder 'Geen rating'. SPV houdt ook de kredietrisico's met betrekking tot deze beleggingen scherp in het oog.

S6 Verzekeringstechnisch risico

Met de pensioenverplichtingen wordt bedoeld de marktwaarde van de inschatting van de toekomstige kasstromen. Afwijkingen in de werkelijkheid van deze inschatting zijn te classificeren als risico. De voornaamste risico's zijn het risico van langlevens, kortlevens en arbeidsongeschiktheid.

- Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorzieningen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Dit risico is lastig (voor een redelijke prijs) af te dekken.
- Het kortlevensrisico betekent dat meer mensen dan verwacht overlijden. Dat leidt mogelijk tot toekenning van nabestaandenpensioen waarvoor door SPV geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen en was tot en met 2013 herverzekerd. Vanaf 2014 draagt SPV dit risico zelf.
- Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat SPV voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij algehele en blijvende arbeidsongeschiktheid. Het arbeidsongeschiktheidsrisico is eveneens niet herverzekerd.

S7 Liquiditeitsrisico

Het risico dat SPV op korte termijn niet voldoende liquide middelen bezit of niet aan zijn onderpandverplichtingen uit hoofde van derivatencontracten kan voldoen.

Beheersmaatregelen

- Het liquiditeitsrisico wordt bewaakt met behulp van twee toetsen. Deze geven inzicht in de mate waarin de portefeuille over voldoende liquiditeit beschikt om bij extreme marktschokken voldoende onderpand te kunnen storten. Indien SPV niet slaagt voor één of beide toetsen volgt advies vanuit de fiduciair beheerder.
- SPV belegt momenteel slechts beperkt in illiquide beleggingen en maakt gebruik van OTC derivaten om het rente- en valutarisico af te dekken.

S8 Concentratierisico

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

	31-12-2019	31-12-2018
Robeco QI Inst Glob Dev Momentum Equities Fund T1	16.625	12.994
Robeco QI Inst Glob Dev Value Equities Fund T1	16.325	13.217
Robeco QI Inst Global Dev Cons Equities Fund T1	16.681	13.378
Achmea IM EMU Staatsobligaties Fonds	81.709	33.321
Achmea IM Euro Investment Grade Credit Fonds	32.763	31.120
Achmea IM Grondstoffen Fonds	19.497	15.266
CCF DEV WRLD ESG SC IDX FD X1 USD	-	22.029
Robeco QI Inst Glob Dev Quality Equities Fund T1	16.587	12.666
Investec Emerging Markets LC Dynamic Debt Fund	-	10.522
Achmea IM Wereldwijd High Yield Fonds	11.299	10.338
PVF Particuliere Hypothekenfonds	44.179	38.915
L&G EM Government Bond (USD) Index Fund	10.177	8.744
Stone Harbor Emerging Markets Local Curr Debt Fd	-	10.348
BlackRock MSCI Emerging Markets Free B	29.981	22.933
Altera Vastgoed Woningen	12.275	10.941
CCF Developed World (ESG Screened) Index Fund	33.465	-
L&G EM Government Bond (Local Currency) Index Fund	21.788	-

Voor de monitoring van het concentratierisico maakt het SPV gebruik van een doorkijk op titelniveau van bovenstaande fondsen (zie Concentratierisico in Risicoparagraaf).

S9 Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door SPV beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van SPV niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor SPV niet beheersbaar.

S10 Actief beheerrisico

Met actief risico wordt bedoeld de mate waarin de daadwerkelijke performance afwijkt van de benchmark van de portefeuille.

Beheersmaatregelen

- Het actieve risico wordt beheerst door middel van limieten op de tracking error bij actieve mandaten. Hiermee wordt de afwijking ten opzichte van de benchmark gelimiteerd.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vordering op (voormalige) bestuurders. De bestuurders nemen deel aan de pensioenregeling van SPV.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Pensioenadministratie

Het uitvoeren van de pensioenadministratie is uitbesteed aan Achmea Pensioenservices (APS) te Tilburg. In 2013 is met deze organisatie een overeenkomst gesloten voor de uitvoering van de werkzaamheden voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2022. De overeenkomst heeft een opzegtermijn van één jaar. De jaarlijkse verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt circa € 1.000.000 (inclusief BTW).

Beleggingen en beleggingenadministratie

Het uitvoeren van het fiduciair advies en het vermogensbeheer is uitbesteed aan Achmea Investment Management (Achmea IM) te Zeist. Met Achmea IM is in 2013 een overeenkomst afgesloten voor onbepaalde tijd. Deze overeenkomst heeft een opzegtermijn van 6 maanden. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse verplichting bedraagt circa € 600.000 (inclusief BTW).

Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen (DPV)

Tussen SPV en DPV is een overeenkomst gesloten inzake de verstrekking van subsidie voor de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2020. De jaarlijkse verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt circa € 150.000. Voor 2020 is de subsidie verlaagd naar € 21.320. Indien later in 2020 blijkt dat aanvullende middelen nodig zijn, dan stelt SPV die aan DPV beschikbaar.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

2020 zal in het licht blijven staan van de ontwikkelingen van de coronapandemie. Zodra bleek dat ook de Nederlandse samenleving getroffen zou worden door het virus, en de overheid met de benodigde maatregelen kwam om de ernst van de uitbraak te kunnen beperken, heeft het bestuur alle aandacht hierop gericht.

Met de uitvoerders, betrokken bij SPV, is dadelijk contact opgenomen om te zien of alle essentiële werkprocessen normaal voortgang zouden kunnen vinden. Al snel werd duidelijk dat ondanks de ingrijpende maatregelen en de onwettelijke werkomstandigheden de dienstverlening naar de deelnemers niet in gevaar zou komen.

De ontwikkeling van de beurzen en de bijbehorende invloed op de beleggingsportefeuille was heftig en onvoorspelbaar. SPV heeft diverse scenario's in kaart gebracht en mogelijke maatregelen hierop besproken. Gelukkig bracht het krachtige optreden van de overheid nationaal en internationaal weer (wat) stabiliteit in het systeem.

Voor het uitkeren van pensioen was het, wegens aanwezigheid van voldoende liquiditeit, niet nodig om beleggingen te verkopen.

Het is nog niet mogelijk om de financiële impact in 2020 op het pensioenfonds betrouwbaar vast te stellen. Ultimo april 2020 bedroeg de actuele dekkingsgraad 74,9% en de beleidsdekkingsgraad 80,0%. Hoewel de daling van de dekkingsgraad ten opzichte van jaareinde 2019 een samenstel is van meerdere factoren en de impact van de Coronacrisis niet valt te isoleren, is het wel duidelijk dat de crisis een belangrijke verklaring is geweest voor deze daling.

SPV ondervindt ten gevolge van Covid19 niet of nauwelijks additionele premiebetalingsproblemen van haar aangesloten beroepsgenoten.

Het fonds is een lange termijn belegger en volgt de beleggingscyclus uit het beleggingsplan 2020, tenzij er een onvoorziene impact is door deze coronacrisis. Dat is op dit moment niet het geval.

De continuïteit van het pensioenfonds wordt hier vooralsnog dan ook niet door geraakt.

Herstelplan

SPV heeft op 26 maart 2020 het geactualiseerde herstelplan verstuurd naar DNB. Hiermee vervalt het reeds bestaande herstelplan. In het nieuwe herstelplan heeft SPV aangegeven welke maatregelen worden ingezet om binnen 10 jaar het vereist eigen vermogen te behalen. SPV heeft zich ten doel gesteld om in 2029 een beleidsdekkingsgraad van minimaal 118,0% te hebben. Bij het opstellen van het herstelplan heeft het bestuur zich laten ondersteunen door externe adviseurs en is het voorgenomen beleggingsbeleid afgestemd met de beleggingsadviescommissie. De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn:

- Een korting op de opgebouwde aanspraken en rechten van 2,2%, door te voeren per 31 december 2020 (dus inclusief de pensioenopbouw voor actieven in 2020);
- Geen voorwaardelijke toeslagverlening per 31 december 2020 op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten.

Het Verantwoordingsorgaan is betrokken bij het opstellen van het herstelplan. De besluiten van het bestuur zijn op 18 maart 2020 in een overleg toegelicht aan het Verantwoordingsorgaan. Voordat het herstelplan is ingediend bij DNB heeft het Verantwoordingsorgaan aangegeven zich te kunnen vinden in het voorgenomen besluit van het bestuur om de pensioenen te verlagen conform bovenstaande herstelmaatregelen.

Op 11 juni 2020 werd van DNB de beschikking ontvangen dat zij instemt met het geactualiseerde herstelplan.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

7. Bijdragen van deelnemers

	2019	2018
Premie deelnemers	13.152	12.796

De kostendekkende, gedempte kostendekkende en feitelijke premie volgens de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb artikel 125) zijn als volgt:

	2019	2018
Kostendekkende premie	20.752	18.957
Gedempte kostendekkende premie	9.646	9.211
Feitelijke premie	13.152	12.796

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

	2019	2018
Inkoop jaaropbouw pensioen	15.430	14.051
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	3.068	2.918
Component voor administratiekosten	1.789	1.595
Risicopremie	465	393
	20.752	18.957

Op grond van artikel 123, lid 2 van de Wvb kan de kostendekkende premie worden gedempt. SPV maakt in 2019 gebruik van deze mogelijkheid.

De gedempte kostendekkende premie wordt vanaf 2016 vastgesteld op basis van een disconteringscurve die gebaseerd is op de maximale rendementen zoals vermeld in de regeling pensioenwet.

De samenstelling van de gedempte premie is als volgt:

	2019	2018
Inkoop jaaropbouw pensioen	5.174	5.030
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	1.070	1.077
Component voor administratiekosten	1.789	1.595
Voorwaardelijke onderdelen	1.241	1.205
Risicopremie	372	304
	9.646	9.211

8. Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

2019	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer*	Totaal
Vastgoedbeleggingen	293	2.454	-	2.747
Aandelen	1.290	24.015	258	25.563
Vastrentende waarden	1.019	9.038	-49	10.008
Derivaten	-	40.573	-	40.573
Overige beleggingen	-10	1.412	-4	1.398
Overige opbrengsten en lasten**	-4	-	-560	-564
	<u>2.588</u>	<u>77.492</u>	<u>-355</u>	<u>79.725</u>

*In tegenstelling tot de in het bestuursverslag opgenomen paragraaf "kostentransparantie" zijn hier alleen de kosten van vermogensbeheer opgenomen die SPV op factuurbasis heeft betaald. Deze kosten bestaan onder andere uit kosten vermogensbeheerder, beheerkosten en kosten beleggingsadviescommissie.

**De daling van de kosten vermogensbeheer is voornamelijk als volgt te verklaren. In de kosten 2018 waren zowel de performance fee 2017 ad 486 als een inschatting van de performance fee 2018 ad 106 opgenomen. In de kosten 2019 is geen inschatting van de performance fee 2019 opgenomen en is de inschatting van de performance fee 2018 ad 106 vrijgevallen, omdat deze fee over dat jaar niet in rekening is gebracht.

2018	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	95	1.865	-	1.960
Aandelen	92	-8.002	260	-7.650
Vastrentende waarden	752	-1.978	-77	-1.303
Derivaten	-	3.896	-	3.896
Overige beleggingen	-141	-2.224	-6	-2.371
Overige opbrengsten en lasten**	-3	-	-1.241	-1.244
	<u>795</u>	<u>-6.443</u>	<u>-1.064</u>	<u>-6.712</u>

9. Pensioenuitkeringen

	2019	2018
Ouderdomspensioen	4.627	4.419
Partnerpensioen	242	242
Wezenpensioen	17	19
Afkopen	115	107
	<u>5.001</u>	<u>4.787</u>

De post afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 484,09 (2018: € 474,11 per jaar overeenkomstig de Wvb (artikel 77-80).

Gezien de financiële situatie van SPV is, conform het reglement, in december 2018 besloten om alleen de onvoorwaardelijke toeslag van 2% c.q. 2,5% te verlenen in 2019. Daarnaast moesten de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken, op basis van de financiële positie van ultimo 2018, ultimo 2019 worden verlaagd met 1,8%.

10. Pensioenuitvoeringskosten

	2019	2018
Administratiekosten	1.110	1.044
Adviseurs- en controlekosten	277	184
Kosten bestuur en verantwoordingsorgaan	322	290
Contributies en bijdragen	49	50
Bijdragen DPV	149	144
Overige kosten*	32	26
	<u>1.939</u>	<u>1.738</u>

*De post overige kosten bestaat o.a. uit kosten drukwerk, aansprakelijkheidsverzekering bestuur en keuringskosten.

Accountantskosten

	2019	2018
Controle van de jaarrekening	43	40
Fiscale advisering	-	14
	<u>43</u>	<u>54</u>

De controle van de jaarrekening is zowel in 2019 als 2018 uitgevoerd door Mazars Accountants N.V. te Rotterdam. De fiscale advisering werd in 2018 uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. te Amsterdam.

Personeelsleden en vergoeding bestuur

SPV heeft geen personeel in dienst.

De bestuurders van SPV ontvingen in 2019 op basis van het kasstelsel € 308.799 aan vergoedingen (2018: € 293.583).

11. Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

	2019	2018
Pensioenopbouw	15.446	14.093
Korting	-8.025	-3.096
Rentetoevoeging	-1.064	-1.107
Pensioenuitkeringen en afkopen	-5.003	-4.779
Pensioenuitvoeringskosten	299	266
Saldo overdrachten van rechten	24	-
Wijziging marktrente	100.480	28.800
Wijziging actuariële uitgangspunten	-	-8.294
Overige wijzigingen	-271	-711
	<u>101.886</u>	<u>25.172</u>

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is het bedrag opgenomen dat benodigd is voor de jaarlijkse inkoop van de onvoorwaardelijke pensioenaanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen en voor de dekking van het risico op overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Korting

Door de korting van de pensioenaanspraken per 31 december 2019 daalde de technische voorziening met 8.025.

Rentetoevoeging

De technische voorzieningen zijn opgerent met -0,235% (2018:-0,26%), zijnde de éénjaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 31 december 2018.

Pensioenuitkeringen en afkopen

De technische voorzieningen worden bepaald als de contante waarde van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de technische voorzieningen betreft het voor de verslagperiode verwachte bedrag aan pensioenuitkeringen.

Pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige uitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariëel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Saldo overdrachten van rechten

De onder dit hoofd opgenomen toename van de voorziening pensioenverplichtingen betreft de overgenomen pensioenverplichtingen.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van deze herrekening is onder deze post opgenomen.

Wijziging actuariële uitgangspunten

In 2018 is SPV overgegaan op de Prognosetafels AG2018 en een nieuwe fondsspecifieke ervaringssterfte. In 2019 zijn geen grondslagen gewijzigd.

Overige wijzigingen

	2019	2018
Resultaat op kanssystemen:		
Resultaat op sterfte	-137	-385
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-167	-281
Resultaat op mutaties	33	-45
	<u>-271</u>	<u>-711</u>

12. Saldo overdracht van rechten voor risico pensioenfonds

	2019	2018
Inkomende waarde-overdrachten	<u>22</u>	<u>-</u>

Dit betreft de automatische waarde-overdrachten van kleine pensioenen naar SPV.

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de overgenomen pensioensverplichtingen bedraagt 24. Het resultaat op de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt -2.

13. Overige lasten

Belastingen

De activiteiten van SPV zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Bestemming saldo van baten en lasten

De wijze waarop het resultaat over het boekjaar moet worden verdeeld is niet opgenomen in de statuten van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar te muteren in de algemene reserve.

Tilburg, 18 juni 2020

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Het bestuur

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc
(Voorzitter)

De heer J. Toet
(Secretaris)

Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings
(Peningmeester)

Mevrouw C.M. van der Haar MSc

Mevrouw drs. M. M. van der Berg

Mevrouw A.M. Kaan

F OVERIGE GEGEVENS

7 ACTUARIËLE VERKLARING

Opdracht

Door de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen te Tilburg is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling over het boekjaar 2019.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen, zoals vereist conform artikel 143 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 2.233.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 67.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over haar bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 142 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Uit het herstelplan 2019 van het pensioenfonds is gebleken dat de pensioenaanspraken en -rechten per 31 december 2019 met circa 18% voorwaardelijk gekort moeten worden om binnen de gestelde termijn van tien jaar te kunnen voldoen aan het gestelde in artikel 127 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Het bestuur heeft besloten deze korting te spreiden over een periode van tien jaren. De korting per 31 december 2019 is bepaald op 1,8% en is in aanmerking genomen bij de vaststelling van de technische voorzieningen. Op basis van het in 2020 geactualiseerde herstelplan dient in 2020 een nieuwe korting van 2,2% te worden doorgevoerd. Deze korting is bij de vaststelling van de technische voorzieningen niet in aanmerking genomen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling met uitzondering van de artikelen 126, 127 en 128.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen. Deze situatie bestaat vanaf het eerste meetmoment 31 december 2015. Indien de beleidsdekkingsgraad het komende jaar lager uitkomt dan het niveau van de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen, dan zal per 31 december 2020 een kortingsmaatregel moeten worden uitgevoerd (als de actuele dekkingsgraad op dat moment ook lager is dan minimaal vereist).

Mijn oordeel over de vermogenspositie van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen is gebaseerd op de tot en met de balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening slecht, omdat het aanwezige vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen. In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Coronacrisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Purmerend, 18 juni 2020

drs. C.G.M. Kroon AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

8 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van
Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen (hierna ook: "het pensioenfonds") te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Voor Verloskundigen op 31 december 2019 en van de staat van baten en lasten over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2019;
- 2 de staat van baten en lasten over 2019; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Voor Verloskundigen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

BENADRUKKING GEVOLGEN VAN DE CORONACRISIS EN EVALUATIE HERSTELPLAN 2020

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel "Gebeurtenissen na balansdatum" op bladzijde 112 van de toelichting op de jaarrekening waarin het bestuur van het pensioenfonds toelicht wat haar inschatting is ten aanzien van de gevolgen van de Corona-crisis op het pensioenfonds. Daarnaast geeft het bestuur een toelichting op het geactualiseerde herstelplan 2020 en de maatregelen die hieruit volgen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheden.

MATERIALITEIT

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.233.000. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van het stichtingskapitaal, de reserves en technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit deze bepalend is bij de berekening van de (beleids-)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 67.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

DE KERNPUNTEN VAN ONZE CONTROLE

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
<p>Waardering van (niet-beursgenoteerde) beleggingen</p> <p>De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan uit beleggingen in niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen en derivaten.</p> <p>In de toelichting op de balans per 31 december 2019 heeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet.</p> <p>De beoordeling van de reële waarde van deze beleggingen is significant voor onze controle.</p>	<p>Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beoordelen van de monitoring door het bestuur van de uitvoering van het beleggingsbeleid door de vermogensbeheerder; • beoordelen van de waarderinggrondslagen en de bij de toepassing daarvan gemaakte aannames en schattingen; • beoordelen van de juiste waardering van de beleggingen met gebruikmaking van het controle memorandum van de door de vermogensbeheerder van het pensioenfonds aangestelde accountant, waarbij met deze accountant vooraf afstemming heeft plaatsgevonden over onder andere de risico-inschatting en materialiteitsgrenzen; • het verrichten van een dossierreview bij de hiervoor genoemde accountant; • vaststellen dat de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen in overeenstemming met de verslaggevingsregels in de jaarrekening zijn opgenomen.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
<p>Waardering van de technische voorzieningen</p> <p>De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds.</p> <p>In de toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer.</p>	<p>Bij de controle van de adequate waardering, waaronder de <u>toereikendheid</u> van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaaris en zijn de bevindingen en het certificeringsrapport door ons met hem besproken.</p> <p>Door ons is tevens nagegaan of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaaris worden gehanteerd bij het certificeren van de actuariële berekening van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, daarvoor geschikt zijn; • de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; • de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; • de interne beheersing met betrekking tot de volledigheid van de aangesloten deelnemers is geborgd; • de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN INZAKE DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR INZAKE DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 18 juni 2020

MAZARS ACCOUNTANTS N.V.

drs. J.A. van Muijlwijk - Duijzer RA

BIJLAGEN

1 VERLOOPSTAAT DEELNEMERS

	2019		2018	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Deelnemers				
Stand begin boekjaar		2.454		2.369
Toetreding en herintreding	275		224	
Overlijden	-2		-	
Beëindiging deelname	-168		-139	
		105		85
Stand einde boekjaar		2.559		2.454
Gewezen deelnemers				
Stand begin boekjaar		1.243		1.192
Toetreding en herintreding	-35		-32	
Ingang pensioen	-38		-27	
Overlijden	-1		-3	
Beëindiging deelname	168		139	
Afkopen	-18		-18	
Andere oorzaken	-2		-8	
		74		51
Stand einde boekjaar		1.317		1.243
Pensioentrekkenden				
Stand begin boekjaar		497		486
Ingang pensioen	42		32	
Overlijden	-16		-18	
Afkopen	-3		-1	
Overige oorzaken	-2		-2	
		21		11
Stand einde boekjaar		518		497
		4.394		4.194

2 PENSIOENREGELING

Hieronder staat op een eenvoudige manier de werking van de pensioenregeling van SPV in 2019. Daarbij hebben we niet alle uitzonderingen en details vermeld. Dit kan onbedoeld leiden tot onvolkomenheden of interpretatieverschillen. Daarom kan aan onderstaande samenvatting van de regeling geen rechten worden ontleend. Om de complete regeling te kunnen inzien, bieden wij u hier de mogelijkheid de statuten en reglementen te downloaden via de website www.pensioenfondsverloskundigen.nl

Pensioenregeling 2019

SPV is een beroepspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub j van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De pensioenregeling is van kracht sinds 1 januari 1974 en is vastgelegd in het pensioenreglement. Het pensioenreglement is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2020.

De door SPV uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb.

Deelnemerschap

Eenieder die als verloskundige is ingeschreven in het register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, alsmede eenieder die in vorenbedoeld register als verloskundige is ingeschreven geweest, dan wel heeft voldaan aan alle eisen die aan inschrijving als verloskundige zijn gesteld; en, die in Nederland werkzaam is binnen de geboortezorg of binnen de geboortezorg bestuurlijke functies bekleedt en de pensioendatum nog niet heeft bereikt. Geen deelnemer is de verloskundige die zijn beroep uitsluitend uitoefent in publiekrechtelijke of privaatrechtelijke dienstbetrekking en die op grond van dat dienstverband verplicht deelneemt aan het pensioenfonds ABP of het Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW).

Pensioenpremie

De SPV-pensioenregeling is een zogenoemde 'beschikbare premieregeling'. Dat betekent dat de hoogte van de pensioenpremie het uitgangspunt is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer.

De hoogte van de jaarpremie wordt jaarlijks vastgesteld en is gelijk aan 15,7% van de pensioengrondslag. Deze pensioengrondslag wordt jaarlijks vastgesteld. In 2019 bedroeg het maximum beroepsinkomen € 101.302 en de franchise € 24.065. Bij dit maximum beroepsinkomen bedroeg in 2019 de jaarpremie € 12.126.

De door de deelnemer betaalde premie wordt in eerste instantie aangewend voor de directe inkoop van ouderdomspensioen, ingaande bij het bereiken van de 67-jarige leeftijd, partnerpensioen en wezenpensioen.

Pensioenopbouw

De pensioenregeling kent een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen. Daarnaast is er sprake van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en zijn er diverse keuzemogelijkheden voor de deelnemers op de pensioendatum. Hierna worden deze pensioenen en de keuzemogelijkheden kort toegelicht.

De jaarlijks in te kopen pensioenen en de op risicobasis te verzekeren pensioenen worden op basis van leeftijd bepaald aan de hand van de bij het pensioenreglement gevoegde tabellen. Deze tabellen zijn opgesteld op basis van actuariële grondslagen.

Ouderdomspensioen

Door jaarlijks pensioenpremie te betalen, bouwt een deelnemer elk jaar verder op aan zijn ouderdomspensioen. Het ouderdomspensioen wordt levenslang uitgekeerd, in principe vanaf de 67-jarige leeftijd. Een deelnemer kan op de pensioendatum zijn pensioen aanpassen aan zijn situatie en wensen van dat moment.

Partnerpensioen

Het partnerpensioen wordt toegekend aan de echtgeno(o)t(e), aan de geregistreerde of aan de aangemelde partner van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde en bedraagt in beginsel 70% van het ouderdompensioen. Bij overlijden van een deelnemer vóór de pensioendatum wordt verondersteld dat het deelnemerschap van die overleden deelnemer ongewijzigd tot aan de pensioendatum zou hebben voortgeduurd. Voor de partner is er dan een partnerpensioen beschikbaar van 70% van het bereikbare ouderdompensioen dat de deelnemer tot de pensioendatum zou hebben opgebouwd volgens de gemiddelde jaarlijkse pensioengrondslag zoals deze gold in de laatste vijf kalenderjaren voorafgaand aan de overlijdensdatum.

Partnerpensioen na scheiding: bijzonder partnerpensioen ook voor samenwoners

Bij echtscheiding krijgt de ex-echtgenoot of de ex-geregistreerde partner een recht op bijzonder partnerpensioen. Volgens de Wvb krijgen ook ongehuwde, niet-geregistreerde partners bij het eindigen van de samenwoning een aanspraak op bijzonder partnerpensioen. Om eenduidig vast te stellen op welk moment een niet-geregistreerde samenleving eindigt, dient een document te worden overlegd waarin het einde van de periode van samenwonen aan SPV wordt verteld. Dit document dient te zijn voorzien van de handtekeningen van beide ex-partners, welke door een notaris of door een bevoegd ambtenaar van de gemeente zijn gelegaliseerd.

De hoogte van het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen waarop recht zou bestaan als de deelname zou zijn geëindigd op het tijdstip van scheiding. Als de deelname al is geëindigd, is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het partnerpensioen waarop recht is ontstaan bij het beëindigen van de deelname, inclusief de daarop inmiddels verleende toeslagen.

Overdragen van het bijzonder partnerpensioen

De Wvb verplicht een pensioenfonds om de gerechtigde op bijzonder partnerpensioen de mogelijkheid te bieden, na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dit pensioen over te dragen aan een eerdere of latere partner van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde. Dit moet worden geregeld bij notariële akte en deze keuze is onherroepelijk.

SPV vraagt bij toepassing van deze wettelijke overdracht medische waarborgen en een vergoeding voor de administratiekosten.

Wezenpensioen

Het wezenpensioen bedraagt 20% van het partnerpensioen en komt tot uitkering bij het overlijden van de deelnemer of gewezen deelnemer. Recht op wezenpensioen hebben kinderen die jonger zijn dan 21 jaar.

Premievrijstelling bij algehele blijvende arbeidsongeschiktheid

De deelnemer kan zich vrijwillig verzekeren voor premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. De pensioenregeling voorziet in een premievrije pensioenopbouw bij algehele blijvende arbeidsongeschiktheid van tenminste 80% voor het verrichten van de eigen beroepswerkzaamheden. Voor het toekennen van premievrijstelling moet de deelnemer voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het pensioenreglement. Als een dergelijke vrijstelling wordt toegekend, zet de deelnemer zijn pensioenopbouw voort, zonder dat de deelnemer verder een pensioenpremie hoeft af te dragen.

De hoogte van de jaarpremie voor deze vrijwillige verzekering bedraagt 0,5% (2019) van de pensioengrondslag.

Keuze mogelijkheden bij pensioeningang

De jaarlijks in te kopen pensioenen en de te verzekeren pensioenen worden bepaald aan de hand van de tabellen in het pensioenreglement. De pensioenleeftijd is 'standaard' 67 jaar. Een deelnemer heeft de mogelijkheid om op zijn pensioendatum zijn pensioen aan te passen aan zijn situatie en wensen van dat moment. Bij pensioeningang informeert SPV de deelnemer over de uitkomsten van de diverse mogelijkheden.

Bij pensioeningang heeft de (gewezen) deelnemer de volgende keuzemogelijkheden:

- vervroegen of uitstellen van het volledige ouderdomspensioen;
- uitruilen van ouderdomspensioen in partnerpensioen;
- uitruilen van partnerpensioen in ouderdomspensioen;
- conversie van het ouderdomspensioen en bijbehorend partnerpensioen;
- hoog/laag constructie.

Vervroegen of uitstellen van de pensioeningang

Het ouderdomspensioen gaat standaard in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer of gewezen deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden. De deelnemer kan ervoor kiezen de pensioenleeftijd maximaal tot de 55-jarige leeftijd te vervroegen. De pensioenaanspraken (het ouderdomspensioen en het partnerpensioen) worden dan lager.

Uitstel van de ingangsdatum is mogelijk tot de 70-jarige leeftijd. Uitstel van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen kan alleen worden verleend als de deelnemer gedurende de periode van uitstel werkzaam blijft. Het ouderdomspensioen, en daarmee het partnerpensioen, wordt in dat geval hoger.

Uitruilen ouderdomspensioen in partnerpensioen

Kort voor de pensioendatum krijgt de deelnemer de gelegenheid schriftelijk aan te geven of de deelnemer een gedeelte van zijn ouderdomspensioen wenst in te ruilen voor een hoger partnerpensioen. Vanaf 2008 wordt deze keuzemogelijkheid ook aangeboden bij beëindiging van de actieve deelname.

SPV is verplicht om uitruil toe te staan tot een niveau waarin het partnerpensioen in een verhouding van 70 tot 100 staat ten opzichte van het na uitruil verlaagde ouderdomspensioen. Uitruil is voor een (gewezen) deelnemer met name interessant als een deel van het partnerpensioen is afgescheiden als bijzonder partnerpensioen. Immers: voor de huidige partner is dan een lager percentage van het ouderdomspensioen aan partnerpensioen beschikbaar dan voor degene die niet eerder is gescheiden. Dit kan door dit keuzerecht dan worden gecorrigeerd. Daarbij moet wel bedacht worden dat de uitruilmogelijkheid in deze beperkt is, omdat het ouderdomspensioendeel waarvan een deel bedoeld is voor de ex-partner, niet bij de uitruil mag worden betrokken.

Uitruilen partnerpensioen in ouderdomspensioen

Ook heeft de deelnemer op de pensioendatum de mogelijkheid het opgebouwde partnerpensioen (gedeeltelijk) in te ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Als de deelnemer daarvoor kiest, betekent dit dat zijn partner geen of een lager partnerpensioen krijgt als de deelnemer komt te overlijden. Uitruil kan alleen als de partner van de deelnemer daar schriftelijk toestemming voor geeft.

Wanneer op de pensioendatum geen partnergegevens bij de administrateur bekend zijn dan wordt de aanspraak op het partnerpensioen automatisch omgezet in een hoger ouderdomspensioen.

Het bijzonder partnerpensioen komt niet voor uitruil in aanmerking.

Conversie

De deelnemer of gewezen deelnemer kan bij ingang van het ouderdomspensioen, in plaats van het reglementaire pensioen, kiezen voor een zodanig herberekende pensioenaanspraak, dat een toekomstige jaarlijkse stijging van 2% wordt geconverteerd naar een hoger aanvangspensioen. Door deze keuze stijgt de pensioenuitkering jaarlijks met 2%- punten minder dan de niet geconverteerde pensioenen.

Mocht de verhoging in enig jaar totaal 2% zijn, dan stijgt het pensioen niet. Is de totale verhoging bijvoorbeeld 2,5%, dan stijgt het pensioen met slechts 0,5%.

Hoog/laag-constructie

Een deelnemer, die voor conversie heeft gekozen, kan ook nog kiezen voor een hoog/laag-constructie. Dit betekent dat de deelnemer de eerste 5 of 10 jaar een verhoogd ouderdomspensioen krijgt en vervolgens een verlaagd ouderdomspensioen. De verhouding tussen het hoge en het lage ouderdomspensioen moet 133,3 :100 zijn. Toepassing van deze keuze heeft geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

Alle omzettingen vinden plaats op basis van seksenetrane factoren.

Afkoopregeling

Als het deelnemerschap voor 1 januari 2018 is beëindigd kan een ouderdomspensioen van minder dan € 484,09 per jaar (norm 2019), inclusief een eventueel bij het ouderdomspensioen behorend partnerpensioen, kan twee jaar na beëindiging van de deelneming door SPV worden afgekocht, tenzij binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart.

Een partnerpensioen van minder dan € 484,09 per jaar kan binnen zes maanden na de ingangsdatum worden afgekocht. Als laatste kan ook een bijzonder partnerpensioen van minder dan € 484,09 per jaar binnen zes maanden na de melding van de scheiding worden afgekocht. Bijzonder partnerpensioen wordt afgekocht ten gunste van de gewezen partner.

Vrijwillige voortzetting

SPV biedt deelnemers, bij beëindiging van de deelname de mogelijkheid aan hun deelname, aansluitend aan de verplichte deelname, voor maximaal drie jaar vrijwillig voort te zetten. SPV blijft hierbij binnen de wettelijk bepaalde termijnen. Dit betekent dat de 'gewezen' deelnemers voor een periode van maximaal drie jaar (als de deelnemer elders in loondienst werkzaam is) of maximaal tien jaar (als de deelnemer winst uit onderneming geniet) de premies mag aftrekken van de belasting.

Toeslagen

Op de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten wordt jaarlijks een onvoorwaardelijke toeslag verleend van 2,00%.* Afhankelijk van de financiële positie van SPV kan het bestuur echter jaarlijks beslissen dat een hogere - voorwaardelijke - toeslag kan worden verleend. De toeslagverlening wordt gedeeltelijk uit de premie gefinancierd. Voor de voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd.

* Voor de per 31 december 2003 gewezen deelnemers die tot de pensioendatum gewezen deelnemer blijven en voor de per 31 december 2003 pensioengerechtigden geldt dat op de tot 31 december 2003 opgebouwde pensioenrechten jaarlijks een toeslag wordt verleend van 2,5% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening).

Begripsomschrijvingen

Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN)

Pensioenfondsen moeten op basis van de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling een nota opstellen waarin wordt ingegaan op:

- * interne beheersingssysteem;
- * administratieve organisatie en interne controle;
- * procedures en criteria voor aansluiting bij SPV;
- * aanspraken van deelnemers;
- * risico's;
- * financiële opzet;
- * financiële sturingsmiddelen.

Afkoop

Hierbij wordt een bedrag ineens uitgekeerd ter vervanging van de verplichting om in de toekomst pensioen uit te keren.

AG-tafels

Jaarlijks publiceert het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) overlevingstafels die zijn gebaseerd op waarnemingen van sterfte in de bevolking. Deze overlevingstafels zijn nog niet geschikt voor gebruik door actuarissen: het verloop van de sterftetekansen is nog te grillig en bepaalde belangrijke wetmatigheden zijn nog niet opgenomen. Om die overlevingstafels geschikt te maken voor actuariële gebruik worden ze aangepast door het Koninklijk Actuarieel Genootschap. Deze aangepaste tafels krijgen de naam "AG-tafels".

AIM

Achmea Investment Management (de vermogensbeheerder)

ALM (asset en liability management)

Het beheersen van activa en verplichtingen met het doel de marktrisico's qua niveau en beweeglijkheid te begrenzen en tegelijkertijd een zo hoog mogelijk rendement te behalen binnen deze grenzen.

AOW

Algemene ouderdomswet.

AOW-gerechtigde leeftijd

De pensioengerechtigde leeftijd zoals bedoeld in artikel 7a eerste lid van de Algemene ouderdomswet (AOW).

APS

Achmea Pensioenservices (de pensioenbeheerder).

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

AFM houdt toezicht op het gedrag van en de informatieverstrekking door alle partijen op de financiële markten in Nederland, waaronder pensioenfondsen. Bovendien houdt de AFM toezicht op de naleving van de zorgplicht. Het doel hiervan is om deelnemers, indien van toepassing, te adviseren over verantwoorde individuele beleggingen. Naast AFM houdt ook De Nederlandsche Bank (DNB) toezicht op pensioenfondsen.

Beleidsdekkingsgraad

Het voortschrijdend gemiddelde van de laatste twaalf maanden van de actuele dekkingsgraad. In de middeling worden de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraden meegenomen.

De Wet verplichte beroepspensioenregeling stelt regels voor het geval de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds onvoldoende is. Pensioenfondsen zijn verplicht een "dekkingstekort" of "reservetekort" direct te melden bij DNB. Het pensioenfonds heeft een dekkingstekort als de beleidsdekkingsgraad lager is dan ongeveer 105%.

Beroepspensioenfonds

Pensioenfonds voor beoefenaren van een bepaald beroep, zoals notarissen, huisartsen of verloskundigen. Als een beroepspensioenfonds aanwezig is, zijn alle beroepsgenoten verplicht om zich bij dat pensioenfonds aan te sluiten.

Beschikbare premieregeling

Een beschikbare premieregeling (defined contribution of DC-regeling) is een regeling waarbij een overeengekomen premie beschikbaar wordt gesteld om pensioenaanspraken en -rechten voor te verzekeren. Er worden hierbij geen toezeggingen gedaan over de hoogte van de te verzekeren pensioenuitkeringen.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen. Het bestuur is belast met het beleid van SPV.

Code Pensioenfondsen

In de Code Pensioenfondsen zijn normen geformuleerd voor goed pensioenfondsbestuur. De Code is opgesteld in het kader van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen. Het huidige tijdgewricht vereist vanuit het maatschappelijk belang van het pensioenfonds dat het functioneren van het bestuur meer aandacht krijgt. Het streven naar optimalisering van de kwaliteit van het pensioenfondsbestuur moet door pensioenfondsen inzichtelijker worden gemaakt.

Deelnemer

Eenieder die als verloskundige is ingeschreven in het register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, alsmede eenieder die in vorenbedoeld register als verloskundige is ingeschreven geweest, dan wel heeft voldaan aan alle eisen die aan inschrijving als verloskundige zijn gesteld; en, die in Nederland werkzaam is binnen de geboortezorg of binnen de geboortezorg bestuurlijke functies bekleedt en de pensioendatum nog niet heeft bereikt. Geen deelnemer is de verloskundige die zijn beroep uitsluitend uitoefent in publiekrechtelijke of privaatrechtelijke dienstbetrekking en die op grond van dat dienstverband verplicht deelneemt aan het pensioenfonds ABP of het Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW).

DNB (De Nederlandsche Bank)

Instelling die toezicht houdt op de financiële degelijkheid van financiële instellingen, onder andere van pensioenfondsen. Het toezicht op pensioenfondsen is geregeld in de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. DNB moet toestemming geven voor het oprichten van een pensioenuitvoeringsorganisatie. Voldoende financiële middelen en een deskundig en integer bestuur gelden hierbij als voorwaarden. Op basis van de Pensioenwet en de Wet financieel toezicht controleert DNB de pensioenuitvoerders.

Naast DNB houdt ook de Autoriteit Financiële Markten (AFM) toezicht op pensioenfondsen.

DPV

Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen.

Ervaringssterfte

De in pensioenbedragen gemeten verhouding tussen bevolkingssterfte en waargenomen sterfte in het pensioenfonds.

Financieel toetsingskader (FTK)

Het financieel toetsingskader is het financiële toezichtregime en maakt deel uit van de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. Alle pensioenfondsen in Nederland moeten hun financiële positie berekenen aan de hand van wettelijke regels. Deze regels worden het financieel toetsingskader (FTK) genoemd.

Franchise

De franchise is het deel van het inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd.

Gepensioneerde

De persoon die op grond van het pensioenreglement een ouderdomspensioen van SPV ontvangt. Ook wel pensioengerechtigde genoemd.

Gewezen deelnemer

De persoon van wie het deelnemerschap in de pensioenregeling is geëindigd en die een premievrije aanspraak op pensioen tegenover SPV heeft gekregen en behouden. Als deze persoon de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, kan aanspraak gemaakt worden op de opgebouwde rechten. Een andere term voor gewezen deelnemer is slaper.

Herstelplan

Indien de beleidsdekkingsgraad lager uitkomt dan de vereiste dekkingsgraad is er sprake van een reservetekort. In dat geval zal SPV een concreet en haalbaar herstelplan indienen bij DNB. In dit herstelplan wordt aangegeven op welke wijze SPV naar verwachting uiterlijk binnen een periode van 10 jaar uit de situatie van reservetekort zal herstellen.

Hoog/laag-constructie

Constructie met variabele uitkeringshoogtes van het pensioen, waarbij het pensioen eerst hoger en daarna lager is dan het reglementaire pensioen. Op grond van fiscale wetgeving is een variatie tussen de hoogste en de laagste uitkering van maximaal 100:75 toegestaan.

Indexering

Verhoging van ingegane pensioenen (na pensioeningang) en/of (premielvrije) pensioenaanspraken (voor pensioeningang) met een (vast) percentage. Zie ook toeslag.

Intern toezicht

Het doel van intern toezicht is het kritisch volgen van het functioneren van het pensioenfondsbestuur door onafhankelijke deskundigen.

Kind

Een kind dat in familierechtelijke betrekking staat tot de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

KNOV

De Koninklijke Nederlandse Organisatie voor Verloskundigen (KNOV) stelt zich ten doel om de positie van de verloskundige binnen het geheel van de gezondheidszorg te versterken en de kwaliteit van de verloskundige zorg door verloskundigen in Nederland te bevorderen. Daarnaast wil de KNOV als representatieve organisatie van verloskundigen in Nederland optreden en de gemeenschappelijke belangen van de bij haar aangesloten verloskundigen behartigen. Een belangrijke taak hierbij is de onderhandeling over de tarieven voor verloskundigen. De KNOV heeft geen directe invloed binnen het pensioenfonds. Het dagelijks bestuur heeft periodiek overleg met de KNOV.

Kostendekkende premie

Pensioenfondsen moeten een zogenoemde kostendekkende premie hanteren. Dit betekent dat de pensioenpremie hoog genoeg moet zijn om de onvoorwaardelijke en - in voorkomende gevallen - voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst in dat jaar en voor de langere termijn na te komen. In deze premie zit ook een opslag voor solvabiliteit, een opslag voor uitvoeringskosten en de actuariael benodigde premie voor het voorwaardelijk deel van de pensioenovereenkomst.

Langlevenrisico

Het risico waarbij een afname van de sterftkans lager is dan de sterftkans volgens het tarief en een verslechtering van het resultaat laat zien.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Departement met als belangrijkste taak het stimuleren van werkgelegenheid, moderne arbeidsrelaties en een activerende sociale zekerheid. Wet- en regelgeving over pensioenen wordt veelal vanuit dit departement gecoördineerd.

Nabestaanden

De kinderen en de partners van de overleden (gewezen) deelnemer met wie de partner was gehuwd, een geregistreerd partnerschap of een samenlevingsovereenkomst had.

Nabestaandenpensioen

Pensioen dat aan de nabestaanden (partner/kinderen) uitgekeerd wordt. Zie partnerpensioen en wezenpensioen.

Ouderdomspensioen

Maandelijkse uitkering die de deelnemer vanaf zijn pensioendatum tot zijn overlijden ontvangt.

Partner

a. De echtgenoot/echtgenote van de deelnemer of

b. De persoon met wie de deelnemer een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap is aangegaan of

c. De persoon met wie de deelnemer een gezamenlijke huishouding voert, mits:

- de deelnemer en de partner beiden ongehuwd zijn en geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan met een derde;

en

- de partner geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn is van de deelnemer; en

- de deelnemer en de partner gedurende tenminste een half jaar aantoonbaar een gezamenlijke huishouding voeren en ten overstaan van een notaris een samenlevingsovereenkomst hebben getekend.

Partnerpensioen

Periodieke uitkering aan de partner van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, die wordt uitgekeerd na het overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Pensioendatum

De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 67 jaar bereikt.

Pensioenfonds

Een rechtspersoon die de pensioenregeling uitvoert voor één of meer bedrijfstakken, voor een onderneming of een groep van ondernemingen of voor vrije beroepsbeoefenaren.

Pensioengerechtigde

De persoon die op grond van de pensioenregeling een pensioen van SPV ontvangt. Een andere term voor pensioengerechtigde is gepensioneerde.

Pensioengrondslag

De basis voor de berekening van de hoogte van de pensioenen: het beroepsinkomen minus de franchise.

Pensioenoverzicht

Jaarlijks overzicht van alle pensioenrechten en -bedragen die de deelnemer tot dan toe heeft opgebouwd en nog gaat opbouwen binnen de pensioenregeling.

Pensioenregister

Het Pensioenregister is een soort elektronisch loket waarbij alle pensioenfondsen en pensioenverzekeraars in Nederland zijn aangesloten. Met een persoonlijke inlogcode kan iedereen op elk moment op internet zien hoeveel pensioen er tot dan is opgebouwd, ook bij eerdere pensioenregelingen. Bovendien toont het pensioenregister welke pensioenuitvoerder de opgebouwde pensioenrechten bijhoudt.

Pension Fund Governance (PFG)

PFG is de manier waarop het pensioenfonds is georganiseerd (structuur) en de verantwoordelijkheden worden uitgevoerd (processen).

Premie

Periodieke betaling die men aan de uitvoerder van een pensioenregeling is verschuldigd voor de financiering van een pensioenaanspraak.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een pensioenfonds, vermogensbeheerder of verzekeringsmaatschappij behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Reële dekkingsgraad

De reële dekkingsgraad wordt berekend als het quotiënt van de beleidsdekkingsgraad en de benodigde dekkingsgraad voor het kunnen verlenen van voorwaardelijke toeslagverlening ter hoogte van de wettelijk vastgelegde minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer.

In afwijking van de letterlijke tekst van de wet wordt wegens de specifieke vormgeving van de pensioenregeling van SPV met een onvoorwaardelijke toeslag, bij de berekening van deze laatste dekkingsgraad de 2% onvoorwaardelijke toeslag buiten beschouwing gelaten.

Service Level Agreement (SLA)

Overeenkomst waarin de mate van dienstverlening van de opdrachtnemer ten opzichte van de opdrachtgever gespecificeerd is.

SLA-rapportage

Rapportage over het naleven van de afspraken over de dienstverlening ten behoeve van de opdrachtgever.

Solvabiliteit

Het vermogen van de pensioenuitvoerder om op langere termijn aan verzekerings- of pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

SPV

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Statuten

De statuten van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Stichting van de Arbeid (STAR)

Overlegorgaan van werkgevers en werknemers in Nederland. Hierin worden actuele thema's op het gebied van arbeidsvraagstukken en arbeidsverhoudingen besproken. Deze besprekingen kunnen uitmonden in nota's en verklaringen met aanbevelingen aan werkgevers en vakbonden die in bedrijfstakken en ondernemingen collectieve arbeidsovereenkomsten afsluiten. Ook adviseert de Stichting desgevraagd de overheid over bepaalde onderwerpen op dit terrein.

Toeslag

Verhoging van een pensioen of van een aanspraak op pensioen, die is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling. Ook wel indexatie genoemd.

Toeziethouders

Er zijn twee organisaties die toezicht houden op pensioenfondsen en -verzekeraars. De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) hebben beide hun eigen toezichtgebied. Het toezicht vergroot de kans dat wanneer u met pensioen gaat, uw pensioenuitvoerder voldoende geld kan uitkeren. Voorts is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) actief: deze toezichthouder houdt toezicht op het naleven van privacywet- en regelgeving.

Uniform pensioenoverzicht (UPO)

Het Uniform pensioenoverzicht (UPO) is een overzicht van de pensioenaanspraken. Actieve deelnemers krijgen dit overzicht ieder jaar. Gewezen deelnemers ontvangen één keer in de vijf jaar een UPO; voorts is het UPO voor hen, buiten de toezending eens in de 5 jaar, ieder jaar beschikbaar.

Toezending en beschikbaar stellen van de UPO gebeurt zoveel mogelijk via digitale weg.

Verloskundige

Iemand die als verloskundige is ingeschreven in het register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, alsmede eenieder die in vorenbedoeld register als verloskundige is ingeschreven geweest, dan wel heeft voldaan aan alle eisen die aan inschrijving als verloskundige zijn gesteld; en, die in Nederland werkzaam is binnen de geboortezorg of binnen de geboortezorg bestuurlijke functies bekleedt en de pensioendatum nog niet heeft bereikt.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het Verantwoordingsorgaan is een orgaan waar het bestuur verantwoording aan aflegt en waarin de actieve deelnemers en de pensioengerechtigden zijn vertegenwoordigd. Gewezen deelnemers kunnen ook in het Verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd zijn.

Visitatiecommissie

De Visitatiecommissie is een door het pensioenfondsbestuur te benoemen commissie. Zij bestaat uit ten minste drie onafhankelijke deskundigen. Tenminste één keer per jaar toetst deze commissie het functioneren van het bestuur. Vanaf 2019 dient het toezicht een meer permanent karakter te hebben.

Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)

Wet waarin onder meer de voorwaarden zijn opgenomen, waaraan beroepspensioenregelingen moeten voldoen.

Wezenpensioen

Pensioen ten behoeve van de kinderen van een (gewezen) deelnemer. Uitkering vindt plaats na overlijden van de (gewezen) deelnemer tot 21 jaar.